

העולם הזה

קדחת הנס"ע מל שר"ה בממשלה

מה מסתתר מאחורי

התנגדות אשכול

לנסיעת בנוב?

*

אשכול ובזבז

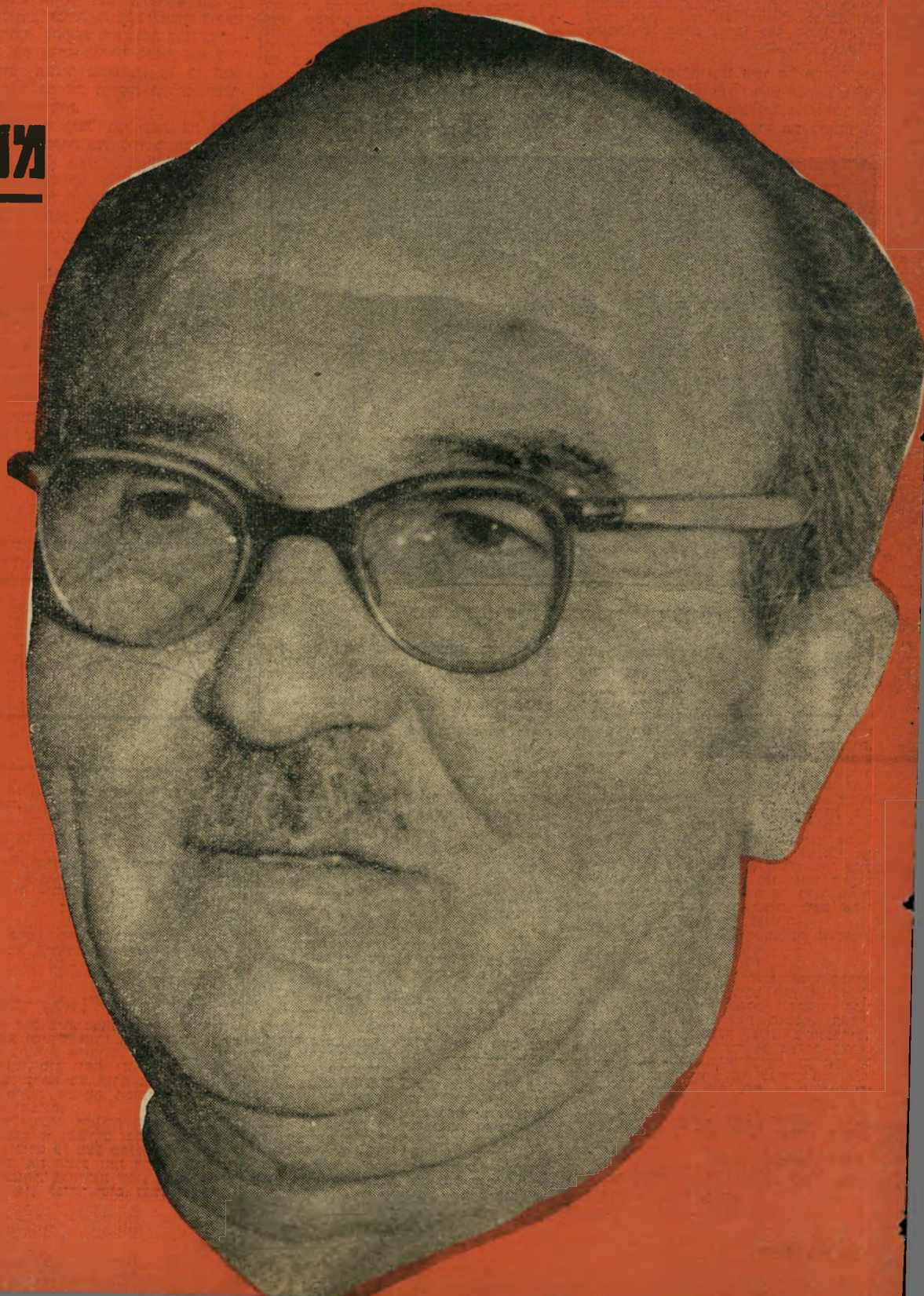
כספי הציבור

*

רשימה מלאה

של נסיעות

השרים

העולם הזה

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורך משנה:

דוב איתן

עורך כיתוב:

סילבי קשת

כתב בכיר:

אלי תבור

צלם המערכת:

אריה קרו

חברי המערכת:

מנשה ברירי, שייש גלור, ליני גליי, דוד הורוביץ, רותי ורד, אברהם חיסון, עמאלת סנצור, אלכס ססיס, אביבה ססו, עמס קינו, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

צילום י. צי

בחדרי, במערכת, ישב לפני שבועיים אדם מבוגר, חקלאי שהשקיע את מיטב שנותיו בעבודת האדמה. "אם תראה אותי במושב", ביקש, "אל תיגש אלי. אם גיפגש ברחוב, לא אניד לך שלום".

הוא לא קעס על העולם הזה או עלי, חלי לה. להיפך: הוא בא למערכת מתוך הערכתו החיובית לעתון זה. מדוע, אם כן, יסרב לומר שלום? "אם ידעו שהייתי אצלכם, זה יהיה הסוף שלי עם המפלגה".

האיש, תושב נחלת יהודה שברומ, בא להשיח את מרי לבו על המצב שנוצר עם עקב הסיכסוך שפרץ בין ראש המועצה ה' מקומית לבין חלק מהתושבים (העולם הזה 1107). "כבר פנינו למוסדות המפלגה, אבל מה יכולה המפלגה לעשות? הרי יש לה חישובים משלה וקשה לה להחליט מה עדיף על מה: לפעול לפי הצדק המוחלט, או להתחשב במאזן הכוחות המפלגתי. הרי סוף סוף גם אלה וגם אלה חברי מפא"י".

על כן החליט האיש לפנות להעולם הזה. בתקנה שפירסם הפרשה עשוי להביא לי הכרעה.

ביקרתי במושב עצמו, ולמרות שבן-שיחי הביע את חששו שאיש מבני המקום, בהי' תם רובם ככולם חברי מפא"י נאמנים, לא ירצה לשוחח עם נציג העולם הזה — גפ' תחו לפנינו כל הדלתות, וברצון, ומה היה התפץ הבולט ביותר בכל אחד מן הבתים? הגליון האחרון של העולם הזה.

קידם את פנינו אחד התושבים הצעירים, יליד המושב, שזה עתה סיים את שירותו הצבאי: "אתם מהעולם הזה? אהל וסהל! כאן בבית העולם הזה זה התנ"ך שלנו".

לכשסיימנו את השיחה, הוסיף: "אני חבר המפלגה, ואני מאמין ברעיונות של המפלגה. ובכל זאת אני אומר: טוב שקיים עתון לוי חם כמו העולם הזה, שאינו תלוי בשום מפלגה".

אני יכול להבטיח לאותו אוהד שלנו, חבר מפא"י, כי גם מנהיגים רמי-מעלה ב' מפלגתו חושבים כמונו. וכשהם רוצים ש' המציבור ידע דבר, שהאינטרסים הצרים של

מכתבים

זכות מופרים

קשה להאמין שסופר ישראלי מסוגל למע' שה כה מרתיע, כפנינו באשה שהפכה סמל לדור שלם. אינני יודע מה הביא את הסופר יהושע ברידסוף להתקפתו המוחצת על רבקה גובר (העולם הזה 1107), אולם אין ספק ש' אלה שפירסמו את סיפורו בעתון היומי ב' המשכים, והסכו אותו בצורה כזאת מסיפור בלתי-חשוב שהיה מצטנע באיזה כרד ספי רות', לדרומט'זה בעלת חשיבות, שפכו את הדם יחד עמו.

יעקב אה, חדרה

מה כל הרעש? זכותו של סופר, טוב או רע, לכתוב ככל העולה על רוחו ולבנות את רמיות סיפוריו למי רמיות מציאותיות. לא כל סופר צריך להכיר סיפורים דימוניים כמו ד"ר וורו. אין כל הצדקה למערכת של רבקה גובר, כי היא מזהה את עצמה עם הדמות של לאה בספור הארבעה. אילו היו כל קוראי המספרות בעולם מניבים כמות, והיה מי שהיה מתחשב בטעותיהם, לא היתה נכ' תכת ספרות טובה מעולם.

נחמה שרף, תל-אביב

קראתי בעתונות, כי אחרי הסערה שהקי' מותם סביב סיפור הארבעה של ברידסוף, יצירה מערכת הארץ את הסיפור והפסיקה את הדפסתו. לדעתי הייתם עושים שירות

„לא". זכותו מובנת להכרעה על החלוקה של העונה בין אדרוני. מיד אחרי הבחירות חוזר הכל למסלולו המקובל: כאן האולי נכריה השלטת (הנהיגים) ושם — עמר. משלי מי המיסים.

רק בחורש אונסס ביקרתי בצרפת. היה זה אותו פרק זמן סוער, בין עלייתו של דהי גול ומשאל-העם המפורסם. בכל שיחותי עם הצרפתים קיבלתי רושם אחיד, כי היה כאן מעין סדר של העם נגד השחיתות. זה לא היה מאבק של מפלגה נגד מפלגה, אלא מאבקו של העם נגד העסקנים המקצועיים, נגד משטר של שחיתות, פרוסקציה, ריקבון. וחוסר אונים.

יורם דלמר, תל-אביב

המוהיקן האחרון

תספה אותי משש מרה ישחורה, למקרא הכתבה על האנגלי האחרון (העולם הזה 1107) מה דאום, ועל פרשת תל-איתו ביש' ראל. מה שהראיב אותי לא היתה כל כך פרשת תל-איתו הביורוקרטיות, שבה נתקל כמעט כל אזרח ישראלי, כמו הסיפור על ה' גוי שניסוף והתהיה, רצה להיות אחד מ' איתנו בכל ליבו — ולא הצליח בכך. מה קרה לנל? האם הפכנו לאומה של גזע עליון המשתלחת בבנו על כל נחותיה-הדרגה הרוצים להצטרף אליה?

שמואל קדוש, חיפה

נעיו תוספת למאמרם, עלי לציין כי היום נתקבלו אצלי שני מכתבים. באחד מודיע משרד הבטחון, כי לאחר חישוב נוסף וחי פוש דרד לעזור לנו, החליטו לסכור לבעלי סכונת סגור במחיר סמלי בלבד. הרכב הוא מעודפי הצבא וכמובן אינני יודעת עדיין מה הסכום שיש להשקיע, אך אסירי תודה אנהו בסאור לכל שעזרו לנו בהישג זה, ובמיוחד למשרד הבטחון.

כמו כן קיבלנו את הסכמת משרד להרשות לנו בחירה בין רכישת או שכירת דירה ב' נבעת המורה, בהמלצת אנג' השכונ. אילו ידעתי מילה יפה מתאימה וטובה יותר מא' שר תודה מעומס חלב, הייתי משתמשת בה. אילו ידעו כל המסכונות ה"ל כמה בריאות ודמעות השקעתי טרם כתיבתי מכתב, היו אולי מבינים מדוע הגיעו דברים אלה לי. דפוס, כי בעצם כאב לי, ועד רגע זה כואב לי, שבכלל היה צורך בכתיבת. כי הרי נש' אר בעלי בן יחיד לאחר שאר האנגלים עזבו את הארץ מה שנים.

נדהמתי לקרוא בכתבה על טד דאום פיס' קה בה נאמר כי הוא „ניסה להסתנו לבריי

רומה, כיצד? במקרה נפל לידו מכתב, אותו שלח אחד מגדולי המגבית המאוזחל לתור' מים פרטיים באמריקה, בו ביקש תרומה ל' מען הקמת מוסד חינוכי להנצחת שמו של אחד ממנהיגי תנועת הפועלים בישראל ש' נפטר. כדי להשתתף את העניין, ניתנה הק' צבה גם לעדה התימנית.

השבוע קיבלתי מאת סופרנו בני-יורק פרטים על פרשה דומה, אל יהודים נבכדים בצפון אמריקה הגיעו בחודשים האחרונים מכתבים של עט עובד, הוצאת הספרים של ההסתדרות, ובהם ביקשה כי המוען יואיל לתרום איהו אלף דולארים לעידוד הספרות העברית, החתום על המכתבים: משה שרת, רבים, כמובן, תרמו בעין יפה לעידוד הספרות העפה. אלא שכמה מהם הוסיפו שאלת-הם: עט עובד הינו מוסד הסתדרותי, הנתמך מקרנות ההסתדרות. והלא ההסתדרות היא אחד המוסדות המעטים הנהנים מן הז' כות לערוך מגבית נפרדת בארצות-הברית. לשם מה, אם-כן, דרושה מגבית מיוחדת למען עט עובד? האם החוקים המנחים את עריכת המגביות אינם חלים על המוסדות הגדולים ביותר בישראל?

וזהי, כאמור, שאלת-הם.

עלם כפ

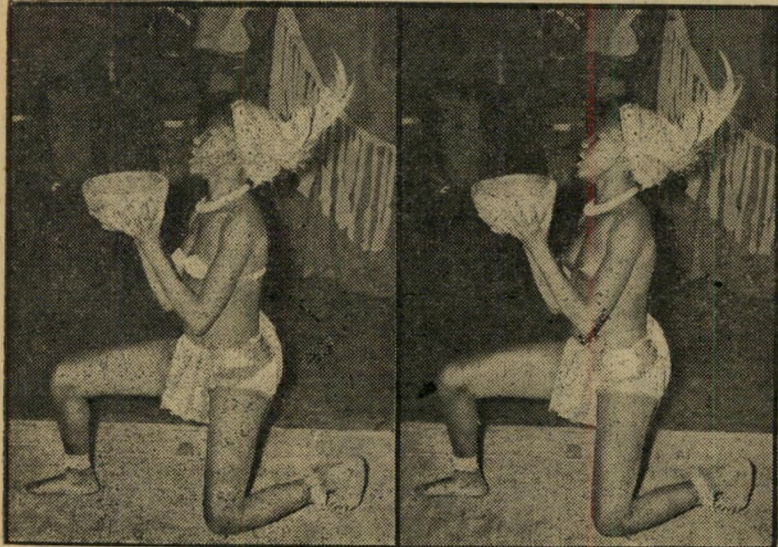
עד היום הזה. ידוע שמאז קום המדינה לא אירע בכפרי הדרונים שום דבר המסכן את בטחון המדינה, כבסקופות אחרים. למרות זאת, כפרי הדרונים הינם תחת מימשל צבאי ודרוני אינו יכול לעזוב את כפרו ללא רשיון. אדמותיהם של הדרונים בחולה הוחרמו, וכמה מבני העדה אשר יצ' או את הארץ עוד לפני מלחמת העצמאות ב' תוקף תפקידם, אינם יכולים לחזור ארצה אל משפחותיהם. גם החיילים המשוחררים בני העדה הדרונית, אשר הגישו את עצמם ואת רפם לשיש שמירה על בטחון המדינה, ואשר השלטונות ראו בהם חיילים נאמנים ואמי' צים — גם הם, לאחר שחרורם, לא יכלו לעזוב את כפרם ללא רשיון.

רק אחרי הפצרות והבטחות רבות העניקה הממשלה לדרונים חלק קטן מזכויותיהם. דרור זי הנושא מנסס מילואים יכול לנסוע לכל מקום ללא רשיון. אולם משפחתו אינה יכר לה לעשות זאת. לדרונים הוענקה זכות חב' רות בהסתדרות הפועלים העברים, והממשלה הפרידה את העדה הדרונית במשרד הדתות מחעדה המוסלמית, והעניקה לה עצמאות רתית. אולם, למעשה, עצמאות זו אינה מור' נשת, כי לא הביאה תוצאות חיוביות לעדה ואם משרד הדתות מעזן שפתח משרד מיוחד לדרונים בבית הממשלה בחיפה וסניח סקיד מיוחד למשרד, הנני מבקשם שיואילו לשלוח לו את כל העתונים המופיעים בארץ, כי הוא עזול למוט מרוב שיעמום וחוסר עבודה. כי למרות הפצרות המרובות, מתעלמת הממשלה מהבקשות להענקת זכויות מלאות לעדה הדרונית. כדרוני, אורח סניח ישראל, ואחד ממאות החיילים המשוחררים וחילי ה' מילואים מחוסרי העבודה, מונה אני כזה ל' ממשלה בשאלה: מתי יעניקו לנו את מלוא זכויותינו במדינה, כדי שנוכל להבטיח בה את קיומנו?

עסאם קאסם, חיפה

שמעון

השם צ. ברטובה אינו שמו של הסופר אלא שסעס, אותו בחר כדי למנוע תגובות בלתי נעימות מצד חוגים, היכולים להתמרמר על כמה דעות המובעות בספר. את כתובת ה'

רקדנית כושית לפני ואחרי הצנזורה

מחבר אפשר להשיג בהוצאת כרמי, המפיצה את הספר.

לשון רשירה

בזמן האחרון פשטו בשירה העברית פז' מונים, אשר נשמעים בראשונה כפרי עטו של פסיכופאט או תלמיד באולפן לעברית, והנקראים משום מה — בלילות. בשבוע שעבר שמעתי בגלי צה"ל, במסגרת השידור „אמנים ללא מדים", מספר שירים כמו שיר הנדר, בלילה היתולי או צילי אכור. מפי ריקה וראי, הייתי רוצה לרעת מה פירוש המשפט „לא היה הניגון מצוחצח בלנו משפט כזה: „הוא כרח לאנגלי או צרפת" ובכלל, אינני יכול להבין איר יכול שירות שידור להעלות על גלי האתר שירים כה משיישים אישם לקבל הסבר ברור מפיה של ריקה ששירה שירים כאלה, כשם שהי' סיבה להסכר על חינוך פועלים.

אורי אלונה, תל-אביב

מתינות

קראתי על כוונתם של הצנזורים הנכבדים הכריח את רסנינות להקט הפופולר הכו' שית ללבוש חזיונת, בעת הופעתו בארץ. הרשו לי להפנות שאלה לצנזורים הנכבדים, אם אתם שומרים כל כך על המוסר בארץ, מדוע אינכם דואגים או לביטוי נם את כל המרות בארץ חזיונת? או למחות את אלה שמראים לתיירים, חזק מזה, כאי היה ש' תכריות את כל רקדניות ההקסה ללבוש גר' ביים לבנות. אותי, למשל, סגרות דואס נרליים שחורות ולא הדבר שאתם מנסים להעתיק.

יהודה ליפשיץ, רחובות

מה שהצנזורים ניסו להסתיי, לפני ואחרי ההסתרה — ראה תמונה.

אנו הכפרוסים

רתי מרומם, לזכויות יתר. הם היו גיבורי הספרות והשירה.

האנגלים שפטו את האדם על פי העושר החומרי שהצליח לצבור. הגרמנים שפטו את האדם על פי הדרגה שהצליח להגיע אליה בצבא ובפקידות הממלכתית.

האנגלים ראו במדינה רק גג מעל לחברה, מכשיר תועלת לנחיות האזרחים. כלי שי יש לצמצם את השפעתו ופועלתו עד למיני מום האפשרי. הגרמנים ראו במדינה יחידה עליונה ומקודשת, בעלת נשמה משלה ואיש יות משלה, חשובה עד אין שיעור מכל אורח בודד.

על כן:

האנגלים ראו באדם היחיד את הערך העליון והמודר לכל. הם שמו את הדגש על האחריות הי אישית והמצפון האיש, על חרות האדם וזכויות האזרח.

הגרמנים ראו במדינה את הערך העליון והמודר לכל. הם שמו את הדגש על האחריות הממלכתית והכבוד הלאומי, על עוצמת המדינה וחובות האזרח.

מציאות פוליטית וצבאית עשויה להשתנות במהרה. אנגליה חדלה זה מכבר להיות מוגנת על ידי הים. היא פתוחה ל השמדה אסומית. ואילו הגרמנים יכלו מ זמן לחדול מלחיות על החרב. אולם אידי אלים משתנים רק בקושי. האנגלים נשארו אנגלים, והגרמנים נשארו גרמנים, גם כש התנאים החיצוניים השתנו לחלוטין.

★ ★ ★

אנגליה יש מעריצים בלתיספורים בעולם, וגם בישראל. הם אוהבים את הקסם הבריטי, את חוש ההומור האנגלי, את היכולת הפוליטית של שוכני האי.

איש בעולם אינו אוהב את הגרמנים. יש המעריכים את כושר העבודה שלהם, והם מכבדים את כשרונם הצבאי. אולם איש אינו אוהב אותם. הם אומה חסרת קסם, חסרת חוש הומור, חסרת כשרון פוליטי, חסרת הי יכולת להבין את הזולת, חסרת כל אותן התכונות הנאותות טעם לחיים וצלם אלוהי לאדם.

הפאשיזם הוא מחלת רוח לאומית, היכולה לדבוק בכל עם — גם בעם ישראל. אולם לא מקרה הוא כי נתגלה בצורתו הנוראה ביותר דחאק בעם הגרמני. 700 שנה של חינוך לצייתנות עיוורת, להאלת המדינה, להשמעת הפרט בתוך הכלל, פילסו את הי דרך למצוד המסורף שנשתיים באושוויץ ובשקיעת גרמניה בביצת ההתנחלות.

זוהי אזהרה לכל החולך לייסוד פרוסיה חדשה על חוף הים התיכון.

★ ★ ★

מדינת ישראל נוצרה בידי חלוצים ולוחמים, בכוח המחרשה והחרב. הי יצירות העליונות של האומה העברית הי חדשה הם צה"ל ומשקי הספר. המדינה לא מצאה את דרכה אל השלום והשותפות הי מרחבית, אלא הפכה במצר צבאי מכותר. אין בה דת מלבד עבודת המדינה. דת זו מסתכמת במלים: אין אלוהים מלבד הי בטחון, וצה"ל הוא שליחו.

לכך מתכננים הגרמנים והוגי הדעות בי אירופה, כשהם מגדירים את ישראל, בה ערצה או בהסתייגות, כ"פרוסיה של המזרח התיכון". הם רואים כי המציאות הפוליטית, שאנו יצרנו אותה בעצמנו, מטפחת בנו בי הדרגה תכונות פרוטיות, העלולות להפוך בנקל לאופי לאומי סופי ומגובש.

השאלה היא: האם רוצים אנחנו להיות פרוסים? ואם לא, האם אין הדבר מחייב אותנו לפלס לנו בעוד מועד דרכים מדיניות ורר חניות אחרות?

לסובת הכלל, המציית להוראות הממונים עליו, הנאמן למפקדיו עד לטיפת דמו האחר רונה, המסוגל לחיות בצנע, הבז לחי מור תרות ובטלה, והרואה בעבודה את כל יעודו בחיים.

בימי גדולתו, היה זה אידיאל מושך ומלהיב, חדר הקרבה עצי מית, של אבירים שהכריזו: ראי שונים תמיד אנחנו. הם לא ייבי שו רק ביצות, לא יישבו רק את הספר, לא הקימו רק מדינה חדשה וצבא מפואר. הם עיצבו גם השי קפת עולם והנחילו אותה לדורות רבים.

★ ★ ★

פרוסיה התחילה כמדינה קטנה, בי פינה נידחת של גרמניה. בראשית מאה זו כבר הקיפה את כל צפון גרמניה. יותר

כל אחד מהם אפשר היה לומר: באחת יד עושה במלאכה ואחת מחזקת השלה. הם יכלו להכריז בכנות: כל הארץ חזית, כל העם צבא.

הם הצליחו לקבץ נידחים ולמוזג השבטים. אל ארץ המיסדר הפרוסית נהר מיטב הנוער מכל הממלכות והנסיכויות של גרמניה. עלה כל מי שרצה לבנות ולהיבנות בארץ חדשה. עלה כל מי שהרגיש בלבו שאיפה חלוצית, כל מי שנכסף אל מדינה בעלת מתח גבוה, כוונות בטחונות מתמדת ופיתוח כלכלי מהיר.

הם לא הפרידו בין הדת והמדינה. אילו הוציאו תעודות זהות, לא היו יכולים להבדיל בין לאום ודת. הם כוננו ממשל צבאי חמור לאוכלוסיה הכבושה. הם התנגדו בחריפות לנשואיות ערבות. כנאה למדינה שנוסדה על ידי צלבנים, היו חזר רים הרגשה עמוקה של "אתה בחרתנו". פרוסיה נכבשה מידי עמים אחרים, ונאלצה

לדחם שנה גרמני, עמו שוחחתי בשעתו במשרד הבטחון בבון, אמר לי מחמאה כנה: "אתם הפרוסים של המזרח התיכון!"

מאו שמעתי פסוק זה כמה וכמה פעמים במחנות הצבא הגרמני (בנימה של הערצה). בחדרו של היסטוריון ברטי (בנימה של ביקורת מודאגת), במאמרי עתונים בי כמה שפות.

הצעיר העברי הרגיל יתחס להערכה זו באירצון. הוא מכיר את הפרוסים — אם בכלל — מתוך סרטי הוליווד, בדמותם של קצינים שחצנים, המצמידים את עקבי מגפי הם ברעש מיותר, בעלי גופות זקופים כי מקלות מטאטא, ומוח מטומטם.

זוהי, כמובן, קאריקטורה תעמולתית. פרוסיה היתה יצירה היסטורית גדולה — גדולה בהושגיה, גדולה גם בכשלונותיה. גם מאלה יגם מאלה יש ויש לנו מה ללמוד.

הסנים אמרו: אם אחד אומר לך שאתה שיכור, צחק בפניו. אם שני אומר לך שאתה שיכור, התני חל לספק. אם שלישי אומר לך שאתה שיכור, לך לישון עד שי תתפכח. אם אנשים כה רבים כי עולם — וכעיקר הפרוסים עצמם — סבורים כי לאומה העברית הי חדשה יש תכונות פרוטיות, מוטב שנקדיש לנושא זה לפחות דקה אחת של מחשבה רצינית.

★ ★ ★

עובדה מוזרה היא שפרוסיה גולה בארץ ישראל. בימי מסע הצלב השלישי, בעת המצור הצלבני על עכו (1190), החליטו כמה סוחרים גרמנים עשירים לדאוג לי לוחמים הפצועים והחולים מבני עמם, וי אישפוזו אותם באוהלים עשויים ממפרשים. אחרי כיבוש העיר נוסד בה באופן רשמי "המיסדר הגרמני של בית המחסה על שם מרים הקדושה", שנועד בשם "מיסדר הי אבירים הגרמניים".

מיסדר זה חיקה את שני המיסדרים זוי צלבניים שקדמו לו (הטמפלרים וההוספיר טאלרים), שהם עצמם היו חיקוי מיסדרי האבירים המוסלמיים. המיסדר הגרמני קיבל מיגדל בעכו ובית המחסה בירושלים. מפקדתו היתה המצודה הגדולה של מונספורט (בי גרמניה: סטראקנברג), אשר שרידיה עדיין עומדים ליד משק אילון בגליל. חברי הי מיסדר, שהיו גם אבירים לוחמים וגם נזירים, לבשו מעילים לבנים, בעלי צלבנים שחורים. אולם המפעל הגדול של המיסדר שגודל בעכו לא היה בארץ ישראל. הוא החליט לנהל מסע צלב פרטי בגבול גרמניה. היה זה "הדחף אל המזרח" — הדחף לכבוש ארץ חדשה, להתנחל בה ולהפריח את שמי מותיה.

המיסדר בחר בארץ שברורו וברורו מורח הים הבלטי. ארץ זו היתה מיושבת על ידי עובדיאילים אומללים, שנקראו "בורר סים" או "פרוסים". האבירים הגרמנים באו, שדדו את אדמתם וגם את שמם. תמורת זה העניקו לשרידים את השפה הגרמנית ואת הדת הנוצרית. כך גולדה פרוסיה החדשה, בארץ בה היה השלטון נתון בידי מיפקדת המיסדר.

★ ★ ★

אומה החדשה שגולדה בתנאים אלה היגיבשה לעצמה אידיאלים ברורים מאד והחליטים מאד. כמו תמיד, היו האידיאלים פרי המסיבות.

אבירי המיסדר היו אידיאליים טים. הם היו בטוחים שהם עושים מעשה מכובד בהפריחם את השממה ובהביאם את התרבות האירופית לארץ נחשלת.

הם היו חלוצים. הם כבשו באמצעות משקיספר, אותם הקימו במיבצעים נועזים בלב הארץ האויבת, ושמשביבם קמה בהר רגה ההתישבות הרגילה.

הם היו בקיבוצים ("מצריהמים" דר") בעלי מתכונות שיתופיות, על

קול ישראל

מה: הרוח הפרוסית השתלטה על גרמניה כולה, כבשה אומה של 80 מיליון נפש. מדוע?

כדי להבין זאת, כדאי להשתח את הרוח הפרוסית עם היפוכה הגמור: הרוח האנגלית סאכסית. כל אחת משתייה היתה פרי מציאות גיאופוליטית מסוימת.

אנגליה היתה מוגנת במשך אלפי שנים על ידי מחסום ימי שכמעט אי אפשר היה לעבור. גרמניה שוכנת בלב יבשת אירופה, וגבולותיה פרוצים ללא הגנה טבעית כמו רח ובמערב.

האנגלים לא ייחסו כמעט לעולם חשיבות רבה לבעיות בטחון. לגבי גרמניה היתה זאת בעית כל הבעיות.

האנגלים (ואחריהם האמריקאים) התייחסו בוילול לצבא, ראו בקצונה מקום מחסה לי בנים מטומטמים של משפחות טובות. טובי הכוחות של האומה הבריטית הופנו למשק, למסחר (כולל שוידים) ולניהול מושבות.

הגרמנים ראו בצבא את החלק החשוב ביותר של החברה, שרות אשר בלעדיו אין קיום למדינה, למשק ולתרבות. על כן גמי שכו מיטב הכוחות של העם הגרמני אל הקצונה. הקצינים זכו להערכה, למעמד חבי

להיות דרוכה בכל עת להתקפה נגדית. היא שכנה במקום רגיש מאד על המפה. היא ניתקה את העמים הסלאביים, וביחוד את פולין, מן הים הפתוח.

הסלאבים לא השלימו עם הדבר מולם. במשך 700 שנים עמדה פרוסיה במלחמות בלתיספורות נגד העמים הסלאביים, שרצו לסלק את המחיצה הזרה שעמדה להם כעצם בגרון. המלחמה הגדולה האחרונה בעולם — מלחמת העולם השניה — פרצה אף היא להלכה בגלל בעית דאנציג והפרוודור הי פולני, שתי תוצאות ישירות מן הכיבוש הפרוסי במאה ה-13.

לכן עמדה בעיית הבטחון בעיני הפרוסים מעל לכל בעיה אחרת. המדינה, שהכתיחה את הבטחון, היתה קודש הקדשים. בשם הי בטחון היה מותר לבצע את מעי שיהווה המחרדים ביותר. אני שיהבטחון היו הכוהנים הגדולים של הדת הפרוסית.

הטיפוס האידיאלי של פרוסיה היה החייל בחופשה, האיש המשרת את המדינה מן העריסה ועד לקבר, המוכן לשעבד את טובתו הפרטית בכל עת ובכל שעה מחייו

(כל הזכויות שמורות)

● **צפוייה התנגשות ימים בעיראק.** שני המחנות היריבים — הקור מוניסטים מצד אחד וכמעט כל יתר המפלגות מצד שני — מנהלים מזה שבועות רבים מלחמת־תמרון, לתפיסת נקודות־מפתח, לקראת ההתנגשות. עד כה סייע ראש הממשלה עבד אל־כרים קאסם בידי הקומוניסטים, הארגון הפוליטי החזק והמאורגן ביותר בעיראק, אשר הציעו בתחילה את תמיכתם ללא היסוס לראש המהפכה העיראקית.

● **בראש מתנגדי הקומוניסטים עומדת המפלגה הדמוקרטית הלאומית של כמאל צ'אדראצ'י,** הדוגלת בקו נייטרליסטי ובהתקשרות רופפת עם רעים. הכוח השני במעלה בחזית האנטי־קומוניסטית הוא מפלגת הבעת, הדוגלת באיחוד מלא עם רעים. גמאל עבד אל־נאצר עצמו הרגיע את קאסם, כי אין בדעתו לעודד שום תנועה לאיחוד עיראק ורעים.

● **ההתנגשות עלולה לבוא כאשר יגבירו הקומוניסטים את לחצם על קאסם** להרחיק סופית את חסידי צ'אדראצ'י והבעת מעמדות־הכוח במדינה, דבר אשר ראש ממשלת עיראק אינו שש לקראתו. ההתנגשות תהיה איפוא, משולשת: קאסם—הקומוניסטים—הלאומנים, כשעדין לא ברור אם קאסם יצליח להפעיל את הצבא נגד שני הקצוות.

● **לא מן הנמנע כי קאסם עצמו יסולק מן הבמה הפוליטית,** והשלטון יעבור לידי המפלגה הקומוניסטית, כצעד ראשון לקראת כינון רפובליקה קומוניסטית עממית בעיראק.

● **על אף ההכחות מושיגנטון, נעה מדיניות־החוץ האי־מריקאית בהתמדה לקראת התפייסות עם גמאל עבד אל־נאצר.** נוכח האפשרות של השתלטות הקומוניסטים בעיראק, נעשים עתה גישושים משני הצדדים, להתקרבות בין רעים וארצות־הברית. כצעד ראשון יבוא

חידוש מוגבר של העזרה הכלכלית האמריקאית לרעים.

● **ההתנגשויות־הגבול בין כוחות רעים וישראל עלולות לקרית לעתים קרובות יותר, בעתיד הקרוב.** הדבר ינבע בראש וראשית

העם

ממלכת אי־הוודאות

בשמי הנגב, בין באר־שבב לאל־עריש, התחללה השבוע דרומה חסופה. תוך דקה וחצי החלה והסתחמה תקרית־גבול. מיסטרס של חיל האוויר ארבו למטוסי רעים, אשר מזה כמה שבועות עסקו בפעולות סיור נרחבות מעל שטח ישראל, במשימות צילום ואמנם, נתקל המארב הישראלי בלהק מיג 17, שחצה את גבול סיני, אל תוך שטח ישראל. זוג המיסטרס חקף את המיגים, ול־אחר קרי־אש קצר ומתיר חזר הטייס הישראלי לבסיסו, הודיע כי פגע פגיעות מספר באחד המיגים שהחל מעלה עשן, כשחרטומו מופנה לכיוון אל־עריש. הטייס הישראלי הספיק עוד לראות את טייס המיג נפלט אל מחוץ למטוסו, לאחר שהפעיל, כנראה, את המפלט האוטומטי.

היה במבצעו של הטייס (ראה להלן) מעשה קרבי ראוי לשבח, אשר הצדיק את ה־אימונים הרבים ואת התקנות התלויות בטייסי חיל האוויר. הטייס עצמו סיפר על ה־פרשה בנאחה טבעית, אך נצורה.

● **גבול דרימום.** מה שנאמר לאחר מכן היה אולי טבעי, אך לגמרי לא נצור. בראיון עם עיתונאים, הרשה מפקד חיל האוויר, אלוף־משנה עזר חייצמן, לגאחתו להרקיע שחקים. אמרנו לעצמנו שאם תהיה לנו סבלנות ולקעים תהיה סבלנות להמשיך בגיחות, הרי

טייס מספר 1, צבר בן 26, משופם ובו־טח בעצמו, אשר הספיק לשרת שמונה שנים בחיל האוויר וראה פעולה קרבית במיבצע קדש, הוביל. אחריו, וקצת מעליו, טס מספר 2 — צבר אף הוא, בלונדי, קצת פחות חתיק מחברו בטייס קרבי.

לפתע דקר קולו של מספר 2 את אוזניו של מספר 1, מבצע לרשרוש המתמיד של אוניות הרדיו: „בוגיס בשעה שתיים!” מספר 1 נמצא אותה שעה בתנועת תפנית. הוא העמיד את עצמו כמרכזו של שיעון דמויני, הביט אל הנקודה שבה היתה צריכה להיות הספירה שתיים. הוא ראה ארבעה מיגים 17. המיגים טסו בשני זוגות: אחד מעל לשני, לחיפוי. הם חצו את הגבול מעל לעריש, התקדמו בסנאי גדולה לכיוון צפון־מזרח.

● **מספר 2 מחפה.** תדירת המצרים לא היתה עמוקה. היה ברור, כי בעוד חלקים של שניה עשויים הם להבחין בשני המיסטרים הישראליים ואז — או לפנות חזרה לעבר סיני או לתקוף את המיסטרס ובזאת לזכות לא רק בעדיפות מספרית, אלא גם ביתרון היזמה.

מספר 1 חשב על כך תוך אלפיות של שניה. „אחרי, ימינה,” קרא לבן־זוגו וכיוון את מטוסו אל המיגים. שטסו עתה בניצב אליו, כשכל רוחבם חשוף לפניו. סיפר הוא לאחר מכן: „כשהמיגים ראו אותי מתקרב, שניים פנו מיד אחורה והסתלקו לכיוון הגבול. התרכזתי על הזוג שנותר; על מספר 1 שלהם.”

המיסטר התקרב עד כדי 500 מטר בערך, פתח באש — והחטיא. המיג הגביר את מהירותו, הגדיל את הטחח עד כי שוב לא היו סיכויים למיסטר להמסיר עליו אש יעילה. הישראלי העביר את תשומת־לבו ל־מיג השני.

כל אותו זמן, כמלאך־שומר, טס מספר 2 הישראלי מעל לחברו, בתפקיד ה„פאסיבי” של חיפוי ואזהרה. הוא יכול היה להתערב אף הוא בקרב, לנסות ולהתלבש על מיג משלו. אבל כפי שסיפר, זה היה המישחק של מספר 1. אני עמתי מהצד.

● **„התקרבות, יריתי...”** מספר 1 הלך והתקרב למטוס המצרי במהירות רבה. ברגע זה בדיוק, כשהוא התכוון לפתוח באש, נדם טרסור האוניות מכשיר הקשר חדל לפעול. „זה דחאק לא היה איכפת לי,” סיפר, „להיפך: מבחינה מסוימת השקט הזה אפילו היה נחוק.”

הטחח הלך וקסן: 500-400-250 מטר. מב־עד לכחנת נראו בבירור קווי המיג. „יריתי. ראיתי פגיעה קלה. כנראה בכנף שמאל. נפגע מיכל הדלק שהתחיל לנזול.”

בדרך כלל, נהוג כי בשעת קרב מנתק הטייס את מיכלי הדלק שבכנפיים. המצרי לא הספיק, כנראה, לעשות זאת.

הטחח הלך וקצר. „התקרבותי ל־150 יארד ויריתי, עד שהתחנכים גמרו לירות. תותח אחד נעצר. ואז התקרבותי לטחח של 100 יארד, ויריתי את הכדורים האחרונים שנשאר לי.”

● **הוא העדיף לשתוק.** טייס המיסטר ראה את המיג מאבד גובה בהדרגה, וכסא הטייס נפלט ממנו. מצנח לבן פרח באחורי, החל גולש באיטיות לקרקע. המיסטרס לא המהינו לראות את סיום הדרומה. המיג כבר היה מעל לשטח מצרי וקשה היה לו דעת היכן הוא יפול. השניים חזרו לבסיסם.

שם הצטופפו סביבם חבריהם הצהלים והמקנאים. העסיירו עליהם ספיחות־גב ו־קללות־חיבה. מפקד חיל האוויר הגיש שי־לצייד־המיג — בקבוק חייסקי, שהטייסים הלא־שתיינים־במיוחד התעתדו לגמור בצוח־תא. אשתו של אלוף־משנה עזר חייצמן, רעומה, העניקה לו נשיקה, להנאתם הרבה של יושבי מועדון הקצינים.

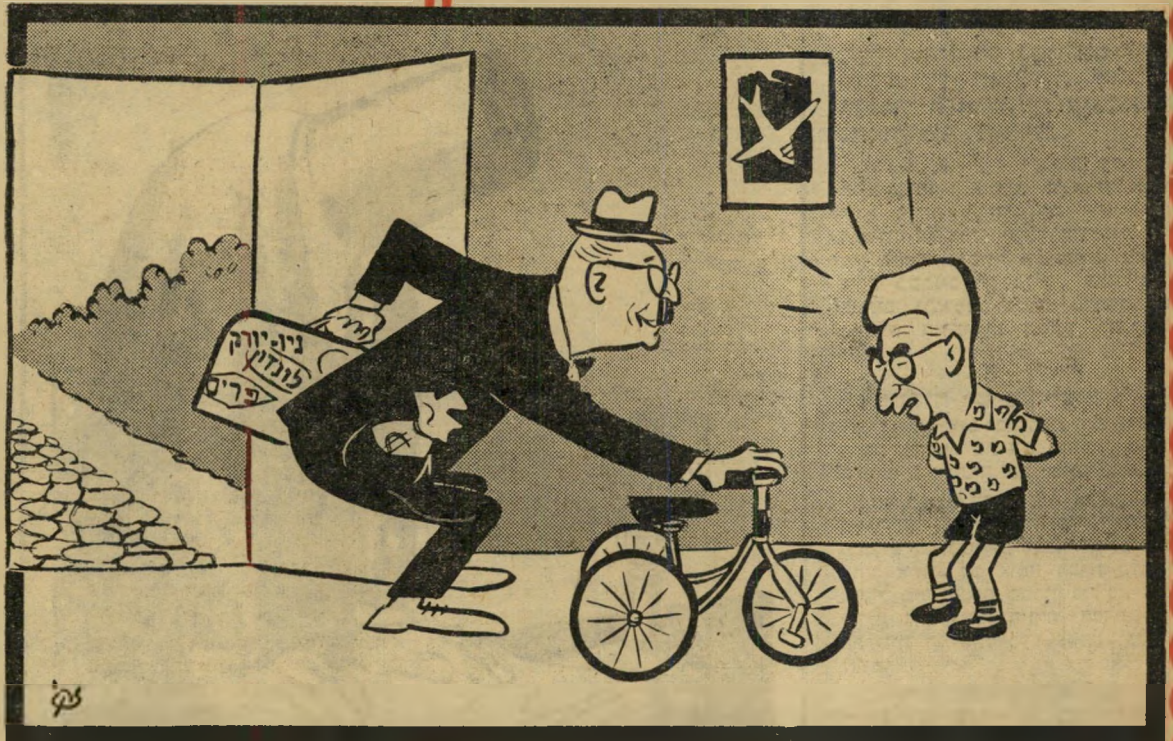
לחבריו היו הערות רבות על סיב־ה־מצרים ועל הטעויות שעשו („הטעות הראשונה זה שהוא המריא בכלל”), אולם כאשר נשאל הטייס עצמו מה דעתו על יריבו־ה־מופל, היתה תשובתו אופיינית לצניעותם של אנשי המעשה: הוא העדיף לשתוק.

יחסי־חוץ

הריב על המרחב הצרפתי

כשם שהמעצמות הקולוניאליות חילקו בי־ניהן את העולם של המאה התשע־עשרה

* בוגיס, באנגלית: רוז רעה, בסלאנג הצבאי: מטוס בלתי־מזוהה או מטוס אויב.

„אתה רוצה לנסוע ? בבקשה.”

שונה משיקולים של מדיניות־פנים של הערבים, ואילו בזירה הבינלאומית עלולות התנגשויות אלה להתקל באדישות מצד מעצמות המערב, ובעיקר ארצות־הברית, לתלונותיה של ישראל.

● **הסיבה המסתמנת מאחורי נפיונה של מפא”י לקצץ בתקי ציב משרד הפיתוח, ואשר לא הובעה בפומבי בכל הויכוחים על נושא זה:** מפא”י היתה רוצה להקפיא בשנת־הבחירות את פעילות המשרד המפ”מי, להזרים בו תקציבים גדולים מאד אחרי הבחירות, כשבראשו יעמוד שר חדש — משה דיין, כנראה.

● **התפתחות נוספת, המסתמנת באופק הרחוק:** התקרבות בין מפא”י לבין הציונים הכלליים, במטרה כפולה: ביסוס כלכלה חופשית יותר, כפי שמצדד בה המשולש אשכול־ספיר־לבון, ורכישת חלק של הימין למלחמת־תנופה בתנועת החירות. לקו זה עלולה להיות השפעה על ענייני המפלגות עוד לפני עריכת הבחירות.

● **חירות, מצידה, מתכוונת לגייס לא רק כוחות מקומיים, במלחמת הבחירות.** בחודשים הקרובים יבקר, כנראה, שלוש משלחות רשמיות או רשמיות־למחצה מצרפת, לפי הזמנתה של חירות, במטרה גלויה לזכות מפלגה זו בחלק מן הזוהר הקשור בשמו של דה־גול בעיני הציבור הישראלי. יתכן אף שהעזרה לא תהיה מודאלית בלבד, כי אם תלוש צורה

ממשית יותר.

● **שעוריות מטבע המאיימת לפרוץ בכל רגע:** מקרהו של עונד־דין ידוע מתלאביב, אשר צבר הון במטבע זה, מספולו בענייני פיצויים אישיים מגרמניה, והיושב מזה כמה חודשים עם משפחתו בחוף־לארץ. בסרבו להעביר לידי האוצר את המטבע הזר שבידו, הנאמד ביותר ממיליון דולאר.

הגבול

אש בשמים

להק המיסטרס שוטט כאילו ללא מטרה ב־אחרי. מתחתם חלפו כחמי הישמון של הנגב הצפוני: תל־ירוחם, ניצנה, חלוצה, הם טסו בגובה של קרוב לעשרה קילומטרים, חגו בפניות חדות לאורך קו הגבול עם מצרים. כנשרים חיפשו טרף: מטוסי רעים.

אזרח 'שראלי' שלא שכח את מעשי-הזוועה של הנאצים והתעקש לנקום את נקמתו „הרוצח ישוב אתי בחדר!“

לעירייה איזביצה, מחוז לובלין. זה היה מרכז שאליו הביאו יהודים מכל ארצות אירופה הכבושות, ומשם שלחו אותם למחנות-המוות. באיזביצה היה גיטו, ומפעם לפעם היו הנאצים עורכים בו מצוד על יהודים, שולחים להשמדה רכבת משא בת 50 קרונות, דחוסה יהודים.

„קורט אנגלס היה ראש הגסטפו באזור כולו. היה ידוע לכל, כי נהג להרוג יהודים במו ידיו. פעמיים ראיתי זאת במו עיני.“

„באחד הימים נפגשתי עם חבר שלי, שהיה מזכיר הוועד היהודי המקומי. השעה הייתה 11 לפני הצהריים, הלכנו יחד כ־200 מטר ממועצת היהודים לעבר כנר העירייה, שם נפרדנו. לא הספקתי לעבור את הכביש, כששמעתי לפתע ירייה. פניתי בחזרה למקום שבו נפרדתי מידידי — ומצאתי שוכב כבר על האדמה. אנגלס עמד לידו, ולעיני ירה בו עוד מספר יריות. נמלטתי כל עוד נפשי בי, כדי שלא אפגע גם אני עליידי החיה בצורת אדם.“

„בפעם השניה בה ראיתי את אנגלס רוצח אדם, היתה זו אשה יהודיה. גרתי בפרברים וביתי היה לפני האחרון בשורת הבתים שליד גבול הגיטו. היה שם שלט, שאמר כי כל העובר את הגדר במקום ההוא חייב מיתה. כאשר היינו שומעים בבית, כי אנגלס מתקרב, מיהרנו להסתתר בעליית הגג. שם שהינו עד שהסתלק.“

„פעם ראינו אותו מן העלייה, כשהוא מתקרב יחד עם יושב־ראש היוזנרס, מועצת היהודים. ליד הגדר פגש באשה צעירה. הנאצי שאל את האשה מדוע היא נמצאת שם. לא שמענו בדיוק את כל מה שנאמר שם. בקרבת מקום היתה חורשה; אנגלס הרביל את האשה לחורשה, שמענו מספר יריות ולאחר שניות מעטות ראינו אותו חוזר—לבדו.“

★ ★ ★

פגישה עם אנגלס

„על כך מסרתי עדות בשבועה ועל סמך עדותי יעדות אשתי, שמסרה את הדברים שידעה מהשמועה, נכלא קורט אנגלס. עד אשר הופענו אנו, היה אנגלס בטוח כי אין איש יודע על מעשיו בזמן המלחמה. התביעה הכללית בהמבורג כבר קיימה חקירה מקיפה בקשר אליו לפני שנים אחדות, אך מאחר ולא היו כל עדי ראיה נגדו אי אפשר היה להעמידו לדין. אני סיפרתי את כל מה שראיתי ושמעתי אודותיו. בחדר שבו נערכה החקירה היו מלבדי השופט החוקר, הרוצח אנגלס ועורך־הדין של עורך־הדין“

סיפרתי שם, בין היתר, על רצח משפחתי של עורך־הדין גוומן, שהיה ידידי והתגורר זמן מה בדירתו. תיארתי גם כיצד נמלטתי אני עצמי מגורלי, לאחר שכבר הייתי ברכבת המחת מנמנה קפצתי ושברתי את רגלי. וכיצד נאספתי על־ידי אכרים שהחזיקוני אצלם שלושה שבועות עד שנמלטתי לגיטו סטרובוביצה כדי לא לסכן את חיי האיכרים שהחביר אני.“

„כל אותו זמן ישב הרוצח בשקט, כאילו אין הדבר גוגע לו כלל. אנגלס הבלוני ויפה־התואר, שגילו כיום 45 בערך, ניסה להגיב בתחילת סיפורי. איני יכול לומר כי האדון משקר, העיר, אלא שהדברים מצלצלים באוזני כלקוחים מתוך רומן הרפתקאות, הוא לא דיבר יותר לאחר מכן, כי עורך־הדין שלו אמר לו שאינו צריך להתנצל, ומספיק אם יציין רק שהדברים שסיפרתי הינם שקר. וכך נסתיימה פגישתנו.“

אולם בואת לא הסתיים חלקו של פקיד מס־ההכנסה מטבעון. הוא חזר אצרה, החל מחפש עדים נוספים בין מכריו, ששהו באותה סביבה בעת המלחמה. החיפוש לא הביא כל תוצאה. מכריו אמנם עברו את מוראות המלחמה, אך לא במחיצת אנגלס. ראוף פנה לעתונות הישראלית, פירסם קריאה לכל מי שהכיר את קצין הגסטפו לפנות ישר לבית־המשפט בהמבורג, למסור את עדותו.

כי דבר אחד לא נתן מנות לפליקס ראוף: שהרוצח ממחוז זמושץ' יצליח להתחמק, אחרי שהגורל הסגירו בידי שופטיו.

מסגור־נאצי ראוף

בדייקנות האופיינית כל־כך

והשניים כתבו מכתב לקהילה היהודית בהמבורג, הזכירו לה את כל הפרשה. תשובת הקהילה היהודית הייתה, כי הדבר נמסר לטיפול של המשלחת הישראלית בקלן, שאספה אינפורמציה מרובה הקשורה באנגלס ובפעילותו בעת המלחמה. בתשובה הייתה כלולה גם כתובת בית־המשפט הגרמני המטפל בעניינו של קצין הגסטפו.

ראוף שלח את מכתב הקהילה היהודית לכתובת בית־המשפט בהמבורג — ומאותו רגע החלו העניינים דופקים בקצב ובדייקנות האופייניים לעם הגרמני. שלושה ימים בלבד אחרי שנשלח המכתב לבית־המשפט ההמבורגי נתקבלה בשחיץ תשובתו של השופט החוקר: הוא הזמין את פליקס ראוף לגרמניה, על חשבון הממשלה. ראוף ענה כי היה עושה ברצון את בקשתו של בית־המשפט, אולם מאחר והוא נכה קשה, אין באפשרותו לנסוע לבדו. תשובת בית־המשפט לא איחרה לבוא: ממשלת גרמניה תשלם גם את הוצאות הנסיעה של ראוף.

ראוף הגיע להמבורג ביום שבת, בו אין בתי־המשפט הגרמנים פתוחים. למרות זאת נתקבל הזוג, והשלטונות הבטיחו לעצור עוד באותו יום את אנגלס, שהיה חפשי וניהל בית־קפה משגשג בהמבורג. הזוג ראוף הוזמן לפגישה נוספת ביום שני, אליה הוזמן גם אנגלס עצמו.

★ ★ ★

יריות כצחרי יום

„פגישותיו עם קורט אנגלס סיפר השבוע פליקס ראוף, כשהוא יושב בדירתו הצנועה והקטנה המקושטת בצוירינגן, מעשי ידיו, בקרית טבעון: „ב־1939 הגלו אותנו הגרמנים מן העיר קולו שבפולין“

„אין אנחנו מצפון העולם. איננו יכולים גם להקים משטרה עולמית. המעצמות הגדולות כבר יחסלו את הנאצים במשפטי פושעי־המלחמה. לנו יש תפקידים אחרים.“ זו היתה תשובתו של איש סוכנות בעל תפקיד מרכזי ליואל בראנר, אחד הנאצים הפעילים ביותר בימי השואה, כאשר פנה אל הסוכנות בהצעה לארגן קומנדו מיוחד, שיפרע את החשבון עם רוצחי היהודים.

זה היה בימי התמוטטותו של הרייך השלישי, בשנת 1945. אז לא היתה מדינה ולא ממשלה ליהודים. אנשים פרטיים לא רצו ולא יכלו לנהל את מלחמת־הנקם כפחות עצמם. כיום מסתובבים אלפי רוצחים נאציים חפשיים. מפעם לפעם מעמידים אחד מהם לדין, מושיבים אותו בבית־סוהר לתקופה קצרה או ארוכה. הגרמנים עצמם מסבירים, כי אין באפשרותם לעשות הרבה. טוענים הם: „איננו יודעים בדיוק מי היו הרוצחים. מיד כאשר נסתיימה המלחמה ניטלו מאיתנו הזכויות. שלטונות בנות־הברית ניהלו בעצמם את המשפטים של פושעי־המלחמה, והארכיונים שמורים בהשיג טון מבלי שהממשלה הגרמנית תהיה רשאית להציץ בהם.“

אם ניתן כיום להעמיד פושעי־מלחמה לדין, הרי הדרך היחידה היא למצוא עדי ראיה שיסכימו לבוא לגרמניה ולהעיד במשפטים. בגרמניה עצמה שורר בדרך כלל אי־רצון כללי לחזור על כל הפרשה, ולא רק מצד הגרמנים. גם היהודים אינם חפצים לתת בידי הנאצים, עמם עליהם לחיות, עילה לשנאה. היחידים שעדיין אינם מרפים הם קומץ זעיר של שונאי נאצים מושבעים, הפזורים על פני תבל. הקהילות היהודיות מנסות למצוא פה ושם עדים למעשי הזוועה; לרוב מבכורות הן שיהיו העדים תושבי ארץ אחרת ולא גרמניה.

★ ★ ★

מודעה בעתון

בפברואר שנה זו הופיעה בעתון הישראלי בשפה הפולנית, קורייר, מודעה מטעם הקהילה היהודית בהמבורג. הקהילה ביקשה ידיעות ועדויות על פעולותיו של איש הגסטפו קורט אנגלס, ממחוז זמושץ'.

בין קוראי המודעה היתה גם מכרתו של פקיד מס־הכנסה מטבעון, פליקס ראוף (65). היא זכרה כי ראוף בילה חלק משנות המלחמה בסביבה שהוזכרה במודעה, וכמוה גם הוא הכיר את האיש המבוקש על־ידי בית־המשפט הגרמני. האשה התקשרה עם ראוף, הראתה לו את העתון. ראוף נודע. אנגלס היה האיש האכזר ביותר שפגש מימיו: לפחות בשני מקרים היה נוכח כאשר הרג איש־הגסטפו יהודים במו ידיו.

פליקס ראוף, נכה וקשה־תנועה מאז קפץ מרכבת המחת, שלתוכה תוכנס בפקודתו של אנגלס, פנה מיד למשטרה, לפרקליט המדינה ולמשרד החוץ. הרגשת הנקמה הקרובה הצעירה את האיש הזקן והחלוש. הוא לא חס על הוצאות והתרוצצות, ובלבד שיהיה לו הסיפוק לראות את הרוצח מועמד לדין ובה על ענושו.

ראוף, מלא להט לנקמה, הניח מראש כי הממשלה הגרמנית תחטט הרבה בפרטי העדויות, ואף עשויה לבקש להקים את אמיתות. הדבר לא הפריע לו: הוא היה מוכן לקרב עם השלטונות המשפטיים הגרמניים. ההפתעה באה לו מכיוון שלא ציפה לה כלל. עד מהרה נוכח לדעת כי דחקא המשרדים אליהם פנה בארץ, כדי להיעזר בהם, עשו הכל כדי להשהות את התהליך, הניחית את הטיפול בפרשה. היתה סכנה, כי אם הדבר יימשך זמן רב מדי, עלול בית־המשפט הגרמני לצפות לסגור את תיק אנגלס מתוסר והכחות.

★ ★ ★

הזמנה מגרמניה

פני שלושה חודשים נסעו ראוף ואשתו ברטה (55) לביקור אצל בתם הנשואה. ראוף שאל בעצת חתנו, מה עליו לעשות כדי שהרוצח לא יוכל להמלט מענושו,

פנחס לבון, מנכיר ההסתדרות, להבקיע לו דרך אל ליבו של סולל בונה, לבצע בו את הפיצול המרציש.

הודעתם של אנשי הליל דן, כי אינם מקבלים את התפקידים שהוצעו להם בהס־דר החדש, היתה רק מלחמת־נסיגה שלא הר־תיעה את לבון מפני הניתוח המכאיב. אור־לם שני הצדדים חיכו לשובו של הליל דן, תוך תקווה כי בכוח־המחץ האופייני שלו, יצליח אף למנוע את פיצולו של ילד טי־פוחי.

ואמנם, לכשירד הליל דן מעל אנייה בי חיפה, היה נדמה כי האיש החזק לא איבד את ליחו. תוך שינוס מותניים הפגנתי זיגן דן למערכה, הצהיר בפני העתונאים שציפו לו בנמל, כי לעולם לא ישלים עם הריסת מפעל חייו.

המנהלים המורחקים של סולל בונה הת־מלאו תקות חדשות. לפניכם התייצב מנהיג (המשך בעמוד 6)

ועדת־התחקיר והבטחון, עליה נמנה אף מנחם בגין: ביקורו של בגין בפאריס נכשל באורח חד־משמעי. לכשביקש מנהיג תנועת החירות להיפגש עם מנהיגה החדש של צרפת, הב־טיח כי בפיו עניינים סודיים חיוניים למע־צמה היידידותית, הופנה עלידי מזכירו של ראש־הממשלה בעבר והנשיא בהווה למזכ־סיר צור, שגרירה הרשמי של ישראל בצר־פת. „את כל האינפורמציה שלנו מישראל אנו שואבים מנציגה הרשמי של המדינה הישראלית“, בהחיר המזכיר בכל גינוני ה־טכס.

סותיו לפאריס היו בעניינים בטחוניים ב־יותר, יכול היה כל ילד, מכתה ד' ומעלה, לקרוא בעתונות פירוט יומיומי על כיבושיו הפאריסאיים של פרס. ניתן היה לחשוב כי פרס, כמנחם בגין, מנהיג תנועת החירות, שומר לעצמו את מגילת הזכויות של הקיי־דאורטי.

רק שגריר רשמי. ה־13 במאי שינה את התמונה. ידידיו של מנחם בגין עלו דרך אלזיר לפאריס, תפסו את עמדות המפתח שהיו עד כה בידי מקורביו הסוציאליסטים והראדיקאליים של פרס. בגין עצמו, הוזמן לפאריס על־ידי יו־דו סוסטל, שר־החוץ ה־מיועד של צרפת, קצר בביקורו חיובים ו־הבטחות לרוב. לגולת־הכותרת של הביקור היתה חסרה אך פגישה עם שליטה החדש של צרפת, הנגדל דה־גול.

השבוע, לאחר שההגול נבחר לנשיא רב־סמכויות של הרפובליקה החמישית, היו ב־ידי פרס חדשות משמחות. גילה הוא לחברי

למרחבי השפעה מוגדרים מאה, כך חילקו ביניהן המפלגות בישראל את העולם של המאה העשרים. מפלגות השמאל הקיצוני לקחו לעצמן את הגוש המזרחי ואילו מפל־גות הימין ומפא״י התחרו ביניהן על מע־צמות המערב.

תנועת החירות, שמטעמים ברורים לא יכלה לקפוץ על הסוס הבריטי, בעוד שהסוס האמריקאי נטה גבו למפלגות אחרות, בלשה שבוע עניינים אחר סוס מערבי מתאים. הסוס נמאז לה עם התחלת הפליטה המדיני בין ישראל לצרפת, ערב המערכה על הסואץ. היא עלתה על גבו תוך תרועת חצוצרות. הבהירה לכל שומע כי צרפת הינה מרחב מתיח בלעדי שלה.

לפחות עינו של אדם אחד בישראל היתה צרה בהצלחה זו. שמעון פרס־נמנה, שערב מבצע סואץ, העסיק בקביעות את הקו לוד־אורליפאריס, חשב, לא בלי צדק, כי האר־כף הצרפתי מגיע דחאק לו. למרות שטי־

המשק

סוסים לעגלת הנקמה

כשבוועה המהפכה הגדולה של פנחס לבון בסולל בונה, ישב הליל דן, האיש החזק של המפעל הענקי בבית הבראה בשחיץ, כשהוא סובל ממחלת־לב קשה. דבר זה איפשר ל־

שיחלצם מתחת מפצלת מזכיר ההסתדרות. **הפיצויים: 60 אלף ל"י.** אולם תק' חתם היתה מוקדמת מדי. יומיים לאחר שובו הודיע הליל דן כי הוא מוכן לפתוח במשא ומתן עם לבון, על מנת להגיע לפשרה מתקבלת על הדעת. אולם לבון גילה מ' צידו עמדה נוקשה, טען כי את הנעשה אין להשיב. גם נסיונו של לוי אשכול לשכנע את לבון לצמצם את המערכה הפנימית ב' מפא"י ולנסות ולהגיע לפשרה בכל מחיר, לא הועיל. המצב נראה כלאחר יאוש ומנה' לי טולל בונה פתחו ברובם במשא ומתן לקבלת פיצויים.

בחוגי טולל בונה נפוצו אפילו שמועות, שאנשי פנחס לבון מצידם סיעו להצמיח לזן כנטיים, כי אפילו איש הברזל של ה' מפעל, הליל דן, עומד לרכך את עמדתו תמורת פיצויים מתאימים בסך 60 אלף ל"י. **דיקטטורה תקיפה.** רק בסוף השבוע שעבר התברר לבון שמחתם של אנשי פנחס לבון לא היתה מבוססת כל צרכה. הליל דן, שהוזמן להרצאה בקיבוץ נען, בחר דווקא את מעוזו של הקיבוץ המאוחד כדי להשמיע נאום תקיף ביותר נגד לבון. טען דן: פיצול טולל בונה יביא לא רק להרסתו של ה' מפעל, אלא גם להחרבתה של ההסתדרות כולה. הוא כינה את לבון כדיקטטור וטען כי מאז קיומה לא סבלה ההסתדרות ממשטר כה תקיף כמשטר של לבון. דן אפילו רמז כי חוגים רחבים במפא"י יהיו מוכנים לשתף פעולה עם מפלגות ה' מיעוט בהסתדרות, כדי לשחררה מיד לבון. תגובתם הראשונה של חוגי לבון היתה נסיגה להשתתף הנאום החריק. אולם, לכש' הוברר להם כי דווקא דן עצמו מנע את פירסום פרטי הנאום מעל דפי עתונות ה' מפלגות היריבות, הפכו חששותיהם לפחד. הם ידעו כי דן, שהחליט כנראה על המ' שכת המערכה, לא ירתע מכל האמצעים, ינסה לרתום את חוגי הצעירים במפא"י, אלי' הם משתייך אף ידידו, מנהל כור לשעבר, אהרון רמז, אל עגלת הנקמה.

יחסים מרחביים אמנות המחל

מצפון וממזרח הגיעו השבוע לאוני ה' אורח הישראלי הדוה של סערה מדינית המתחוללת בקרב שתי מדינות שכנות. מ' סוריה גבר זרם הידיעות והשמועות, על תסיסה בקרב האוכלוסייה. כרוזים בלתי

של הזירה המדינית בעיראק, שמעטים תיא' רו לעצמם עד כה את כל פרטיה. מסר העיתונאי, שנפגש עם ראש ממשלת עיראק, אחרי שגם נתקבל לראיון של שעה וחצי אצל גמאל עבד אל-נאצר: בעולם הרחב התקבל סילוקו של סגן ראש-ממשלת עיראק, עבד אל-סלאם עארף, כמהלומה שהנחית קאסם לתובעי האיחוד עם רע"ם. זהו רק חלק מן הסיבות שגרמו לנפילת עארף. הגורם העיקרי היה: עארף דיבר יותר מדי. בעוד שקאסם הינו אדם צנוע, נחבא אל הכלים, אשר בימי ראשית ההפיכה היו חבריו נאלצים למשכו בכוח כדי שיופיע בפני ההמון, היה סגנו נואם נלהב שהשתכר מעצם ההופעה בציבור.

עארף גם לא היה יציב בדעותיו, נהג להפריז בהכרזותיו. כאשר ועדת הריסורמה האגרארית היתה עדיין שקועה בדיונים, מיהר עארף והכריז כי האחוות הגדולות יקיצצו במידה ניכרת.

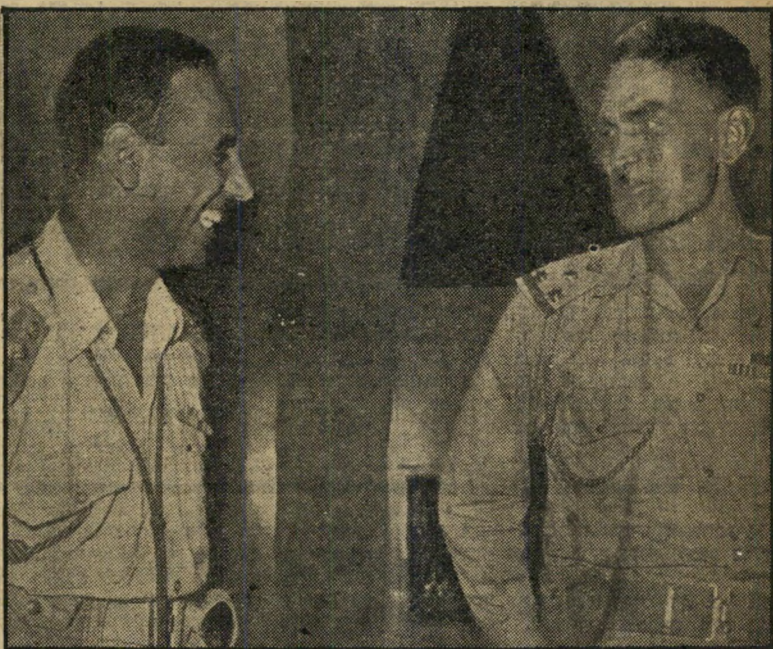
הכוח השלישי. קבע צילדרס, על סמך שיחתו עם עבד אל-נאצר: נשיא רע"ם הבטיח לקאסם כי אינו מוכן בשום אופן לאיחוד עם עיראק, חרף הכרזותיו של עארף. בחוגים מדיניים בקהיר אף השוה את עארף ל"רביסרן הרוקד" סלאח סאלם, אשר הודח לאחר מכן על-ידי עבד אל-נאצר.

וכן, בה בשעה שאלבעת בעיראק תבעה איחוד מלא ומיידי עם רע"ם, פעל נשיא רע"ם עצמו נגד איחוד זה. בזאת צידד עבד אל-נאצר בדעתם של הקומוניסטים ב' עיראק, מתנגדיה של אלבעת, בתביבתו של עבד אל-נאצר.

בעיראק קיים גם כוח שלישי. זוהי ה' מפלגה המוקדסית-לאומית, אשר בראשה ער' מד המדינות החתיים כאלמ' צ'אדאצ'י, 60, שהיה במשך שנים רבות אחד ממנהגיו הגלויים של גורי אל-סעיד. צ'אדאצ'י, סוציא' ליסט מן האסכולה האירופית, נוהג לומר על אלבעת: "הם סוציאליסטים סטימנטליים: אנחנו סוציאליסטים מדעיים".

דרישתו של צ'אדאצ'י, בשטח מדיניות ה' פנים: ביטול משטר-המעצר הנוכחי ופיצול משטר דמוקרטי מלא. עם חסם הופעה ופעולה לכל המפלגות. אנחנו מאמינים שנוכל להתמודד עם הקומוניסטים ואף ל' חוק את רגליהם", הכריז.

מדיניות — אין. המאבק בין שלושה גושים עיקריים אלה טומן בחובו גם גרעין של הזדמנות למדיניות הישראלית — אילו היתה קיימת מדיניות ישראלית במרחב, אלא שגם במקרה זה תמשך ירושלים להזדנב

קאסם ועארף

בתוך הסערה, הזדמנות?

אחרי חשינגטון — והסימנים מעידים כי יחסה של חשינגטון אל תרפובליקה העירא' קית יחמיר וילך. מנגנון התעמולה ומדיניות-החוץ של יש' ראל יירתמו נגד עיראק — מבלי שאיש ישאל תחילה אם המאבק המתחולל בעיראק אינו יכול, בעצם, לפתוח פתח כלשהו בפני יומה הישראלי של שלום במרחב. אמנות המחל תצעיד את ישראל צעד נוסף אל המבוי הסתום.

לפני חדשים פוצצה ועידת פלורנץ, השבוע

נסגרה למזרח הרחוק

עדיין גבורה של הסוכנות היהודית, כאשר השמיע את ארבע המלים: "לא תחסום שור בדישו". היתה זו תמצית תשובתו לר' אמיל שמוראק המנוח, מבקר הסוכנות, אשר התריע בתמימתו הרבה נגד פקידים בכי' רים שגנבו מרכוש הציבור, ביוזבו את כספיה, מעלו באמונו וקיבלו שוחד.

★ ★ ★

ההבטחות חלפו עם הרוח

שוב, היה זה לוי אשכול אשר עורר שערוריה ציבורית לפני שנתיים, כאשר התפרסמו ברבים פרטי עיסקות הדיור שלו. שעה שדעת-הקהל געשה מן הגילויים, כי שר האוצר מכר לאוצר המדינה את דירתו ה' פרטית בירושלים, תמורת 22,500 ל"י, וקיבל מן המדינה וילה ערבית גנושה שעלתה לאוצר למעלה 50 אלף ל"י, הטיף אשכול לצניעות ולהורדת רמת-המחיה.

כאשר דלה מתוך שורות צעירי-מפא"י כל' כלן-מתחיל בשם שמעון הורן והחליט להפכו ליועצו הכלכלי, שכח אשכול שוב את כל תורת החסכון. האוצר רכש דירה ב' 12 אלף ל"י למען הורן, העמיד לרשותו מכונת.

שר האוצר לא עשה את הדברים בסתר, כי הצביעות אינה ממגרעותיו. הוא רק ציני, כאשר היה צורך לפייס את האקדמאים, ערב הבחירות הקודמות, הבטיח להם אשכול ת' ספת שכר, חלפו הבחירות, והבטחות אש' כול חלפו עם הרוח. הוא לא הכחיש כי הבטיח, רק הודיע כי אין בדעתו לקיים. "כל הדורש העלאת שכר בשעה זו", הכריז, "עוזר לנאצר".

★ ★ ★

היריקות לא היו גשם

פרשת בנטוב, שוב הרים השר את קולו בשם החסכון. כפי שהציג את העניין, אפשר היה לחשוב כי שרי ישראל אינם עוזבים כמעט את גבולותיה של ה' ארץ. הטבלה המתפרסמת בעמוד הבא מר' אה באיוו מידה מתאימה הנחה זו למציאות. יתכן כי כל העניין היה עובר בשקט: בנטוב היה מבטל את הנסיעה וממשיך לה' רים את אצבעו בצציטנות בכנסת. הלא מפ'ם ספגה עלבונות והאשמות חמורים הרבה יותר מזה, במשך שלוש שנות ישיבתה בקואליציה — ובכל זאת לא נטשה את כסאותיה. אלא ששנת תשי"ט היא שנת בחירות בישראל, ומפ'ם החליטה הפעם לא לשתוק. בניגוד להרגלה הקבוע, לא ניגבה את פניה וקב' עה — "גשם", כי אם הודקה וזעקה: "אל תירק עלי".

בבחרו בנשקו של אשכול עצמו, העביר מרדכי בנטוב לעתונות העתקים של שני מכתבים: מכתבו של אשכול לראש-הממשלה ותשובתו שלו לאותו מכתב.

קבע בנטוב, במכתבו: "מכתב אשכול) בתוכנו ובצורתו, הוא ללא תקדים בגסות שבו... שרי-האוצר ושרי-המסחר והתעשייה נסעו יותר מתריסר פעמים לחוץ-לארץ בימי כהונתה של הממשלה הזאת בלבד. הנסיעות הללו דואי לא היו מן הזולות והחסכוניות ביותר... לא היה גם כל נסיון מצד חבר' ממשלה כלשהו לבדוק, לפני הנסיעה או אחריה, באיזו מידה היתה היא נחוצה, מועי' לה או מיקה, וכמה עלתה.

...הסיפא של מכתבו של שרי-האוצר היא מאלפת ביותר: למעשה הרי הוא מועיד לי תפקיד של ישיבה בכנסת, כדי לשמור על הרוב בשבילי, בעוד שהוא יהיה חופשי לנסוע לכל מקום ובכל עת שיצור ישיאהו לכך". בסיכום, הודיע, הוא מבטל נסיעתו, על אף הנזק שהדבר עשוי לגרום למדינה. לא היה זה מכתב שנכתב ברוגז-השעה ונשלח על דעתו הפרטית של השר. קדמה לו החלטה עקרונית של מוסדות מפלגתו. הסביר למחרת היום מנהיג מפ'ם מאיר יערי: "הגענו לסף ההכרעה, אולם מפא"י דוחה אותנו אל מעבר לגבול. אם תדע מפא"י כי החלטתנו ועמדתנו ברורה ונחושה,

אילו נערך השבוע משאל-עם, להכריע מיהו האישיות גסת-הרוח ביותר במדי' נתישראל, אין שום ספק מה היתה התשוב' בה: לוי אשכול. איש כמעט לא היה מטיל ספק בכך, שהתנהגותו של שרי-האוצר כלפי חברו לממשלה מרדכי בנטוב, בפרשת נסיר עתו של שרי-הפיתוח לארצות המזרח-הרחוק, היתהה שיא חדש בקריירה שהיא רצופה הפגנות זילזול וחוסר טאקט.

כתב על כך הארץ, במאמר ראשי, תחת הכותרת ניחושים לקויים: "אפשר היה למנוע את הסכסוך הנדון, לו היה מר אשכול מתבטא בנימה פחות בוטה... בדרך כלל יש לומר כי כבוד הממשלה אינו צפוי לעליה בעיני רבים, (בהתחכם) באיוו נוסח כתובים חברי הממשלה על חבריהם".

מעריב הרחיק לכת: "מכתב גס, ללא תק' דים... סיפול קלוש-מרלי, נוסח ליבנט מפ' גר. כל מגרעותיה הגבאיות של כתריאליבקה מתובלות בתבלינים ליבנטיים מפולפלים חברו יחד..."

★ ★ ★

פתרונים לשר-פיתוח

ה המולח היתה מוצדקת בהחלט. כי עד כה לא אירע בחייה הציבוריים הס' גוניים של ישראל מקרה כזה של השמצות. החידוש הוכנס על-ידי מאמר ראשי בדבר: "...לפי ידיעות שנתפרסמו באופן בל' תירשמי, הגה שר הפיתוח רעיון בדבר משלחת מורכבת ממנהלי החברות הממ' שלתות הגדולות, אשר תצא בראשותו לסיור על פני מדינות אסיה והמזרח-הרחוק. מה מטרתו התכליתית של הסיור הזה — לא נודע. מה הצורך במשלחת כזאת — לשר' הפיתוח פתרונים.

"לפי התוכנית צריכים להשתתף במשלחת, בין היתר, מנהל חברת דשנים וחומרים חיימים, חברת האשלג וחברת הסופספים. ניסיונו לברר בחברות אלו מה הצורך שלהן לבקר במדינות אסיה, והעלינו חרס. איש לא יכול להסביר איזו תועלת יכולת עתה חב' רות אלו להפיק מביקור כזה.

...האין סכנה שהאינפלציה הזאת של ביקורי שרים ואישים ישראליים אחרים תפי' גום בכבוד המבקרים ובכבוד המדינה ה' שולחת אותם? ...האמנם תיאלץ קופת ה' מדינה להוציא בזמן הזה כארבעים אלף ל' רות על טיול חסר תועלת ואף מוזיק'?

אנשים אשר ראו ערב לפני כן את שר האוצר לוי אשכול מסתוד ארוכות עם אחד מכתביו הבכירים של בטאון ההסתדרות, במסדרונות הכנסת, לא התקשו למצוא את מקור השראתו של כותב המאמר. היה זה העתק כמעט מילולי של תוכן מכתבו של שר האוצר לראש הממשלה.

★ ★ ★

הזירות אינן חוזכות ברג

שר האוצר יודע יותר מכל אדם אחר בעולם, כמה עניה היא מדינת ישראל, וכמה חשובה כל פרוטה הנחסכת מכספי משלם-המסים או התורם האלמוני מברוקלין. על כן גם אפשר היה להבין על נקלה את התנגדותו לתוכנית הנסיעה של שרי-הפיתוח. סוף-סוף, 40 אלף לירות אינן תולכות ברגל; על אחת כמה וכמה בימים של מילחה' עליה והעלאת מחירי החלב.

אילו התריע כל שר אחר בממשלה, נגד ביזבוז כספי משלם-המסים, יתכן והיה טעם לדבריו. אולם כאשר היה זה לוי אשכול שביקש לחסוך כסף על-חשבון נסיעות לחוץ-לארץ — הפך העניין כולו לעג וקלס. כי אם הלכה יודע שרי-האוצר את הצורך בחסכון, הרי שלמעשה נתן לא פעם לציר בור דווקא דוגמה הסיכה. בממשלה שאינה מצטיינת בצניעות הליכותיה והוצאותיה, הצי' טיין שרי-האוצר במיוחד. בזכרון הציבור קשור פסוק תנ"כי מסוכה עם שמו של לוי אשכול. שרי-האוצר היה

בנטוב

היא תיסוג, כך, על כל פנים, קיומה.
גולדה חרקה שן: לא!

מ' דוע, בכך זאת, פרץ הסיכסוך? 40 מכובד. אולם קיימים כיום במדינה אלפי סוחרים ועסקני ציבור המסוגלים להוציא סכום כזה מחשבון הבאנק שלהם מבלי להגיד עפעף. בחלל הפיננסי שבו חגים אשכול ובנטוב גם יחד, אין סכום זה נחשב. אם כן, מדוע בכל זאת התנגד אשכול לנסיעה? הסיבה נוגעת בנקודה הרגישה ביותר של המשטר: מערכת יחסי החוץ. ואם נם, הראשונה אשר הודעה נגד תוכנית

אשכול

בשנת בחירות לא ניגבו את פניהם ושתקו, כי אם צעקו: "זה לא נסמו"

עה, לגרום לביטולה באמתלות כלכליות. הם עשו זאת ביעילות כה רבה, שכמעט אי-אפשר היה לגלות את מקורה התנגדות האמיתי.

ידידות הנפש מפתחות

מ' דינויות החוץ הישראלית מנסה בכל כוחה ליצור את הרושם, כי ישראל משתרשת והולכת במרחב האפריאסיאטי. מש' לחות סטגוניות מבקרות לבקרים במדינה, נציגי שתי היבשות מתכנסים לסמינרים בח' סות ההסתדרות, ראש הממשלה מעניק פייס' רים כסופים לנשיא ליבריה. אולם תמונה זו הינה שיטחית מאד. המציאות קודרת הרבה יותר. בשנה ה'11

יערי

להקמתה, נשארה ישראל עדיין מבודדת כמ' עט לחלוטין מן העורף האסיאטי ומיבשת אפריקה. היא מנותקת מבחינה תרבותית וכלכלית, מנודה מבחינה פוליטית. עמי ועיות בנונג ממשיכים לראות בה ראש-גשר כרירותי-נפש, מסתייגות לעתים מישראל. מצב זה לא נוצר במקרה. הוא תוצאה מחויבת המציאות הפוליטית בישראל — מציאות המתבטאת בהצמדות עיוורת לאיני-סרטים זרים, ולצרות האופק של שתדלנים, אשר טרם הצליחו להינתק נפשית מן הגיטו. מובן גם, כי זוהי הנקודה הרגישה של מפא"י, והיא לא תתן לאיש לעסוק בה.

קשרים ניטראליים בכסף אמריקני

ה' רוגמה האחרונה לגישה זו ניתנה לפני חודשים בפלורנץ. מפא"י העדיפה ל' פוצץ את הועידה — ובלבד שלא יעסוק איש מלבדה בקשרי קשרים עם עמים זרים. פרשת הנסיעה של בנטוב אינה, למעשה, אלא חזרה על פרשת פלורנץ. כי אמנם היו למשלחת מטרות כלכליות-מסחריות לא מבוטלות, אולם עיקר חשיבות המסע נועד דחאק לשטח הפוליטי.

מפ"ם איננה אולי המוסד הפוליטי המתאים ביותר בישראל לייצג בפני עמי אסיה את שאיפת המדינה לקשור את ייעודה לגוש הנייטרליסטי הגדול, ולהיעזר בו במאמציה לפרוק את תגורת-השנאה של הגוש-הערבי הסובב אותה. כי ידוע בעולם שמפ"ם ישבה בממשלה שהחליטה על מיבצע סיני-סוראן. אך גם בהיותה שקועה בבז' הקואליציוני, לא חדלה מפ"ם מלהשמיע כמה מסיסמותיה הישנות. לשר מרדכי בנטוב נדמה היה, כי יוכל לקשור קשרים עם עמי אסיה, בהביאו לפניהם תמונה של ישראל שונה מזו ש' צוירה עליידי דויד בן-גוריון וגולדה מאיר. וכשם שלפני חודשים אחדים נמצאו הגורמים היהודיים והלא-יהודיים, שסייעו לעריכת פגי' שה בין ערבים וישראלים בפלורנץ, נמצאו עתה הגורמים האוהדים שסייעו לבנטוב ב' תוכניתו.

אלה הם חוגים בעלי השפעה אישית רחבה בעולם, המביטים בחרדה על התנכ' רותה של ישראל למרחבי-המחיה הטבעי שלה. הם נענו ברצון לפניהם בנטוב, סידרו לו שורת פגישות בדרג הגבוה ביותר, באותן בירות אסיאתיות בהן עמד לבקר. בין השאר, נועד להתקבל לראיון עליידי ראש ממשלת הודו, ג'והרלאל נהרו.

היה ברור, כי אם גם לא יביא לשינוי ממשי ביחסי ממשלות אסיה אל ישראל, עשוי ביקורו של בנטוב לכל הפחות לזכות את מפ"ם בסירסומת חיובית רבה. מפ"ם היתה מופיעה כגורם מדיני חשוב היכול לסיע לישראל במשימותיה הבינלאומיות. בשנת בחירות, זהו נימוק חשוב מאוד — חשוב אולי משקולים מדיניים מופשטים. על כן לא יכלה מפא"י להרשות ליריבתה את הכבוד.

היה זה מעצב מאד, כי את השאלה הקר' לעת ביותר בכל הפרשה הציג דחאק קריין קהיר, בשידור עברי: "מה חשב בנטוב? שהוא יכול להשתמש בכסף אמריקאי כדי לנסוע ולקשור קשרים עם המחנה הנייטראליסטי של עמי אסיה?"

כמה פעמים נסע כל שר לחוץ-לארץ?

לוי אשכול

★ לארצות-הברית ולקנדה, ב' קשר למלחה הפיתוח (ספטמבר 56).
★ לצרפת ולאיירופה המערבית (מרס 57).

★ לצרפת, לניהול משאומתן עם הממשלה, ומשם לארצות-הברית להש' תחפוח בפעולות המגבית היהודית המאר' חדת ומלחה הפיתוח (יוני 57).

★ לאירופה, בענייני האוצר (ספטמ' בר 57).

★ לארצות-הברית, בקשר לפעור' לוח המגבית המאוחדת ומלחה הפיתוח (מרס 58).

★ לבלגיה, לפתיחת הביתן הישראלי בתערוכה הבינלאומית (אפריל 58).
★ להודו, למשך שבועיים, לועידת קרן המטבע הבינלאומית (ספטמבר 58).

פנחס ספיר

★ לארצות-הברית, לפעולת מיל' חה הפיתוח (מרס 56).
★ לארצות-הברית, בענייני כספים (נובמבר 56).

★ לאירופה, לשלושה ימים (אוק' סובר 56).

★ לארצות-הברית, בקשר לענ' יינים כספיים ומלחה הפיתוח (ינואר 57).
★ לגאנה, להשתתף בתגיות העצ' מאות (פברואר 57).

★ לארצות-הברית, (מרס 57).
★ לארגנטינה ולאורוגוואי, ב' ענייני מלחה הפיתוח, לחודש ימים (אוגוסט 57).

★ למזרח הרחוק, לששה שבועות (דצמבר 57).

★ לארצות-הברית, בענייני המש' רה, לעשרה ימים (ספטמבר 58).

מרדכי בנטוב

★ ללונדון, לישיבת ההנהלה של ה' קונגרס היהודי העולמי (דצמבר 56).
★ לאירופה, נסיעה באורח פרטי, למשך שלושה שבועות (אפריל 57).
★ לאירופה, נסיעת חופשה, למשך שלושה שבועות (יוני 58).

ישראל ברזילי

★ לשטוקהולם, למשך שבועיים (מרס 56).

★ לצרפת ולאפריקה הצפונית,

למשך שבועיים (אוגוסט 56).

★ לאירופה, נסיעה בעניינים פרי-טיים (ינואר 57).

★ לאירופה, לועידת הבריאות ה' עולמית, למשך שבוע (אפריל 57).

★ לאירופה, למשך שבועיים (יוני 57).

★ לארצות-הברית, להשתתפות ב' ועידת העשור של ארגון הבריאות העז' למי, לשלושה שבועות (מאי 58).

★ לפולין, לביקור-גומלין בראש מש' לחת רסואית, למשך שלושה שבועות (אוגוסט 58).

גולדה מאיר

★ לשווייץ, בתור שרת העבודה, ל' שבועיים (פברואר 56).

★ לארצות-הברית, להשתתפות ב' פעולת המגבית היהודית המאוחדת, לחז' דש ימים (ינואר 56).

★ לשווייץ, לועידת ארגון העבודה הבינלאומי, לעשרה ימים (יוני 56).

★ לארצות-הברית ולקנדה, ל' פתיחת עצרת האומות המאוחדות ול' פעולה בקשר למלחה הפיתוח (ספטמבר 56).

★ לארצות-הברית, לעצרת האו"ם (נובמבר 56).

★ לארצות-הברית, להשתתפות ב' פעולות מלחה הפיתוח, למשך חמשה שבועות (ספטמבר 57).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

★ לאוסטרליה, לפעולה למען ה' מגבית היהודית המאוחדת, לחודש ימים (פברואר 58).

הדרך לשבע

העצים היו ערוכים, האש היתה מוכנה וגם הקרבן נאחז בקרניו. היה זה יעקב משה טולידאנו (80), שר הדתות, שחבריו הרבנים עמדו להכריז על ביטול תפקידו ותוארו כרב בישראל.

מועצת הרבנות הראשית המורחבת: התכנסה לדון בהענשת השר הסורר, ביזמתם של כמה מחבריה, פעילי המפלגה הדתית הלאומית, שטענו, כי מאחר והרב הישיש לא קיבל את אזהרת הרבנות והסכים להתמנות לשר, יש להורידו ממעמדו הרבני.

היה ברור כי החלטה זו תשיג רוב, בדיוק באותו אופן בו נוצר הרוב שאסר על טולידאנו לקבל את תפקיד השר.

המלאך המציל התגלה הפעם בדמותו של הרב הראשי, יצחק גיסיס, יריבו לשעבר של טולידאנו. הוא החליט הפעם להציל את הרבן בעודו על המזבח.

גיסיס של גיסיס היו יעילים. טען הרב הראשי: החלטת הרבנות הראשית לא היתה לאסור על הרב את התפקיד, אלא ליעץ לו לעשות כן. על סירוב לעצה אי אפשר לנקוט באמצעים כה קיצוניים.

גיסיס השני של הרב היה ענייני עוד יותר. הוא גילה בין דפי התלמוד מיצוה מפורשת לא לפגוע ברב הישיש. בהסתמכו על האימרה, "כשם שמיצוה לומר דבר הר' נשמע, כך מיצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע". מאחר והיה ברור כי טולידאנו לא ישמע לעצת הרבנות, היתה זו מיצוה לא לאמרם.

חשבונו של הרב גיסיס היה ברור: במשך ימי כהונתו של שר הדתות הקודם, משה שפירא, שררו יחסים מתוחים בינו לבין צמרת משרד הדתות. עתה, קיחה גיסיס, ניתן יהיה לנצל את קרבתו לשפיע שיווקי הקוד מים, אנשי המפלגה הדתית-לאומית, הורחקו בכח מעל העניינים. הדרך לשפיע עברה מעל מזבחה הנתון של הרבנות הראשית.

עיריות

היחליף חושי עורו?

ארבע שנים ויותר לאחר שהעולם הזה סיים את מערכת הגילויים אודות חושיסטאן (תעולם הזה, 917 והלאה), פתחו שתי סיעות גדולות בעיריית חיפה, הציונים הכלליים וספרדים ציונים (ס"צ), במאבק לחיים ורמות לחיסולו של החושיזם, במכתב גלוי לראש עיריית חיפה, אבא חושי, תבעו ממנו לכנס את מועצת העירייה לישיבה מיוחדת, שתחליט על העברת אבא חושי מכהונתו. בהסתמכם על סעיף 50 מפקודת העיריות 1934 קבעו ראשי הסיעות: "אבא חושי הפך את מועצת העירייה למוסד חסר תוכן וסמך כוונה, מנע מציגי הציבור, שנבחרו על ידי שכבות רחבות בחיפה, לדון בעניינים החיוניים לרווחתם ושלומם".

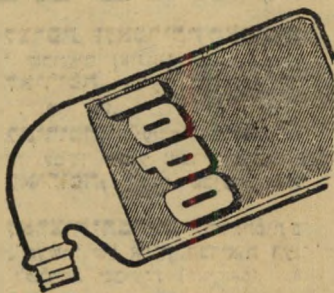
רוב בעזרת מרוממים. לצבי צימרמן (38), דובר סיעת הציונים הכלליים בחיפה, היה על מה להסתמך בקביעה זו. אביו, הנרי צימרמן (61), הודיע באותו שבוע על חיסול עסקיו הנרחבים בחיפה, שילם פיצוי יים מלאים לעשרות עובדיו. טענתו של הנרי צימרמן, שמסחר עצים זעיר הפך לאחד מאליה-המסחר בישראל: "אבא חושי חונק את המסחר הפרטי בחיפה, עושה את הכל כדי להבטיח, בעזרת הטרוסטים ההסתדרותיים, את הרוב המפא"י במקום".

היו באמתחתו של צבי צימרמן עוד מספר פרטים המאפיינים את דרך עבודתו הדימוקרטית של חושי. סיפר הוא: "חברת פיקא מסרה, עם התחלפותה, את רכובה בחיפה לדי העירייה. בין היתר: שטח רחב ידיים בשדרות הנשיא במרכז הכרמל. ללא כל דיון הקציב חושי סכום של 310 אלף ל"י לפתוח המקום, מינה למפעל פקידים בכירים לפי מפתח מפלגתי, הודיע בישיבת העירייה, בה הועבר התקציב והמינוי לאחר המעשה ברוב היעיל של חושי, כי בית האזרח הצעיר יפתח במקום. חברי האופוזיציה אפילו לא ידעו למה בדיוק הוא מתכוון".

לאחר שמנו, במכתב הגלוי, שורה של ליי קויים ואיסורים בעבודת הנהלת העירייה, ** (המשך בעמוד 10)

* הקובע כי ראש עירייה, הפועל שלא בהתאם לחוק העיריות, יפטר באט מועצת העיר תחליט על כך בישיבה מיוחדת. ** ביניהם העלמת דו"ח מבקר המדינה על עיריית חיפה מעיני חברי המועצה מטעם האופוזיציה.

אכל עכל אעסל אכל!

לצחצח שיניים זה לא מספיק

להבראת הפה אתם מצחצחים שיניים. טוב הדבר אך זה עדיין לא מספיק. עליכם להשיג גם בטי פה אודול. מי פה אודול חודרים לכל מקום שם לא יכולה להגיע מברשת השיניים. מסהר את הפה ומשמיד כל חיידק. ריחו מרענן ונותן הרגשה נעימה. מי פה אודול הם השלמה חיונית למשיחת השיניים.

למשתמש באודול
פה נקי
ונשימה טהורה

Supaslot

זיתן מתכת מנוקב

לאצטבאות

טלפן ל: 21964. כתוב ל: רחוב הירקון 106 תל-אביב
מירומית מפעלי מתכת אשקלון

פיצה
Pizzeria

אזהרה

שמנו הטוב ותוצרתנו המיוחדת נוצלו לאחרונה לרעה על ידי חיקויים בידי מתחרים, המעוניינים להוליך את הקהל שולל באמצעות שמות דומים וחיקוי מאכלינו ומשקאותינו. אנו מודיעים כי אין לנו כל סניפים בארץ ושנקוט באמצעים משפטיים נגד כל אלה המנסים להטעות את הקהל. קפה "פיצה" בע"מ

ת"א, רח' דיזנגוף 89 (8'9 פככר)

הכיפה באה אל הכפיה

בקול שירה, בלחי שני מדריכי-מורים צעירי. תלמידי בית-הספר הקיפו מיד את הכר. הם, התערבבו ביניהם עד כי לעומד מן הצד היה בלתי-אפשרי להבחין מי הוא יהודי ומי ערבי. הזהוי לפי שפת הדיבור גם הוא לא יכול היה להועיל, כיוון ששני הצדדים דיברו עברית והתבדל בשפה כמעט ולא ניתן להבחנה.

היתה הפסקה בין שיעור לשיעור, שאחריה נכנסו הנערים לאחת הכתות והמדריך רפי אילן (30), כיפה סרוגה על ראשו, תפס למספר דקות את מקומו של המורה הערבי והעביר שיעור בגיאוגרפיה. הוא ניסה להסביר ל-34 תלמידי כיתה ח' מדי עיר בירה, ולפי איזה שיקולים קובעת מדינה איזו עיר תהיה בירתה.

רפי סיפר, כי הקבינה "עשת לאו דחקא לפי גדלה של העיר, כי אם נבחרת העיר המרכזית ביותר. כמו בישראל, שלא תלאיב הגדולה היא הבירה, אלא ירושלים שהיא המרכזית ביותר. הפסיקו בקריאת-ביניים ה' תלמיד אחד עבדול רחים (13): "אבל ירושלים היא לא מרכזית." פניהם של המנהל עבד אל-ג'אבר לאפי והמורים נתכרכמו; וכי הציל את המצב בהשיבו מהר: "אבל היא היתה פעם מרכזית", ובעברו מיד לנושא אחר.

★ ★ ★

ביקור ריבת

ה חלק המוצגת ביותר של הביקור החל עם תום הלימודים. בני גרעין עציון מצאו כל אחד חבר לפי רוחו מבין הנערים הערביים, התפזרו אתם לבתיהם

ב אחד מימי השבוע שעבר שידר קול ישראל הודעה על ביקור, שעומדים לערוך תלמידי בית-הספר התיכון של קיבוץ עין-צורים בכפר הערבי תמרה, בגליל התחתון. מורי ומנהלי בית-הספר הגדול (למעלה מ-1000 תלמידים, מתוכם 240 בנות) בכפר לא ידעו, עוד ביום הפגישה, את מי בדיוק הם עומדים לארח ומה מבקשים האורחים הלא מוזמנים. הם רק סיפרו, כי ימים מספר קודם לכן התקשר איתם כמאל מנצור, איש כפר עוספיה הדרומי, שהוא כיום עובד מינהל ההסברה במחוז הצפון, והודיע להם כי תלמידים יהודים יבואו לבקר בכפר. 5000 אנשי המקום לא התרגשו ביותר מן העובדה, וילדי בית-הספר לא נהגו אף משעה אחת של חופש בגלל המאורע.

בשעות הבוקר של אותו יום, הגיע לכפר פטרון הפגישה, הסביר כיצד יוזמה: בעין-צורים מתחנך גרעין-נוער, שחניכיו הם כיום בכתה י"א. לקראת סיום לימודיהם במשק, ערכו סמינר בימין אורד, מוקדש לבעיות קיבוץ, הלכה ואורחות. הנושא העיקרי בפרק האורחות היה מיעוטים. הם פנו, איפוא, אל מינהל ההסברה, בבקשה לאפשר להם לעמוד מקרוב על דרכי חייהם של הכפריים הערבים. כמאל מנצור נענה ברצון, הציע להביא את כל תלמידי הסמינר לכפר תמרה, למשך יום תמים. להניח להם להיפגש ולבלות עם בני הנוער הערבי במקום.

★ ★ ★

רפי ועיר הבירה

ב צהריים הגיעה מכונית-המשא עם ה' אורחים, 15 בנים ו-12 בנות. הם באו

בעצם, לא רצה אפרים איגליקי (16) לסעוד את הצי"פוט נוסח תמרה, אך "זה לא יפה לטוב להם", אמר, וזלל מלוא הכף. הצעירים המבקרים בכפר, הצטיינו במידה רבה של טאקט והקפידו על שמירת נימוסי-המקום.

שעם וריח

כה חשובה להצלחת המפגש, נעלמה. חתני השמחה, בני גרעין עציון, אבדו בתוך הה' מון הרב ואילו תלמידי תמרה הפכה סטטיס' טים לצילומי העתונאים. ראש המועצה, מנהל בית-הספר ואיש מינהל ההסברה אמרו דברים גדולים על אחת העמים שיכולה וצריכה לשמור בין יהודים וערבים, על העזרה הרבה שקיבלו הכפרים הערביים מדי הממשלה, על הזכות לחיות בארץ דימוק' רטית. הארץ הדימוקרטית היחידה באזור. איש לא האזין עוד. הילדים שסובבו שעות ארוכות בידיים שלובות, עמדו כל אחד בחלק אחר של רחבת בית-הספר. בקרב חבר המורים הצעיר מילמל אותה שעה המורה סלמן פראג' נור: "בטח שיש דימוק' רטית, אנחנו אומרים מה שאנחנו רוצים והם עושים אחר כך מה שהם רוצים". לפני סיפר מורה צעיר לכמה מאורחיו: "לפני מספר חדשים התקיים בכפר שלי, עיבלין, גשף ספרותי. קראתי שם שיר על פליטים, הרוצים לחזור לבתיהם ואין נותנים להם. לא ציינתי אם התכונתי לפליטים ערביים, הוגגריים או פליטים אחרים. לאחר ימים אחדים בא מישהו אל אבי ואמר לו, שאם הוא רוצה שאשאר במשרתי כמורה עליו לדאוג שלא אדבר על נושאים כאלה."

מילא אחריו חברו להוראה: "כמובן, ביקור כמו זה שנערך כאן היום לא משנה שום דבר במדיניות הגבוהה וביחס הממשלה אל המיעוט הערבי. ובכל זאת, היה חשוב. מי יודע, אם יתרבו הביקורים והצעירים האלה יהיו מחר קציני צבא ומדינאים ביש-ראל, ואילו התלמידים שלנו יהיו מעצבי דמותם של ערביי ישראל — מי יודע אם ורע ההבנה הנורע כיום לא ינבט אז, ולא יהיה יותר צורך לכתוב על פליטים ורדיפות?" כאחד הבתים התעניינה האם הזקנה לדעת לפשר הכיפה הסרוגה שכיסתה את ראשו של אורחה. מעולם לא היתה לה הזדמנות לשאול שאלה זו מיהודי. הצעיר הסביר לה. "האם מותר לכסות את הראש רק עם כיפה כזאת?" שאלה, "או שאפשר גם עם כל דבר אחר?" אפילו עם כפיה אפשר, השיב האורח.

שברובם בנויים אבן, מיעוטם חימר. הצעירי רים והצעירות העבריים גילו חוש התמצאות מפליא ומידת טקט בלתי רגילה. עד מהרה אפשר היה לראות זוגות-זוגות של האורחים והמארחים, הולכים שלובי ידיים ומותניים כידידים מימים ימימה.

הם נכנסו לבתים, ביקרו במוסדות הכפר, לא גרמו, אף לא במקום אחד מן המקומות לאי-נעימויות. הם ידעו לאן מותר ולאן אסור להיכנס, חלצו את נעליהם כאשר נכנסו לבקר במסגד. יצחק בן עמי (17) ואפרים איגליקי (16) אף ניסו כוחם באפיית פיתות, וכו לצחוק של ביטול מצד הגושים שחזו במפלתם ליד התנור המפויח.

בשעה שהכל חייכו ונראו מרוצים מאוירת האידיליה ששררה בכפר, סיפר מזכירה ה' צעיר של המועצה לוטפי דיאב (35), בחוג מצומצם יותר של אורחים: "זה מצחיק שבאים לבקר אותנו דחאק מהנגב, בעוד ש' השכנים הקרובים אלינו יותר אינם עושים זאת. לנו יש מועצה מקומית וגם לשכנים היהודים שלנו יש מועצה, אבל אין שום קשר בין שתי המועצות. הם בכלל לא יודעים עלינו עדיין כלום. טוב יותר היה לו הביאו איתם האורחים את השכנים הערביים שלהם מהנגב, ואנחנו היינו באים לשם עם שכנינו היהודים."

נערי עציון החליפו כתובות עם ידידיהם החדשים ושני הצדדים נראו מבסוטים וגר' גשים ביותר מכל העניין. כמאל מנצור, שביקר בכפר בבוקר וחזר מיד למטה בחיפה, שב לתמרה בשעות הערב, כאשר הכל היה מוכן למסיבת הסיום של המפגש. אחריו גרר קבוצה של עתונאים.

★ ★ ★

הדמוקרטיה היחידה באזור

ה עתונאים תפשו את מקומותיהם ליד שולחן הכבוד, קיבלו את הילדים הער' ביים לראיון לפי התור, כמו במרפאה. מכר' נת ההסברה הרשמית נכנסה לפעולה. הטבעיות, שאיפיינה את המפגש בכל השעות שקדמו לבוא האורחים ואשר היתה

רפי אילן, המורה הצעיר לגיאוגרפיה מעין צורים, ניסה להעביר שיעור ברמה רגילה של כיתה ו', לא קיבל שום תשובה. הוא זכה להשתתפות ערה של הנערים בשעור, לאחר שעבר לספר על מוצאם של הפליטים.

מורה אורח

יצחק בן-עמי (17) ניסה את כוחו ברדיית הפיתות מן הת' נור המפויח, זכה לצחוק של ביטול מצד הנשים הער' ביות, בגלל תנועותיו המצויקות. הן מבצעות מלאכה זו בקלות ובמהירות המפליאה כל עין.

פיתות בתנור

(המשך מעמוד 8)

קראו ראשי הסיקות האופוזיציות לכינוס חירום של מועצת העיר. אך היהפוך חושי את עורו? בבטחון האופייני לו, התעלם חושי לחלוטין מהמכתב. תגובת שתי הסיקות, אותה אליהן הצטרפה אף סיעת חירות בעיר: החרמת ישיבות המועצה.

הפסיר צבי צימרמן במרירות: אבא חושי לא ירגיש בחסרוננו. בלאו הכי הוא מחליט על ענייני העיר בהנהלת הקואליציה.

נתניה

שקד שוקד על המלאכה

בקרן הרחובות ליליבלום ושורות בנימין בנתניה דחף והוציא השבוע דחפור של טולל'בונה מספר ערימות חול מתחם מסומן. האות להתחלת עבודת הביוב והנקוז הגדול לה ביותר בנתניה, גיתן. הטריקטור שהחל לגלות את שכבות האדמה, לא הצליח לכי סות פרשה המסעירה את נתניה זה חודשים. מבצע הביוב צריך היה לעלות לעירייה מיליונים רבים. על כן הוחלט לבצעו שלבים. מכרז ראשון בקשר לעבודה זו הוצא באוגוסט השנה. בתשובה הגיעו שלוש הצעות. האחת של חברת כ"רובינשטיין, השנייה של טולל'בונה והשלישית של החברה הלאומית להנדסה. היה ברור מיד כי המאבק יתנהל רק בין שתי החברות הגדולות: טולל'בונה והחברה הלאומית להנדסה.

הצעת החברה הלאומית להנדסה הסתכמה בסכום של 774 אלף לירות, בעוד שהצעת טולל'בונה הגיעה ל-608 אלף לירות.

הדרך הקצרה ביותר להעברת הצינור הייתה דרך רחוב הרצל, אולם מאחר שדבר זה היה גורר אחריו סגירת הרחוב לפרקי זמן ממושכים, במשך שנה תמימה, הוחלט לעקוף את הרחוב הראשי ולעבור ברחובות ליליבלום וגבע. מחלקת ההנדסה של עיריית נתניה הכניסה למכרז גם סעיף משלה, בו היא מאפשרת לחברות להציע שיטה אחרת מן שהובאה במכרז. תכניתה המקורית של העירייה הייתה פתיחת בורות והכנסת צנורות. החברה להנדסה, לאחר שמטרה את הצעת התקציב שהתבססה על תכנית העירייה, הגישה תכנית משלה, בה הציעה לחפור מנהרה שתוכל לשמש בעת הצורך גם כמקלט. הסכום שביקשה עבור בצוע המנהרה: 625 אלף. בישיבת ועדת המכרזים מיום 25.9.58 הציעו ראש-העיר משה שקד ויושבי-ראש ועדת המכרזים, גפן, שהוא סגנו של שקד, לקבל את ההצעה הזולה ביותר, שהיא הצעת טולל'בונה. נציג חרות חיים גלבר מחה גמרצות. ההצעה החדשה של החברה להנדסה, אשרה, לדבריו, את קצור מסלול הצנורה העברתו דרך רחוב הרצל מבלי לפגוע בתנועת גלבר הציע לשקול את כל העניין מחשבה מחבוא לזוגות צעירים. הוועדה דחתה את החלטתה ובפרוטוקול של אותה ישיבה ניתן לקרוא: "הוועדה לא מחליטה בהצעות שנתקבלו, הואיל ותוך כדי הדיונים נתגלתה אפשרות בצד עבודת הביוב באמצעות מנהרה — דבר העלול להזויל ההוצאה ב-70 אלף לירות במשוער. החלטת הביניים: החזרת ההצעות למהנדס העיר, הוצאת מכרז חדש באם יהיה צורך בכך."

להצעתו של איש חרות הצטרף גם נציגם של הדתיים בועדת המכרזים, אליעזר ריגלר. נציגי האופוזיציה קיבלו את הסכמתו של ראש העיר לנהל משאומתן עם החברה להנדסה. הם גילו, תוך כדי דיון עם חברה זו, כי בצד עבודתה לפי הצעתה יחסוך לעיר ריה סכום של 60 אלף לירות. גלבר הסביר את הדבר לשקד, שהוא עצמו קבלן ואיש עסקים, וראש-העיר נטה להסכים לדבריו. ימים מספר לאחר מכן התכנסה שוב ועדת המכרזים לדיון במכרזים שונים אחריהם. באמצע הישיבה קם לפתע ראש-העיר והכריז הכרזה שסומנה בפרוטוקול הישיבה במספר 46. הודיע שקד לחברי הוועדה המוסתת, שהחליט לקבל את הצעת טולל'בונה. גלבר קפץ ממקומו בועם, קרא לחבריו לדחות את הצעת ראש-העיר, מאחר והסעיף שהעלה לא נכלל בסדר היום. הוא ביקש לתת לו ארכה לברור מחודש של כל העניין. לישיבה הבאה של מועצת העיר הוזמן המהנדס ליון מחיפה, אשר תכנן את פרטי ה' מכרז. המהנדס הסביר למועצה את תכניתה, הביע דעה כי הקצו יהיה יעיל הרבה יותר, ימנע חסימות ויחסוך דמי התקנת מקלט. על כך הגיב יושב-ראש ועדת המכרזים בחשש כי המקום עלול לשמש מחבוא לזוגות צעירים.

למרות דבריו של המהנדס החליטה מועצת-העיר, בהשראתו של שקד, לקבל את הצעת טולל'בונה. שהוריד את מחיריו ב-40

בי"ס לנהגות גדול ומשוכלל, הוראה עיונית ומעשית לכל סוגי כלי הרכבה ע"י מורים מוסמכים. קטנועים, אופנועים, מכוניות, אוטובוסים.

בית-ספר לנהגות "אילן"

הטנוע • אופנוע • מכוניות • אוטובוס

תל-אביב רח' המלך-ג'ורג' 64

• באולמי הרהיטים המודרניים והמרווחים של אושינ-סקי, בתל-אביב, רחוב הרצל 56, חדרי אוכל, חדרי שינה, ספות יפות וחדישות, חדרי סלון, רהיטים בודדים בתנאים נוחים, ביצוע לפי הזמנה.

• מערכות הרהיטים החדשים ביותר אצל א. זוזובסקי, בתל-אביב, רחוב הרצל 39, המציע, בין שלל מבחרו, הצעות מיוחדות של פינות סלון נחמדות, חדרי שינה אינטימיים וריהוט מקורי.

אלף לירות. אך הצעה זו היתה יקרה עדיין
ב־30 אלף לירות מהצעת החברה להנדסה.

מזון

הפלאפל המר

אחד האנשים הדואגים ביותר בישראל היה השבוע אהרן כהן (50), מוכר הפלאפל הפופולארי של תל־אביב, שהחליף את שמו לפני כשנה מ"המיואש" ל"מאושר". כל הסיכויים כיום הם כי כהן יחזור שוב לשמו הקודם.

מסביר כהן, שארשת הדאגה אינה סרה מעל פניו העטורים בטורבאן לבן: "פעם עלתה מגת פלאפל גרוש אחי. כיום עולה המנה 30 גרוש, ומי יודע אם לא יצטרכו להעלות עוד את המנה?"

התוצאה הבלתי נמנעת של העלאת המחיר היא: ירידת מספר הקונים.

הסיבה לעליית המחירים, לדבריו של כהן: ההתחרות הפרועה בשוק הפלאפל, המביאה את הסוחרים להעלות את מחירי החומרים, ממנו מכינים מלכי הפלאפל את מטעמיהם. טוען כהן: "פלאפל זה מאכל בשביל אנשים שאין להם מספיק כסף בשביל לאכול בשר במסעדות. אם הממשלה לא תפקח על המחירים לא יוכלו הקונים שלי לשלם את המחירים הגבוהים וישארו רעבים."

תולעים שחורות בחומם. לא היה זה המשבר הראשון שפקד את עסקי הפלאפל בארץ. בשנת 1940 עבר על מוכרי הפלאפל משבר חמור מזה. פקחי מחלקת הבריאות המנדטורית, שבדקו את חומרי הגלם, ממנו מכינים את הפלאפל, מצאו כי הארוחה המשובה אינה צמחונית כלל וכלל: בין גרגירי החומם נטחנו אף תולעים שחורות. מכירת הפלאפל נאסרה לחלוטין.

כהן עצמו מודה כי הפלאפל, שנמכר אז בכל ברחוב, היה "מלוכלך במקצת". אף למ עתה השתנו הזמנים. אפילו במסעדות מפורסמות מוגשים את המאכל המבושק, במחירים מסופלים כמובן. אולם אם לא תתערב בכך הממשלה, עלול הפלאפל להפוך, לדעתו של כהן, למאכל מותרות.

השבוע הופיעה בעתונות היומית מודעה בלשון זו: "הצילו רעבים ממחלת דרוש פיקוח על הפלאפל הישראלי כדי להוריד את המחירים שעלו בזמן האחרון. הורדת מחיר הפלאפל היא חיונית ובעלת חשיבות ממדרגה ראשונה. מגת הפלאפל יכולה לעלות 200 פרוטה בלבד — ובכך תצילו מרעב את אלה שאינם יכולים לקנות יותר מזה". היתה זו תרומתו האישית של כהן במערכה על הצלת המאכל הלאומי הישראלי.

סיכסוכים

הפתעה בחצות

כשעזב ישראל הרשקוביץ אדום השיער, המכונה בפי ידידיו הגיינאי, את דירת־הגג שלו ברחוב יהודה הלוי 121, נעל היטב את הדלת והגיש את חלונות החדרון הועיר. השעה היתה שלוש ושלושים אחר הצהריים. כשחזר הגיינאי לחדרו לאחר חצות לא היה צריך לבזבז אפילו שניה אחת לפתיחת הדלת: הדלת לא היתה במקום, יחד עימה נעלמו החלונות, המיטה ורהיטיו הדלים.

אדם אחר היה פורץ בצעקות "גנב! גנב!" אך הגיינאי ידע מיהו שרוקן את החדר. הוא לא התמהמה, פנה למשטרת יהודה הלוי, הגיש תלונה וגד יעקב שמיר, אבי הסופר משה שמיר, בעל הבית שלו.

היה לו על מה להתבסס בתלונתו: ימים אחדים קודם לכן מצא בחדרו פתקי איום: אם תוך 10 ימים לא תפנה את החדר, תפול האחריות למה שיקרה עליך בלבד.

היה זה סופה של מתיחות ממושכת בין הרשקוביץ הגיינאי לבעלי־ביתו. בחודשים האחרונים מצאו הללו בכל פעם תואנות חדשות נגד דיורם, המבלה את רוב זמנו כימאי על הים. פעם אחת התלוננו כי קול צעידו על המדרגות, בשעות הלילה המאוחרות, מפריע את שנתם. הגיינאי הדיף את נעלי העור שלו בנעלים בעלות סוליות גומי. לאחר זאת טענו בעלי־הבית כי הנערות המבקרות אצלו, מקימות רעש בנעליהן גבוהות־העקב, מאז נהג הרשקוביץ להזמין ידידות נעלות נעליים שטוחות.

הקרובה קורמת. בתחנת המשטרה הועברה התלונה לידו הסמל פסח קריזברג, שביקש לדחות את הענין לבוקר. הרשקוביץ לא ויתר והסמל התקשר עם הקצין התורן, לביא, ביקשו לרדת למטה. בחברת המתלונן, יצאו יחד לבית השמירים. השעה היתה שלוש אחר חצות.

את הדלת פתח שמיר האב. כאשר נשאל על ידי סמל המשטרה מה התרחש בדירת־הגג והיכן חפציו של דיורו, התרחק בעל הבית, התנפל על הרשקוביץ בצעקות: "משור! גע, מה אתה מעיר אותי באמצע הלילה. אתה יודע שלא אני עשיתי זאת". המתלונן, החשוד והשוטרים חזרו למשטרה, רשמו "רוח". להרשקוביץ נאמר לחזור בבוקר.

הוא לא צריך היה לחכות זמן רב. הבוקר עלה תוך שעות. הסמל התורן העביר את תלונתו לקצין שמעון הרשקוביץ וזה פקד על שוטר לצאת עם הגיינאי לדירת השמירים, לחדא אם בעל הבית החזיר את חפציו דיורו, באם לא הוחזרו — ייעצר שמיר. אלא שהשוטר כבר לא היה בביתו. איש תו, שסיפרה כי בעלה כבר יצא לעבודות במכון החטריני בבית דגון, טענה כי לא בעלה הוא שהוציא את הרהיטים אלא גיסה, סרן צה"ל אורי מרקוביץ. היא שבה והתלוננה באוזני השוטר כי דיורם יורד לחייהם.

"אלה רק תירוצים", התנגדו הרשקוביץ. "הסיבה האמיתית היא שבעלי הבית מבקשים לסלק אותי כדי שיוכלו להשכיר את החדר בתנאים יותר טובים". האשה הכחישה את טענתו זו, "קרובה שלנו הלומדת בעיר זקוקה למקום מגורים, והחדר הזה מתאים לה". כאשר התקשר הקצין מרקוביץ עם שמיר במקום עבודתו, בקשו לבוא למשטרה לשם ברוך התלונה, השיב שמיר: "אנשים במעמד שלנו אינם יכולים להרשות לעצמם לבוא למשטרה, בגלל תלונתו של כל סתם מישור". הקצין איים עליו במעצר.

למחרת הופיעו כל החפצים שנעלמו.

פשעים

רצח בשיכון

גודי האס. אס. המשוריינים, שפלשו ליו

גוסלביה בסוף שנת 1941, מצאו את משה אלנברג (67), יליד וינה, כסוחר עשיר ומצליח. בעל לאשה חגיגית ואב לשלושה ילדים מוכשרים, שני בנים ובת. אנשי הצבא האדום, ששחררו את שטח החסות הקרואטי בסוף מלחמת העולם השנייה, מצאו את אלנברג אדם מרושש, שבור בגופו ובנפשו. אשתו נורתה עלידי המשטרה המקומית, בנו ובתו נעלמו במחנה ריכוז נאצי, ואילו בנו השלישי, ליאון, חזר ממחנה עבודה בגבול צרפת־איטליה, כשהוא חולה בשחפת ממארת. אט אט הצליח אלנברג לשקם את הריסות משפחתו. בתו חזרה ממחנה הריכוז. הוא

דרכו של מרקוביץ, עולה מארגנטינה, שהגיע ארצה, לפי טענתו, מתוך "זיקה ציונית", לא היתה סוגה בשושנים. לכשי יצא את האולפן בקבוץ מעין־צבי, לשם נשלח עלידי הסוכנות, סירבו חברי קיבוץ גוש לקבלו כחבר, בטענה כי אינו מתאים לחברתם, ואילו אנשי מבוואת ביתר, הורדו לו כי עליו לעזוב, מיד לאחר שנוכחו כי עצלותו אינה עומדת בכל יחס להצהר

תיו הציוניות. "לא היתה לי פרוטה בכיס", התוודה מרקוביץ בפני שופט השלום הירושלמי, יעקב בזק, לכשהועמד למשפט על גניבת

השוטר־ברצח אלנברג בבית־המשפט

יורדו לחייו בגלל שילופים

הדולרים. בזק, שהתחשב במצבו, הציע לו הזדמנות נוספת: פקוח של קצין מבחן לשלוש שנים.

אולם מזלו של מרקוביץ לא שיחק לו. לאחר שהתגלגל ממקום למקום משך חודשים מספר, ללא עבודה, הציע לו אחד ממכריו החדשים, דרך קלה להרחיח כסף. כל מה שהיה על מרקוביץ לעשות: להופיע בפני כמרים נוצריים, לספר להם על מצבו החמור כנוצרי שהתגלגל לישראל, לבקש תמיכה.

גם את התרנגולות. העולה היהודי מארגנטינה, החל לחיות על חסדי הכמרים הנוצרים בירושלים. אולם אף מקור פרנסה זה נסתם. מרקוביץ, שניסה גם להיחנך מ"ביצי הזהב, וגם לשחוט את התרנגולות, נכשל בגביה מידי מיטבייו. פיטר גיאטלי, הכומר הקתולי בסרהנסטה, יפו, גילה, לאחר שאיכסן בכנסיותיו את השעה הטובה מ"קוביץ, כי שעונו ומכונת הגילוח החשמלית שלו נעלמו. הוא החל לחקור, גילה כי מרקוביץ, שטען שהוא חסר כל, הוציא מחבריו הכמרים יותר מ־500 ל"י במרמה.

הפעם נשפט מרקוביץ למאסר על תנאי של ששה חודשים למשך שנה. אולם נראה כי גורלו של העולה הציוני נחתם מראש. בהזדמנות הראשונה, גנב מידי מכר חדש, קצין א"ם בירושלים, את מכוניתו, נתפס לאחר שהתגנש, תוך נסיעה במהירות של 100 קילומטר בשעה, בבנין חברת החשמל בירושלים. פסק־דינו של השופט: ארבעה חודשי מאסר.

פזות יקרות. אולם האודיסיאה של מרקוביץ לא נגמרה. באוקטובר השנה, לי"א אחר שריצה את עונשו בכלא רמלה, הגיע לקבוץ גיר־יצחק בגבע. אהבתו לישראל שכחה, והוא החליט כי יעזוב את הארץ מיד לכשיוכל. ההזדמנות נקרתה לו כבר בחודש הראשון. אצל אחד משכניו גילה דרכון ארגנטיני וסכום של 110 פזות צילי־יאניות, בשני שטרות. למחרת כבר היה מרקוביץ בחיפה. הוא הציג עצמו כמלח זר, הצליח להונות בעל קיוסק ולמכור לו את השטרות, שערך לא הגיע ל־110 פרוטות, ב־100 ל"י, 30 במוזונים ויתירה בסחורה.

בעזרת הדרכון המזויף, הצליח מרקוביץ להסתנן לגמל, לעלות על אניה דנית. אולם כאן עצרוהו שני בלשים, מאחר ולא היה בידו הרשיון הדרוש לעליה על האניה.

במשטרת הנמל חיכתה ליורד בפועל הפי

נשא לו אשה נוצריה, צעירה ממנו ב־25 שנה ובראשית 1947 עלה עם משפחתו ה"מצומצמת לישראל, מצא עבודה במערכת גילית, ליד הרצליה, כסנדלר, השתכן מאוחר יותר בדירה בת שני חדרים ליד הרצליה.

הוא היה מסוגל אולי לשכוח את אשר עוללו לו הנאצים, לולא נשאר לידו בנו ליאון (32) כעדות חיה. גם בישראל לא נמצא מרפא למחלתו האנושה של ליאון. והאב, ברוחניו הדלים, דאג לאי־שפוטו ב"בית־מרפא איתנים, ליד ירושלים.

אולם תלונתו של משפחת אלנברג לא תמו. הבן ליאון התאהב באחת החולות ב"בית־המרפא, אשה גרושה ואם לילדה, ש"היתה מבוגרת ממנו בשש שנים, עמד על כך כי הוא חפץ לשאתה לאשה. כשאביו ואמו החורגת התנגדו לשידוך זה, איים כי יאבד עצמו לדעת. אימוי הפכו לפרועים יותר, לכשנוכח כי האשה, שלא היתה מוכנה לעמוד בהבטחות הנישואין המתמשכות שלו, מצאה לה ידיד אחר, זנחה אותו לחלוטין.

זימה בבית־המרפא. ביום ב' בשבוע שעבר, גמל ליאון אלנברג מבית המרפא איתנים, הגיע לעת ערב לבית אביו, למחרת בבוקר סר למערכת העולם הזה. סיפר לחבר המערכת סיפור מבולבל אודות מעשי־זימה, הנעשים כאילו בין כתלי בית־המרפא. הוא האשים את רופאיו כי הם יורדים לחייו כדי להשיג את כספי הפיצויים המגיעים לו מגרמניה. חבר המערכת, שנוכח כי לפניו אדם מופרע, ביקש ממנו לסור למחרת.

למחרת, כשחזר משה אלנברג לביתו, מצא את בנו ליאון מתבוסס בדם שזב מעורק־ידי החתוכים. בחדר הסמוך שכבה אשתו, אנה, בשלולית דם ענקית. רקתה היתה מפוצחת בבקבוק סיפון וגופה היה נקוב בדקירות סכין. ליאון, שדעתו ניטשתשה ב"מחנה־העבודה הנאצי, רצח את אמו חורגתו, ניסה לאבד את עצמו לדעת.

דרכי אדם

זיקה ציונית

את הקריירה הפלילית שלו בישראל, החל אולוף מרקוביץ (22) כמעט בהיסח הדעת. מספר הוא: "התאכסנתי במבוואת ביתר, משק של תנועת החרות, ליד ירושלים. אתי בחדר השתכן סטודנט מחוץ לארץ. ראיתי כי הוא נושא עמו, בארנקו, עשרים דולר. אני לא יודע איך, אבל הכסף התגלגל אלי."

ראש־עיר שקר

סערה ציבורית בגלל ביוב

תעה. בידי בעל הקיוסק המרומה היה מספר דרכונו של מרקוביץ, שנשא את שמו של אליאס לוי. לכשהתברר לו היקף העיסקה האמיתית, מיהר להתלונן במשטרה. התורן במשטרה הגמל, צירף אחת לאחת ומרקוביץ הוכרח שוב, בפעם נוספת, להתייחד על מעשיו.

עונשו הפעם: חודש מאסר על גניבת ה"דרכון", חודשים מאסר על הונאה ושטת חודשי המאסר על תנאי, שהפכו למאסר ממש.

כרגע עושים הוריו של מרקוביץ את כל המאמצים להחזיר את הבן התועה ושטת אוריה של ארץ הקודש לא תמיד מחוללת ניסים.

דרכי חיים

כיבוד אם

השופט יהודה טרייביש בחן בבזוז את הבחור שהחזיר וגבה הקומה שניצל לפניו. "אתה יודע כי בתורה כתוב, מכה אביו ואמו מות יומת" לו היית חי בתקופה ההיא, היו לוקחים אותך אל שער העיר וסוקלים אותך באבנים."

הצעיר (23) לא הגיד עפעף. סכסוכיו הקולניים של שמואל לוי עם אמו שרה, בקצו ממון את קירות ביתם ברחוב הכרמל בתל-אביב, הפכו לסיטוט של השכנים. גם באותו לילה, שבעקבותיו הגיע שמואל לספסל ה"נאשמים", נזקקה שרה החוצה, לכששמעה, גוסף על צעדיו של בנה המובטל המטפס לתורה, צעדים של אלמוניות. "אתה רזה וזה לא טוב בשבילך!" פסקה, לכשביקש שמואל רשות להלין את ידיו בתורו. "אתה חולה וצריך מנוחה," התנגדה האם בתוקף לכש'המשיך להפציר בה.

תגובתו של הבן החולה: סטירות לחי קול-ניות שהיצבו את פני האם תוך דקות. שופט השלום, הידוע בתומרו הטוב שלו, ניסה כמיטב יכולתו להסביר לסוטר-אמו את מהותו של מוסד-האמהות. לבסוף הסכים לשחררו בערבות. "מי הוא הערב שלך?" שאל. בלי לעזב את פניו, השיב לוי: "האמא שלי."

תזכיר

"אם הבנים"

תנועת המושבים יצאה ללחום את מלחמתה של רבקה גובר, אשר ראתה את עצמה נפגעת מפירסום סיפורו של יהושע בריווסקי, סיפור הארבעה, בהארץ. אחרי ש'העולם הזה' (1107) פירסם לראשונה את מכתבה הנוגעת ללב של רבקה גובר לבריווסקי, תבעו יוצגי תנועת המושבים אמצעים תקיפים מצד האגודה הסופרים והעיתונאים ומוסדות אחרים, נגד בריווסקי והארץ, כדי לתקן את "חילול הקודש" ו"שפיכת הדמים" שנגרמו להם הבנים. . . . ארגון מחתרת

היה אמנם קיים, קבעו שופטי בית-המשפט העליון, אשר דגו בעירעורם של יוסף מנקס, זאב אקשטיין ודן שמר, רוצחיו של ד"ר ישראל קסטנר. אולם מחתרת זו אינה אותה מחתרת אשר התבצעה, בשליחותו של השב, ניסתה להוכיח את קיומה (העולם הזה 1014 והלאה) . . . **חברי מפא"י בקרית-שמונה קיבלו השבוע חוזר, המסומן "פנימי לחברי מפא"י קרית-שמונה", והקורא: "דע במי לא לבחור!" החוזר מתריע נגד ראשי המועצה אשר נזר, אשר שימש בשעתו נושא לכתבת הגילויים של העולם הזה (977 והלאה) על הנעשה בעיר העולים. . . . הנער היהודי**

עורך "העולם הזה" מספר על סידרת פגישות בדרך

ערפל סמיך הסתיר את רחובות לונדון. כך מתחיל כל בלש אנגלי טוב. כך גם מתחיל סיפור זה. ערפל סמיך שיתק את התנועה בשדה-התעופה, והדרך היחידה להגיע לאמריקה היתה לנסוע ברכבת לגלאגו, סקוטלנד. שם אין ערפל לעולם. הרכבת עומדת בתחנת יוסטון. תמורת 20 ל"י במחלקה השניה, היתה מוכנה להעביר אותנו תוך 9 שעות לבירת הסקוטים, מרחק 600 קילומטרים. תמורת 500 פרוטה נוספות גם נשמר לי מקום. כתוספת חיונה קיבלתי חוברת קטנה, שלמדה אותי שיש לרכבת זו היסטוריה, כמו לכל דבר אחר בכריסטינה. "הסקוטי המלכותי" נחנך בפברואר 1928, זכה לפירסומה ביג' לאומית בתערוכת שיקאגו ב-1933, ומהירותו מגיעה ל-140 קמ"ש. הוא יעמוד בראגבי, ששם המציאו ב-1823 את מישחק הראגבי; בליכפילד, שם נולד ב-1709 ה"דר"ר ג'ונסון וגם בקרו, שם נוסד ב-1843 מפעל-הענק לקטרים. וכן הלאה.

בקרן ישבו שני אנשים. האחד נראה כקולונל בדימוס בסרט של אלק גינס. השני כמו פקיד בכיר במיניסטריון הפנסיות. שניהם הסתכלו בעניין רב באחרי שחייב כלפיהם.

השפן הקטן שכח לסגור הדלת

בריטניה אין מדברים עם זרים ברכבת — כך לימדו אותם. לא היה מה לעשות. בחוף הסתיר הערפל את הנוף. נטלתי ליד את העתון וניסיתי לברר מה מעניין היום את האומה הבריטית. העתון הוא הדיילי טלגרף, מן הרציניים בלונדון, ומלבד ידיעות הספורט, אותן לא הבנתי, הכיל את הפרטים החשובים הבאים:

ערפל סמיך מעד ללונדון. כל הסיסות בשדה התעופה הלונדוני בוסלו. למעלה מ-1700 איש טיפלו להתאחדות בעלי המכוניות כדי לברר את המצב בדרכים.

אל תתעללו בנהגי אוטובוסים! במכתב למערכת שואל אלן ביטס, נהג באוטובוס לונדוני, אם אין באנגליה כולה אף איש אחד ויחיד שהוא שבערצון משרותם של הנהגים, והמוכן להגיד זאת בפה מלא?

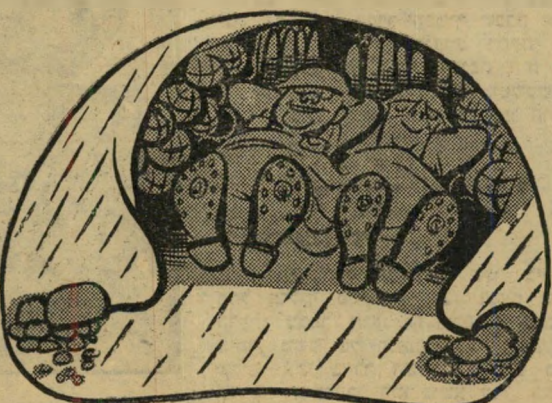
"לא אשנה אף מילה אחת!" לורד מונטגומרי, העומד להופיע בטלביזיה כדי לתאר כמה מקרבותיו, הודיע שלא ישנה אף מילה אחת בספר הזכרונות שלו, שהרגיו רבים. מי שאינו מסכים לדעותיו, אמר הלורד, יכול לכתוב ספר משלו. על הטלביזיה אמר הלורד שהוא "חדש בבאלאגאן הזה", אך מקחה ללמוד.

קנס מפני שעבד יותר מדי. ויליאם האריסון, 45 משפילד, נקנס על-ידי האגודה המקצועית שלו בשתי ל"ש ו-10 שילינג על שעבד בחודש האחרון חמש שעות נוספות למעלה מן המכסומים שהאגודה מסכימה לו. האגודה התעלמה מן הטענה שהיה עליו לסיים עבודה חיונית ששום אדם לא היה מסוגל לבצעה.

אשה הרה הרוגה ליד נהר. אשה כבת 28 נמצאה במקרה הרה בשחים ליד הנהר ריי. פניה רוסקו ללא הכר. היא היתה הרה בחודש השמיני. לא נמצאו לידה שום סימנים המעידים על זוהמה. הרוצח הביא אותה למקום אחרי מותה וזרק אותה בערפל מכוניתו.

התנצלות אחרי תגרה בבית-משפט. ג'ון אדמס, מב-חייר, ירד מרכב העדים ותקף אדם בקהל, בשעת שמיעתה של תביעת גרושין. הנתקף הוא האיש שהוזכר בתביעה כשותף האשה במעשה-הנאף. אחרי שפרקליט התובע התנצל על שמרשו איבד את השליטה העצמית, העיר השופט שאשמים אלה שהביאו את הנתקף לאולם בית-המשפט.

השפן אינו סימפאטי. המועצה המייעצת לעניני שפנים הודיעה שתפתח במסע-הסברה נרחב, שיגלה לציבור את אופיו האמיתי של השפן. המועצה טוענת כי ספרי-הילדים

חיילים ישנו על גבי פצצות

מסלפים את האמת, בתארים את השפן כייצור חיובי ואהוד, בעוד שלמעשה השפן מוזק לחקלאות, מחבל וחומס. בתשובה לכך הודיע בעל אחד הטורים בעתון שהוא עומד לייסד "מועצה מייעצת לעניני איכרים", שתגלה את הפרצוף האמיתי של החקלאים, שבניגוד לדעה המקובלת אינם אלא פראי-אדם מבחילים.

קצין ימי מכריו על "תקנון הוקס". רב-סרן גורדון פראנק הוקס, 41, קצין ימי במשרד-האספקה, הודיע בבית-המשפט לעניני תחבורה שהוא ניסח תקנון חדש לרכבות, אותו הוא מציע לקרוא "תקנון הוקס". לפי תקנון זה יהיה מותר לנוסעים בעלי כרטיסים של מחלקה ב' לשבת במחלקה א', אם המקומות במחלקה ב' תפוסים ואם אינם מפריעים לנוסעים במחלקה א'. הקצין נתבע לדון על שסייר לשלם תוספת למחיר כרטיסו, למרות שישב במחלקה א', כשבדיו כרטיס למחלקה ב'.

התיאטרון עונה לשחקן "משועמם". הנהלת תיאטרון אלדוויץ' במערב לונדון פירסמה הצהרה המגנה את פיטר סלרס, כוכב ההצגה החדשה שלה ברוה-ה-הא, על שאמר כי ההצגה משעממת אותו, וכי הוא משחק טוב רק פעמיים בשבוע.

אשה מבחישה ששברה דלת. צחוק פרץ בבית המשפט כאשר טען השחקן וילפריד הייד כי גב' מוריסון, 48

הומצא גאז המכחיד חתולים

שברה שתי שמשות בלתי-שיבירות בדלת דירתו. היא עשתה זאת אחרי שסייר לתת לה להיכנס. האשה הכחישה את האשמה ונעצרה לשבוע להסתכלות.

גט למר סטיפן פרויד. מר סטיפן גבריאל פרויד, נכדו של זיגמונד פרויד, זכה אתמול לצו-גירושין על סמך הטענה שאשתו נאפה עם מר ג'ון מייקל גיבסון הוררוקס. הנתבעים לא התנגדו. הבעל הסכים כי הילדים יישארו תחת השגחת האשה.

הגנה עצמית במשפט רצח. יתכן כי הבעל רק הגן על עצמו באופן אינסטינקטיבי כאשר דקר למחת את מאהב אשתו בניירובי, קניה — כך טען פרקליטו. הנרצח, אחיו של לורד סטאפורד, נדקר בנוכחות האשה בבית-מלון. הרוצח הכחיש שהתאבד לאשתו, וטען כי המאהב איים לשלחו לבית-הסוהר. "המחשבה שאשב בכלא בעוד שהוא ישכב עם אשתי במטה, העבירה אותי על דעתי", אמר.

חתול פוחד מעכבר. חתול התחנך בפניה בבהלה למראה עכבר, אחרי שריוח "גאז מפחיד", מודיע כתב מגזין יורק. הגאז הומצא על-ידי הצבא האמריקאי, ומטרתו לשבור את רצון הלחימה של האויב.

שומר זוכה לפיצויים. 100 ל"ש פיצויים הוקצבו לשומר הנרי אנסל, 33, במשפטו נגד ראש הבולשת במחוז בח. בלשים באו לדירת התובע בשעת העדו, שיכנעו את הילדים להכניסם לדירה בעת ששם יידי אביהם, וערכו בדירה חיפוש בלתי-חוקי אחרי רכוש גנוב.

חיילים ישנים על פצצות. כיתת חיילים בקפריסין, שאוהלם התמוטט בגשם ושהלכו לישון במערה, מצאו בבוקר שהם ישנו על ארגז שהכיל פצצות מתוצרת עצמית של המח' תרת. הפצצות פוצצו.

כניויות, כלניות אדמדמות אדמוניות

רכבת נעצרה. הערפל בקרו גל כך סמיך, שאין מרשים לנו לעבור את התחנה. שכני משמאל חידה את דעתו המתונה על מוגיה-אחירי. שכני ממול, הקולונל בדימוס, הודיע שבחוף הדרומי המצב אינו יותר טוב. הוספתי משפט על מצב הראות הלקוי בשדה-התעופה הלונדוני. הסיכום: אפשר להעניז לומר שמוגיה-אחירי אינו בלתי-פגום לגמרי.

מנין אנכי, אם מותר לדעת? מישאל. אה, פלסטיין, אומר שכני מימין בענין. הייתי שם ב-1947. עם הדיכוייה המוססית הששית. כן, אלה היו זמנים קשים. שכני ישב על הכרמל, במחלקת הקשר של מטה האוגדה, וכמעט לא ניתן לו לראות את הארץ. אם לומר את האמת, המחתרת היהודית היתה מוכשרת מאד. אנשים חריפי-מוח. מסתבר שהאיש הוא בן 37, ומשרת זה 17 שנים בצבא-הקבע.

הבעל שנה את מאהב אשתו

היה נאה, אך שייך ערבי אחד בדרך לקח ממנו 5 לירות שטר-לינג בשביל כוס תה.

בשיחה נעימה על מרחב רחוק וחם, בו זורחת השמש ואיש אינו יודע מה זה ערפל, עבר הקטע האחרון של הדרך. בגלאזו התפרקה החבילה. העיר קרה ומשעממת. הסקוטים חסרי כל עניין, אין אף מקום אחד המזכיר מרחוק את פיקאדילי או רחוב דיונוף. יש לבלות שעות עם להמראה. אין גנוס מן הקולנוע. כמו בכל מקום בעולם, נכנסים מתי שרוצים. ראיתי את החלק האחרון של סרט אמריקאי אידיאלי על דודה מרושעת, המפיעה ריעה לבת-אחותה החמודה והעשירה להתאהב בבחור עני אך ישר במכסיקו או קובה, ואת החלק הראשון של סרט טוב, חלקת אנוהים הקטנה, ואז יש למהר לשדה-התעופה.

העולם הוא קטן. במסוס, הושיבו אותי ליד גבר צעיר, הנראה כשחקן קולנוע אמריקאי. פקידת חברת-התעופה קראה לו בשם סרן משה. במסוס אין אנו מתכווננים לדבר איש עם רעהו, כי אין דבר יותר זועתי בעולם מאשר לבלות לילה של טיסה ליד אדם משעמם האוהב לדבר. אולם איכשהו מתברר שאני בא מאל המזרח התיכון, ושגם הוא. הסרן הוא קנדי. זה עתה סיים שרות של ארבעה חדשים כמשקיף אוויר בלבנון, ויתכן מאוד שיחזור אלינו, בירושלים או ברצועת עזה.

האיש מלא אינפורמציה מעניינת. לבנון היא תסביכת מדהימה. הכל יורם על הכל, נוצרים במוסלמים ונוצרים בנצרים ומור סלמים במוסלמים. אבל איש אינו יורה באנשי האו"ם, כי הלבנונים יודעים היטב מה בריא ומה לא. התייחסו אליהם בבידור, פרט למשקיפים ההודיים. ההודים נראו לערבים ככר שים, ועוררו בוז.

הסרן אינו מאמין בכראמה, ראש הממשלה, שהגיע לשלטון בעזרת חוגים המתנגדים לגישת חסידיה. המוסלמים רוצים להצטרף לרע"ם. הנוצרים רוצים לשמור על עצמאות. הספ"ס, מפלגתו של אנטון סעדה המנוח שהוצא להורג, רוצה להקים סוריה רבתי ולוחמת ברע"ם. ליד מקום מושבו של הסרן החזיקה מפלגה זו מחנה של 300 מגוייטים מזויינים, שציפצפו על כיתת החיילים הלבנוניים במקום. יש הרגעה במצב, אך אין שום פתרון.

מבחינה כלכלית המדינה מתמוטטת. איש אינו מוכן לבצע רפורמה. העשירים מחזיקים את כספם בשווייץ, ואינם חולמים להחזיר למולדתם. העניים כבולים בקשרי-נאמנות למשפחות ולכתות, ומצפצפים על שלום המדינה. לסרן הצעיר והאידיאליסטי

ישנה איזו מלחמה קטנה, בלתי-נחשבת, נגד המורדים.

שתי גדות לירדן

כני אינו האדם היחיד המתחיש לישראל ללא התרגשות, ללא אהבה וללא שנהא. בשביל כל הבריטים, ישראל היא פשוט מדינה אחת מני רבות, קטנה למדי, במזרח התיכון. בישראל סבורים עתה רבים כי בריטניה התקרבה סוף-סוף אל המדינה. האם לא מכרה לה שתי צוללות? האם לא גאם ראש-הממשלה נאום יידותי מאד במסיבה לכבוד ישראל? המסקנה המתבקשת: בריטניה רוצה להשתמש בישראל נגד ערב אל-נאצר. נוצר רקע חיובי לשיחות-פעולה.

אולם האנשים הקובעים בבריטניה, אותו קומץ של בני המעמד השלטת הקובע את גורל המדינות הבריטיות, רק מחייך באדיבות לשמע סברות כאלה. שני שכני בקרון הרכבת האמינו כי ערב אל-נאצר הוא "היטלר שני", שעוד יבוא יומו, ושטוב עשה הצבא הישראלי כשנתן לו מכה על הראש, בסניג. צבא טוב זה, צה"ל. די מפתיע, למעשה, לא כן?

אולם אותם אלפים מעטים היושבים במשרדים עתיקים בוייט-הול, במיפיייר ובשאר הרובעים המנהלים את המדינה ואת דעת הקהל המאורגנת, יודעים שהעולם הערבי הוא כוח עולה, וכי לבריטניה ישנם עדיין אינטרסים נכבדים מאד במרחב עצום זה. ואילו ישראל קטנה ורחוקה, מבודדת ומנותקת. יש לה צבא טוב, אבל האנגלים ראו באלף השנים האחרונות הרבה צבאות טובים, שניצחו בהרבה קרבות, אך לא תמיד הביאו תועלת מוחשית לארצותיהם. העניין שיש לבריטים בישראל הוא אחד ויחיד: התקנה שישראל לא תגרום לצרות. כל התלקחות של צרות במזרח התיכון עלולה לסבך את אנגליה בצורה בלתי-נעימה. איך מונעים את הצרות? ענה לי העורך של אחד השבועונים החשובים ביותר באנגליה: "להלאי וידעתי!"

השיחה התנהלה שלוש במערכת העתון, ברובע אריסטוקרטי מאד של לונדון המערבית.

מה היו הבריטים אומרים אילו נקטה ישראל לפתע בקו גיטראליסטי, למשל, כדי למצוא לשון משותפת עם הערבים והאפריקאיתים? "ישראל אינה בעניינו בן-ברית במלחמה הקרה", העיר האיש, בחיוך אויב. "היא קטנה מדי למטרה זו. אם היא צריכה להסתייג מן המערב כדי להשיג הסדר לעצמה, איש לא יתרגז עליה כאן".

לפני כמה ימים הופיע ספרו של הגנרל ריצ'ארד הילטון, המעצמה השלוש-עשרה. הגנרל דורש להקים מחדש את האימפריה הבריטית ולצאת מתחת לכנפי אמריקה, המשועבדת להון הבינלאומי (הוא הכותב ה-13). כל הבריטים להחזיק מעטה בכל ששל אדמה שעוד שרד להם במזרח התיכון. האם עליה לנטוש את ישראל, אם תותקף זו על-ידי הערבים בעזרת הסובייטים? עונה הגנרל בגלילי-לב מוחלט: "למה לא? קיומה של ישראל שוב אינו צריך לעניין את מדינות-החזק הבריטיות".

הגנרל אינו אופייני. רוב הבריטים יודעים כי כל מלחמה מסביב לישראל תפגע במערכות עולמיות, וממילא תסכן גם את בריטניה. המסקנה: צריכים למנוע את המלחמה. מה אם תפרוץ בכל זאת? מה אם תנסה ישראל לכבוש את מערב הירדן? ערב מיכעס-סיני הודיעה הממשלה הבריטית שתילחם נגד צה"ל, אם יעבור זה את הגבול הירדני. הפעם שותק משרד-החוץ בוייטהול. מדוע? הסיבה הסבירה: מפני שבצעמו אינו יודע מה יעשה במקרה כזה.

ארצנו הקטנטונת

ני הגברים בקרון — הרב-סמל בעבר והרב-סמל בעתיד — שקעו בויכוח מפורט על טיב סוגי הבירה השונים.

משתכר כ-400 ל"י לחודש אחרי תשלום אוכל, בושט. כרגע הוא חי עם אשתו הגרמניה, בת חנה צבאי בריטי בגרמניה. אולם חלום חייו הוא ז'רביסל, לקבל פנסיה ולפתוח בית-מרוח.

גל מתעורר. זו תוכנית טובה מאד, הוא סבור. כי ה"מרוח", ובשעתו היה רבי-סמל. זה היה בזמן יעוד היה רבי-סמל, והקצינים רעדו מפניו. פעם בשנת לילו סגן-משנה חדש ולא רצה לקבל ממנו הוראות. לפני הקולונל, והקולונל אמר לו: ידידי, אתה תעשה מל גיד לך. הוא האדם השני בחטיבה. היום, כמובן, מפנקים את החיילים. מפנקים את הנוער. מפנקים

ראה את הארץ היטב, מעיר שכני מימין. הוא זוכר עיקר הווכחות: אניות המעפילים, איזה תנאים זה צפיפות וליכול? נורא! ובכלל, כשבאו לארץ לים לראות כמה כפרים של בתי-חמר, ותחת זאת מודרניות. מפתיע מאד, באמת. והמאורעות! היה לחדור לכל מיתקן צבאי. זה היה לפני הרבה זמן, אין שום טינה.

היה האיש בקפריסין. שם היה המצב עוד יותר קשה. ועם לגמרי. אתה הולך ברחוב, אסור לך לירות,

אומרי מוכן ללחום הלאה

עליך. אבל כשיונים עליך זה תמיד מאוחר, ואינך היורש ומנין. לא כל אחד מבין את הקשיים. הנה, ופס זה שמתח ביקורת על החיילים.

על אותו שופט היתה באותו עתון-בוקר, אחרי רצח סמל, ערכו הבריטים חיפוש ואסרו כמה מאות קפריי ושה מהם מתו במאסר. מסתבר שסרן בריטי היכה הראש באלה, וכי רוצץ את הגולגולת של אחד מהם. שהתנפלו עליו. עדי-ראיה טענו שהוא התנפל עליהם. נרטי קבע שאמנם יש להבין את זעמם של החיילים האשה, אבל נראה כי בשעת החיפוש השתמשו במידה ת שאין למצוא לה הצדקה. אבל אין לקבוע בודאות מי הרג את האסירים.

וציא מכיסו גלוייה אדומה. הכותרת: "הוראות לאנשי לחון בכריסין בקשר עם פתיחת-אש". התוכן: אסור אש אלא במקרה שקיימת, לפי מיטב שיקולו של ה-ה מוחשית שאי-פתיחת אש תגרום לאבדן חיים ולהש-ש ציבורי. אין לירות מעל לראשים, אלא ישר למקום

ייה של בריטניה הגדולה לחמו בעבר, לוחמים כיום ועוד ילחמו הרבה בעתיד

טי כל זה נמאס. הוא היה רוצה לעבור לקאשמיר. אך יתכן שיעבירו אותו דחקא לעמאן. מה דעתי, האם המלך הקטן יחזיק מעמד?

הדיילת כיבתה את אורות המסוס. זהו רמו כי הגיעה שעתו לישון. המחשבה האחרונה החולפת במוחו, אחרי יממה זו של פגישות חטופות בדרכים: העולם נעשה קטן מאד. לפני עלות השחר נהיה מעל ליבשת האמריקאית. בעולם קטן זה, יש ליש ראל מקום קבוע מאד. מלבד הישראלים עצמם, אין איש אף מעלה על דעתו שהמדינה שייכת לאירופה. היא שייכת לקידמת אסיה, וכל אדם בעולם יודע זאת — במידה שבכלל שמע על קיום המדינה. ובתור מדינה אסיאתית קטנה, המסוגלת לגרום למלחמת-עולם, נוגע גורלה לגורל כל אדם בעולם קטן ומצטמק זה.

התחלתי לנמנם. לפתע חדרה להכרתי מילה ערבית: "עבאדאן". האם חלמתי? בפקתי את עיני נוכחתי לדעת כי הרב-סמל בדימוס נעלם, וכי במקומו נכנס שכן חדש. הוא האיש שאמר את המילה.

הגבר הוא בגיל-העמידה, בעל מבטא סקוטי. הוא היה בעבא-דאן, איראן, כראש מפעל לבנית מתקני גפס. העובדה ביצבעה, כמובן, בשעת ויכוח על הערפלה, שהוא עתה הרבה יותר קלוש. כבר אפשר לראות את הנוף המתקרב והולך של גבול אנגליה וסקוטלנד.

מסתבר ששלושתנו היינו לפחות בעיר אחת — בחיפה. החייל היה שם עם הכלניות, והאורח החדש ירד שם מן האוניה בדרכו לפוס. הוא נסע באוטובוס דרך טבריה לדמשק, ומשם דרך המד-בר הסורי לבירת עיראק. זה היה בחודש פברואר, ומוגיה-האחיר

ביותר של האדם, היינו הבטן. פתיחת-אש בלתי-מיצדקת אך אש מוצדקת תקבל גיבוי מלא מצד הפיקור.

אמר שכני, קפריסין אבודה. אי-אפשר להחזיק בה. קאים איחור. לפני כמה שנים עוד אפשר היה לתקן. נשיו זה מאוחר. אפשר לשלוח לקפריסין את הגנרל שזיכא את המרד המאלאי בחומרה כה רבה. אבל זה י. גם השכן ממול מסכים. דיכוי חמור אינו משתלם. ה תמיד מתנוקם.

דיבר ללא התרגשות. בשבילו, זו עוד מלחמה קטנה ית — כמו ארץ-ישראל, כמו גרמניה. יש ללחום למען אבל בלי שנאה וטינה אישית. ואם המציאות מחייבת י צריכים להיסוג בסדר. הוא עצמו התכוון לנסוע עם מאלאיה, שם יצורף כמדריך לצבא המאלאי. שם עוד

**הן טובות -
טובות מאוד!
למה לשלם יותר?
צברה**

20 סגריות 280 ש.

● הנעליים בגזרות החדרי שות ביותר ובצבעים לפי טעמן ולבושן, תמצאנה בעלות הטעם הטוב בחנות הנעליים טוב-טעם ברחוב אלנבי 60 בתל-אביב. לקראת עונת החורף הור-ציאה החנות את המודלים 1959. החנות טוב-טעם דואגת לא רק ליופי אלא גם לבריאות הרגל.

פרידידו

פרידידו

חליפות - שמלות -
מעילי ג'רסי
דבריסריגה
נאיכות ייצוא

נולד נין חמישי לאליעזר בן יהודה, מחייה הלשון העברית, בן לדרורה ומשה חובב, הקריין הראשי של קול ישראל. התינוק, איתמר, נקרא על-שם אבי אמו, סבו איתמר בן-אב"ה, "הילד העברי הראשון".

נישאה דוגמנית, מלכת-יופי וסגנית מיס עולם רינה וייס למומחה לניהול תע-שייתי רם יעקבזון, 24, בן פרדסן ותעשיין (טרן) רחובותי יוסף יעקבזון, מרכז הרכש בימי מלחמת-העצמאות, כיום, בין השאר, גם קונסול הכבוד של פאראגוואי.

נישאה בשלישית כוכבת קולנוע איג-גריד (הופעה בלונדון) ברגמן, 43, למפיק סרטים ותעשיין שבדי לארס שמיט, 41, בטקס חשאי בלונדון, אנגליה.

נחוג יום הולדתו ה-60 של מרדכי אריה אלון (פייקוביץ) חקלאי המשמש זה 13 שנה יו"ר המועצה המקומית בנימינה, אלון, ש' ארגן בשעתו העלאת מעפילים לחופי השומ"רון, הוא השני בחמשת בני ראובן יוסף פייקוביץ, איש ראש-פינה, שהמפורסם בהם הוא דוחקא בן הזקונים, אלון אחודת-העבודה והפלימה יגאל אלון (בכור האחים: משה אהרן פייקוביץ, לשעבר המנהל הכללי של רכבת ישראל).

נחוג יום הולדתו ה-60 של מורה-סופר יעקב (ירושלים בלהבות) חורגין, יליד יפו, שפנה אחר קריירה צבאית מגוונת במלחמת העולם הראשונה (מתורגמן בצבא התורכי, פקיד בחיל הרפואה הבריטי) להוראה ולכת"ב, בה, התפרסם בעיקר בתורכיה ספריו ההיס-טוריים, על רקע תנ"כי וקדמוני, לנוער - כגון הקנאים הצעירים, חזומת אגריפס, ביו-חיית-אדם.

נחוג יום הולדתו ה-63 של ויליאם טאב-מאן, גובה מסים שעלה לדרגת שופט עליון ולפני 14 שנה לנשיאות ליבריה, הרפובליקה הכושית הראשונה בעולם. אחת המתנות ליום הולדתו: מטוס פייפר, מתנת ראש ממשלת ישראל.

נחוג יום הולדתו ה-70 של הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג, מוסמך למשפטים, ד"ר לפילוסופיה ורב ראשי (אשכנזי) לישראל זה 24 שנים.

נחוג יום הולדתו ה-72 של אברהם קריי-ניצי, ראש העיר (וקודם לכן: יו"ר המועצה המקומית) רמת-גן מאז היחסדה, ב-1926. תעשיין רהיטים קרייניצי, שהנהיג את השי-מוש בעצי אקליפטוס בתעשיית הרהיטים, ראה רבות בחייו, הספיק לנהל, ב-1917, בית-חרושת צבאי תורכי לחיקון תותחים וליציקת תרמילי רימונים בדמשק.

נחוג יום הולדתו ה-75 של פרופסור (לפילוסופיה) שמואל הוגו ברגמן, הרקטור הראשון של האוניברסיטה העברית, איש ברית שלום. שעמד ב-1947 בראש ממשלת היישוב ולעדת היחסים הבין-אסיאתיים ב'ניו-דלהי (בין חברי הממשלה: לאחר מכן ציר ישראל לבורמה דויד הכהן).

נחוג יום הולדתו ה-80 של אריה (לייב) שנקר, בעל בית-החרושת "לודויה" (חאב) האם והתינוק - לובשים לודויה אינס-לונג, שעלה מבעלות בית-חרושת קטן לטקס-טיל במוסקבה של ראשית המאה, לנשיאות קבע, מאז היחסדה ב-1925, של התאחדות בעלי התעשייה.

נפטר הסופר היהודי יליד גרמניה ליאון (היהודי יוס) פויכטונגר, בלוס-אנג'לס, אר-צות-הברית, בגיל 74. פויכטונגר שהרבה לעסוק בנושאים יהודיים, הקדיש גם את ספרו האחרון, שראה אור בשנה שעברה, לנושא יהודי: יפתח ובתו.

נפטר ד"ר ג'ורג' ליוינגסטון רובינסון, בציקגו, ארצות-הברית, בגיל 94. לז"ר רובינסון, תיאולוג וארכיאלוג נוצרי, שחפר לפני מלחמת העולם הראשונה בסני ושינהל בשנים 1913-1914 את בית-הספר האמריקאי לחקר המזרח בירושלים, מייחסים את גילוי הבאר הששית והשביעית של באר-שבע.

• נשואיה הראשונים של איגריד ברגמן חיו לרופא אמריקאי-שבדי ד"ר פיטר לונדס-טרום, נסתיימו בחולדת בת ובגירושין; נשוי-איה השניים, נסתיימו בגירושין ובארבעה ילדים, היו למפיק סרטים איטלקי רוברטו (סטורמבולי) רוסליני.

כדורגל

הנעלים עוד בוטמות בכדור

על משחק הכדורגל שנערך ה-שבת, בו ניצח מכבי תל-אביב את מכבי יפו בתוצאה 3:1, כותב שייע גלזר:

מה אתם מחייכים? בטח קראתם מה ש-כתבו עלי העיתונים: גדול, נפלא, יכולת נהדרת, כושר מצו-יין, ועוד כל מיני מילים שבדרך כלל נותנים רק לאלה ש-מנגנים על פסנתר או על כינור, או מה, בשבילי זה לא חדש. אני ידעתי את זה כל הזמן. מה אני אשם שהאמתם למה שכתבו וספרו עלי כל המומחים?

המומחים האלה גם אמרו לפני המשחק נגד מכבי יפו, שהסיכויים שקולים. זה מפני שמכבי יפו לא הפסידו העונה, עד המשחק הזה, אף משחק אחד. והמומחים גם חשבו שמכבי תל-אביב בכושר יורד. גם כל הניחוי-שים לפני המשחק לא היו לטובתנו. הקהל הפאנאטי של מכבי יפו, כבר היה בטוח שהם מנצחים והלכו התערבויות על מאות ל"י. אני בעצמי ראיתי בננה איך שחוד, לא רוצה להגיד את שמו, שם 150 ל"י על גול אחד פור בשביל מכבי תל-אביב.

הבולגרים, האוהדים של מכבי יפו, אפילו הכינו גביע מיוחד מסומסום מתוק, שבתוכו פרחים, אותו חשבו לתת לבוחוס אחרי הנצחון. זה היה באמת גביע טעים מאוד. אכלתי אותו אחרי המשחק, במקום בוחוס, האליל שלהם.

ריצת-מכשירים למגרש. באנו למג-רש ולא רצו לתת לנו להכנס. הלכנו משער לשער, ניסינו להרחיק, להתפלח פני-מה ולא הלך. השחקנים של מכבי יפו התאמנו בפנים ואנחנו חיפשנו דרך איך להכנס. כשבסוף פתחו לנו שער קטן כדי לעלות על המגרש, נדחפו האנשים בחוץ לפנינו. שאלתי איש אחד: למה אתה נדחף? והוא ענה: לראות את שייע משחק. אמרתי לו: אם אתה תכנס שייע לא יוכל להכנס. או הוא חשב שאני צוחק.

הייתי צריך לעבור גדרות בקפיצה כדי להכנס למגרש. כל המקומות כבר היו תפוסים. מזל שהמקום שלי על המגרש לא היה תפוס. כשהגענו למגרש, לא הספקנו להתחמם וכבר התחילו לשחק.

כשהתחיל המשחק חשבתי כבר שפה הקהל ינצח אותנו. הקהל ישב ממש על הקו ואם היית רוצה ללכת לתת קורנרים הקהל היה תופס אותך ברגלים. אבל אני לא נבהל מזה; וסוב שאני עוד יודע לבקוע קורנרים מהמקום. הקהל השתחך רק אחרי השער הראשון, שרפי לוי הכניס ממסירה שלי בדקה השמינית.

אחרי הגול הזה הרס את הגדרות גם הקהל שעמד מאחוריהן והתפרץ למגרש. השופט דודאי היה נאלץ להפסיק את ה-משחק לרבע-שעה וזה דוחקא הפריע לנו. כי אחרי הגול הראשון הקבוצה מתחממת ומתלהבת, וכאן הרסה לנו ההפסקה את השחנג.

כשחודש המשחק עשה פלשל פאול גם לפליקס מיפו שהיה בקו ה-16. ולמרות שפליקס לא היה במצב בעיטה לשער, פסק השופט פנול ובוחוס הישחה את התוצאות. הקהל השתולל משמחה ומכבי יפו התחילו לשלוט בשדה.

השבת, רק רגל שמאל. השמחה שלהם לא נמשכה הרבה זמן. בדקה ה-29 לקחתי כדור והכנסתי אותו לשער ברגל שמאל. הקהל השתחך. מכבי יפו התחילו ללחוץ וחשבתי שאם ישח עוד פעם תהיה כאן חיפה שניה. אבל בדקה ה-59 לקחתי שוב את הכדור, רצתי לצד שמאל וברגל שמאל שוב בעטתי את הכדור לכיוון השער. מרוב עצמת המכה הוא פגע בקורה ובציר נור, ויצא החוצה. עכשיו הפכו גם האוה-דים של מכבי יפו לאוהדים שלי.

היתה לי הזדמנות להכניס עוד שער או שניים, אבל בעצתי ברגל ימין והכדור לא נכנס. כנראה שרק רגל שמאל פעלה טוב בשבת. חבל שלא ראיתם מה היה כשנגמר המשחק. הרימו אותי על הידיים, נתנו לי את הגביע מסומסום וכשלהכזה חיכך אחרי המשחק לעבודה, הנוסעים צעקו עלי "סע

כבר!" מפני שהקהל הצטופף סביבי לשמוע מה קרה במשחק.

אחד בא אלי ואמר לי: אתה צריך להח-ליף את תעודת-הזהות שלך. שאלתי אותו: למה? אז הוא ענה: זה לא יכול להיות שאתה כבר בן 31. אבל זה ככה באמת. בינתיים יותר צעירים ממני כבר תלו את הנעלים על הקיר.

וכל אלה שניבאו לי שגם אני אעשה זאת בקרוב מודים בעצמם כי טעו. אני אעשה את כל המאמצים שגם להבא לא יתגשמו הנבואות שלהם.

נס בנס-ציונה

רביעיית מועדון-התיאטרון סיימה את הופעתה באולם קולנוע נוה בנס-ציונה. מחי-אות הכפיים הרמות שכנו והקהל חיכה להמשכה של התכנית. על הבמה עלה עמי-קם גורביץ, פטרון קבוצת הכדורגל של נס-ציונה, מסר הודעה קצרה ותקיפה: "הערב נסתיים. על כל השחקנים ללכת מיד לישון". מסרת הערב הושגה: נאסף סכום של כמה מאות לירות למען קבוצת הכדורגל של המושבה.

הקהל ששילם במיטב-כספו בעד הכרטיי-סים לא התמרמר. כולם ידעו כי למחרת היום, בשבת, מצפה לקבוצת הכדורגל של נס-ציונה להתמודדות הקשה ביותר שהיתה לה אי-פעם. השחקנים, שגילם הממוצע אינו עולה על 17, צייתו, פרשו לשינה לבתיהם. לפני שלוש שנים התרחש הנס הגדול של הכדורגל הישראלי בנס-ציונה. שתי הקבו-צות של המושבה התאחדו לקבוצה אחת, שנקראה סקצית הכדורגל. המיוג נתן מיד את אותותיו במספר האוהדים של הקבוצה שקפץ ועלה פלאים. באותה מדה ירד מטה מטה המאזן הכספי של הסקציה, שלאחר ה-איתור לא זכתה לכל תמיכה מצד המרכזים של אגודות הספורט.

לאחר שנתיים בליגה ג' עלתה הקבוצה בעונה החולפת לליגה ב', תפסה בה את אחד המקומות האחרונים. בעונה הנוכחית החליטו העסקנים על ריאורגניזציה מוחלטת, החליפו את רוב השחקנים החתיקים בצעיר-רים. החילופים הוכיחו עצמם כיעילים כבר עם ההסתערות הראשונה. לאחר ארבעה מחזורי משחקים הגיעה הקבוצה למקום הראשון בליגה ב'.

נצחון צודק לנערים. גם הפועל רמלה, שהיתה בשנה שעברה מן הטובות בקבוצות ליגה ב', אספה אותו מספר נקודות (17) ושתי הקבוצות ציפו בכליון עינים למפגש המכריע ביניהן. הרמלאים היו בטו-חיים בנצחונם ולא הסתירו את הדבר. "הם הולכים על בטוח במאזן אחוז", סיפר צופה בקיא, "בעוד ששלנו מודים כי הכוחות הינם שקולים".

לפני המשחק הזהיר השופט יצחק חסיד את השחקנים, לבל ינסו לנהל משחק לא הוגן. הוא הבטיח כי לא ימנע מלזרוק את המתפרעים. האזהרה נשכחה בו ברגע שח-סיד שרק להתחלת המשחק. שחקני הפועל התבססו על פריצות בכוח רב, לעיתים קרובות רב מדי, בעוד ש"הילדים של נס-ציונה" ניסו לשחק גם כדורגל. הקהל הרמ-לאי הרב שבא במיוחד כדי לעודד את שחקניו שאנ לא הרף, גרם לתדהמה בקרב הצופים המקומיים, שלא ציפו לקהל עויין כה גדול. אך אנשי נס-ציונה התאוששו עד מהרה, ארגנו מקהלה משלהם, שיצאה ממש מכילה כאשר הבקיע אשכנזי, הקיצוני הימ-ני, את השער הראשון.

בהפסקה לאחר המחצית אסף מאמן רמלה את השחקנים, אמר להם: "אתם משחקים נגד קהל. שופט ושחקנים שאינם טובים מכם. שחקן יותר חזק, יותר חזק". התוצאה: מספר פצעים משני הצדדים, ונצחון צודק לנערים מנס-ציונה.

הקהל הרמלאי, שראה בהפסקה, לאחר ה-מחצית, כיצד מדובב מאמן הקבוצה את אנ-שיו, כשהוא מצביע לעבר השופט שהיה מוקף אנשי המקום, הבין כי עיר-העולים החדשה קופחה. עוד עם תום המחצית ה-ראשונה מיהרו מיספר חמומי-מומבין ה-קהל לעבר השופט, ניסו לפגוע בו ולהש-ליך עליו אבנים. לאחר שנסתיים המשחק בנצחון המקומיים, עט הקהל על השופט, אשר הוקף עשרות סדרנים של הסקציה, הוע-בר במהירות דרך פירצה בגדר לבית פרטי במושבה. הקהל מצא בכל זאת את הפורקן לזעמם. היכה את הסדרנים.

היתה זו דוגמא מאלפת להפקרות השוררת במגרשי הכדורגל בארץ (ראו מסגרת).

תופעה מדאיגה בספורט הישראלי: לא הקבוצה הטובה מנצחת, אלא האגרופים דם וטרור על מגרש הכדורגל

קבוצת הכדורגל, אולם היא משפיעה גורם יות על מהלך המשחק. במשחק שנערך לפני מספר שבועות בחיפה, בין כדורגלני מכבי יפו לכדורגלני מכבי חיפה, הפך המגרש לבית-מטבחיים. אולם כדורגלני יפו, שסבלו מהיריב, חששו להחזיר מכות, מפחד הבר-יונים שהסתובבו במגרש המקומי.

הקהל פרץ קרוי-בגד

אין טעם להתחקות אחר גורמי מצב זה. הם ברורים בהחלט. האלימות והתפרצות היצרים במגרשי הכדורגל הם תולדה ברורה של השחיתות המוסרית שפשטה בענף ספורט זה. אולם הגורמים המעוניינים, שביריהם לחסל או למנוע את האלימות במגרשים, אינם עושים דבר.

דוגמה מאלפת לכך ניתנה אף היא השבת במשחק בין קבוצות מכבי תל-אביב למכבי יפו. שחקני שתי הקבוצות ידועים כמרורי סנים למדי, ולמרות קהל מעריציהם הנלהב וההתמודדות בין שתייהן על המקום הראשון בליגה, לא היה כל חשש כי תהיה התפרצות במשחק. ואמנם לא היתה התפרצות המונית כזאת. לעומת זאת היתה התפרצות המונית של הקהל. הוא הרס גדרות, פרץ למגרש, התישב מסביב לשוליים והפריע למשחק.

אולם לא הקהל היה אשם במה שאירע, אלא מארגני המשחק. במגרש מכבי יפו יש לכל היותר 3000 מקומות. היה ברור מראש שלהתמודדות בין שתי הקבוצות יגתר קהל גדול פי שלוש. תחת להעביר את המשחק למגרש אחר, גדול יותר, החליטו המארגנים לקלוט את הקהל כולו במגרש הקטן. נמר כרו כרטיסים במספר כפול ממספר המקומות במגרש.

במקום כדורגל, איגרוף

אלימות המתפשטת והולכת על מגרשי הכדורגל תביא יום אחד לאסון. כשהיו קרבנות אדם, ישבו כל הנוגעים בדבר ויערכו חקירה מה הן הסיבות למה שאירע, וכיצד אפשר למנוע זאת בעתיד. אז יהיה זה מאוחר מדי.

כדי לחסל אלימות זו יש רק דרך אחת: התערבות המשטרה והמוסדות המשפטיים של המדינה ושל התאחדות הכדורגל. אם אגודת מכבי יפו מוכרת למשחק הנערך במגרשה, מספר כפול של כרטיסים ממספר המקומות, יש לעצור את האחראים לכך ולתבע לדין. אם שחקן מאבד את עשתונו תיו במגרש ומשתולל באלימות, יש לנהוג לגבי כלגבי כל אזהרה אחר, המתנהג בצורה זו מגרש למגרש הספורט. אם קהל מתפרץ למגרש ומכה שחקנים ושופט, יש לאסור קיום משחקים באותם מגרשים שאין בהם מתקנים הדרושים להפרדת הקהל מהשחקנים. אחת יבנו ספורט-האיגרוף וההתאבקות מחורבנו של הכדורגל.

הקבוצות, הפועל ירושלים והפועל חיפה, מתחממות לקראת המשחק. כמה עתונאים גיישים לשחקנים. ביניהם, כתב חדשות הספורט דב עצמון, עתונאי-ספורט חיסאי ידוע הנוהג לבקר את שתי הקבוצות המקומיות, מכבי והפועל גם יחד. לפתע מופיע ולטר יעקב, סוחר מכונות המשמש כמנהלה הטכני של הפועל חיפה. "תפסו את העצמון הזה", הוא צועק כלפי הסדרנים. קבוצת סדרנים מתנפלת על עצמון, מוציאה אותו ממכות החוצה, למרות שבירי תעודת עתונאי מוכרת. מגרש ימקא בירושלים. אחרי שהמשחק בין בית"ר ירושלים לקבוצת בני-יהודה תל-אביב נמצא בתוצאת תיקו 1:1, מתלהטות הרוחות, אגרופים מוגפים. השופט מפסיק את המשחק טרם זמנו, עוזב את המגרש בחסות המשטרה, מאימת הקהל הנוזעם.

מגרש הכדורגל נס-ציונה. המשחק בין קבוצת הכדורגל של נס-ציונה לבין הפועל רמלה. שתי קבוצות אלה מתחרות ביניהן על המקום הראשון בליגה ב'. לפני המשחק מאיימים הרמלאים כי לא כדאי למקומיים לנצח. הם באים למשחק בלחית אוטובוסים מלאים אוהדים. כשהם מפסידים את המשחק, מסתער הקהל על השופט.

הבריון איים: "תקבי סכין"

ארבע הפציות האלה התרחשו בשבת האחרונה. הן לא היו היחידות שהתרחשו בשבת האחרונה, והן לא אירעו בשבת האחרונה בלבד. הן הסכו למחזה קבוע על כל מגרשי הכדורגל בארץ. זו אינה תופעה חדשה בכדורגל הישראלי, אולם היא קיבלה לאחרונה משמעות חדשה. פעם, כשהיתה מתרחשת התפרצות במשחק, כששופט היה מוכה, היה הדבר הופך לסני-סציה. העתונים היו זועקים, השופטים מגישים קובלנות, השחקנים נתבעים לדין.

היום הפך המחזה לתופעה של קבע: האלימות הפכה חלק בלתי נפרד מהחי מגרש הכדורגל. כולם משתמשים בכח נגד כולם, שחקנים מכים שחקנים, קהל מכה שופטים, עסקנים מכים עתונאים, והכל בא על מקומו בשלום באין מתריע.

וישנן עוד תופעות גרועות מאלה. לקבוצה כמו מכבי חיפה למשל, יש קבוצת בריון נים קטנה הנמנית על אוהדיה. קבוצה זו מלווה את קבוצת הכדורגל לכל מקום בארץ, נכנסת לכל המגרשים. איש אינו מעז לעצור אותם, מפני שמיד הוא ישמע איום: "אם לא תתן לי להיכנס תקבל סכין".

הבריונים נכנסים למגרש, לפעמים במסות של סדרנים, וכשמתרחש משהו על המגרש, שאינו מוצא חן בעיניהם, הם נוטלים בו מיד חלק פעיל. משולי המגרש הם מאיימים על שחקני קבוצות יריבות שירסקו להם את העצמות. לא פעם הם מנסים להתפרץ למגרש וללמד לקח לשחקנים ולשופטים. לקבוצת בריונים זו אין כל קשר עם

במפתיע את שער החיפאים. מגרש הכדור-רגל הופך לזירת-איגרוף. איצטדיון הכדורגל העירוני בחיפה. שתי

מגרש מכבי נתניה. במחצית ה-שניה למשחק הכדורגל בין מכבי נתניה למכבי חיפה, מצליחים שחקני נתניה להבקיע

קיבל שחקן הפועל רמלה כתשובה נס-ציונית על פתיחה חזקה ופרועה מאד של המשחק.

בעיטה חפשיית מאד

מוצא מן המגרש לטיפול ממוסך יותר על-ידי חובש וחמטסה של קבוצתו, לאחר שנפגע על-ידי שחקני הקבוצה חריבתה.

קולנוע

סרטים

מרוץ סביב עולם האתמול

סביב העולם בשמונים יום (חן, תל-אביב; ארמון, חיפה; ארצות-הברית) הוא אלבום תמונות-נעות, מרהיבות ומשעשעות, המצליחות לעניין את הצופה יותר בשל שפע הטיפוסים המוכרים, המופיעים בהם לרגע, מאשר בשל נושאי התמונות עצמם. העלילה הקושרת את תמונות הגוף זו לזו, היא עלילתו של סיפור ההרפתקאות המקסים של ז'ול ורן, שקיבלה בסרט זה אופי של סאטירה יותר מאשר של סיפור הרפתקאות.

פיליפס פוג (דויד גיבן), גיטלמן אנגלי טיפוסי, המקפיד על חום מיהגילוח שלו ועל מועדה המדויקת-לשניה של ארוחתו, מתערב עם חבריו למועדון, כי יצליח לסובב את העולם תוך שמונים יום. והכונה היא לעולם של המאה שעברה.

בו ביום הוא יוצא לדרך בלחית משרתו פספרטו (קנטיפלט). כשהם עוברים את ארצות תבל במירוץ נגד הזמן, בכלי רכב מוזרים החל מכדור פורח וכלה בבת-יענה, לוקחים השניים חלק בשורה של מאורעות מרתקים. מלחמת שחרים בספרד, שריפת מתיס-חיים בהודו, קרקס יאפני ומערבון אמריקאי שלם, משמשים רקע להרפתקאותיהם.

השעשוע בסוף. סרטו המפורסם של מייק טוד, המבוסס בידי הבמאי הבריטי מייקל (פורצי הסכרים) אנדרסון, הוא סרט ראווה מצוין, המאבד כמעט מחצית תכונותיו, בשל המסך הקטן עליו הוא מוקרן בארץ. אם הוא קצת יותר מאשר סרט ראווה מושלם, הרי זה בשל הופעתו של הקומיקאי הארגנטיני המפורסם קנטיפלט. קנטיפלט, ה' מוכיר מאוד את ציארלי צ'אפלין, הוא אישיות קולנועית בפני עצמה, המפיה חיים בסרט המיגע.

צופים שהחזיקו מעמד עד סופו של הסרט, מוטב שיתאזרו בסבלנות עשר דקות נוספות כדי לחזות ברשימת המשתתפים המופיעה בסופו. זהו סרטון משעשע ומקורי בפני עצמו.

פיוט אידוטי

הנאהבים (אוריון, תל-אביב; צרפת) מספר לכאורה סיפור בנאלי בהחלט על אהבה ממבט-ראשון. אף-על-פי-כן אין זה רק סרט צרפתי נוסף על האהבה. כי העיקר שבו אינו עלילתו אלא הצורה בה היא מוגשת.

גיין מורו היא האבסטרסוס של האשה בגיל השלושים, כפי שצייר אותה באלזאק. נשואה לעתונאי, המקדיש את רוב זמנו לעבודתו ואינו מתעניין בה, אם לבת המצריכה טיפול יום-יומי, מתגוררת היא בבית נידח באחוזה שקטה. בשעמומה היא מחפשת לה הרפתקאות אהבה. היא מוצאת הרפתקאה שכזאת בנוריותיו של שחקן-פוליו גבה קומה. הבעל, המבחיין כי יחסיה עם שחקן-הפוליו אינם רגילים ביותר, מזמין אותו אליהם הביתה. בדרך, מתקלקלת מכוניתה של גיין, והיא נעזרת בצעיר בעל מראה-פנים-רגיל ביותר, המסיע אותה הביתה, נשאר לחנות שם למשך הלילה.

בארוחת הערב מסתכלת גיין בפרצופי היושבים סביב לשולחן, מאזינה לשיחותיהם התפלות. היא בוחלת בבעלה ובמאהבה גם יחד. בלילה היא יוצאת בכוחות-לילה לשאוף קצת אור בחוץ. נתקלת בצעיר ש' הסיע אותה כסרמפיסטית. האהבה גולדת ביניהם בין רגע.

שיתוף באמבטיה. מכאן ואילך, את מה שקורה באותה לילה, עד לבוקר בו מחליטה גיין לעזוב את בעלה ומאהבה ולברוח בחברת הצעיר, מתאר הבמאי לואי מאל באחד התיאורים הנועזים ביותר של הקולנוע. יש שקוראים לתיאור מעין זה אירוטיקה, ויש שקוראים לו פיוט, אולם בדבר אחד אין ספק: זוהי מלאכת אמנות קולנועית. תיאור שלבי-היחסים בין השניים באותו לילה, ממגע היד הראשון ועד לסצינת משגל ארוכה, ולרחצת-עירום משותפת ב' אמבטיה, מצליח לקרב את הצופה אל ה' פרטים האינטימיים ביותר של יחסי הזוג, לא בגסות, אלא בחן ועדינות.

אורז סיאמי מר

הגלי הזועם (אלנבי, תל-אביב; איטליה) צרפת-ארצות-הברית) מחזיר את סילבאנה מאנגנו אל שדות האורז המר, כשהיא טובלת בהם עד ברכיים. הפעם אין היא

למה לך להתאמץ להתלכלך ולפצוע אצבעותיך?

במקום לקנות סרדינים בקופסה הישנה, דרשי בחנות את קופסת הסרדינים החדשה המיוצרת על-ידי החב' הא' לקופסאות פח והמצויירת במפתח המגיע לך חינם.

תכירי את הקופסה החדשה לפי החריץ המקוף את ה' מכסה ולפי מולג המפתח שדוגמתו מצויירת במודעה זו.

יתרונות הקופסה החדשה:

- פתיחה קלה. אין קצוות חדים העלולים לפצוע ידיך.
- שמורי הדגים נשארים שלמים לאחר הפתיחה.
- השמן לא ניתז על בגדיך.
- את המפתח אפשר להוציא מהקופסה לאחר הפתיחה והוא ניתן לשמוש חוזר.

דרשי קופסאות עם המפתח

סר-אריארי

טובי המורים בארץ מלמדים

בבית-הספר לשפות "קדימה" ת"א, ב'יהודה 74 נפתחים:

אולפן לאנגלית

(לרכישת השפה בזמן הקצר ביותר, 3 שעות ביום)

אולפניות וקורסים רגילים לעברית, אנגלית וצרפתית למבוגרים מכל דרגות הידיעות (6, 4, 3, 2 שעות בשבוע). קבוצות נפרדות לאנגלית לתלמידי בתי-הספר.

פרטים וחרשמה: בשעות 9 עד 12 לפני-צהריים, 3 עד 9 בערב (פרט ליום ר').

מִדְקָי תִּלְמָה
מְחֻדָּדִים
בְּקִיבוֹת

מִדְקָי אֶפּוֹנָה

מִדְקָי פֶּטְרִיּוֹת

מִדְקָי אֶסְפֵּרְגוֹס

אֵין לִבְלוֹךְ
הַעֲוָאֵד בְּפָנֶי
סִינְטָבּוֹן

כִּי סִינְטָבּוֹן מִנְקָה הַכֹּל
וּמְרַחֵק כָּל לִבְלוֹךְ וְיַחַד
עִם זֶה סִינְטָבּוֹן כֹּה עֲדִין
שֶׁאִפְשָׁר לִכְבֹּס בּוֹ גַּם
אֶת הָאֲרִיגִים הָרְגִישִׁים
בְּיוֹתֵר. סִינְטָבּוֹן הַסּוֹפֵר
סְבוּרֵי חֲסֹכֹנִי וְיַעֲלֵל פִּי
שְׁלוֹשׁ מַכֵּל סְבוּרֵי רִגְלִי

שִׁמְיָי לֵב בִּשְׁעַת
הַקִּנְיָה שֶׁכֵּל אֲרִיזָה תִּשָּׂא
אֶת הַשֵּׁם. סִינְטָבּוֹן-נִקְהָה

טלביזיה. הוא מכניס חומר לתוך תאילק-טרוני, לוחץ על כמה כפתורים, האטומים של החומר נפרדים, מועברים בדרך מיס-תורית לתאילקטרוני שני שמחבר אותם שוב כפי שהיו תחילה.

אהבת בערזיבוב. אלא שבשורת נסיון-נותני של הבעל הגאון אירעה תקלה. ברצו-תו לנסות את העברת עצמו ממקום למקום הוא נכנס לתא האלקטרוני, לא הבחין כי יחד עמו נכנס זבוב. כתוצאה מכך התבלבלו האטומים, ובתא השני נוצרו שני יצורים חדשים: אדם בעל ראש זבוב ויד זבוב, וזבוב בעל ראש ויד אדם.

האשה האומללה, המגלה את מראהו החדש של הבעל, אוהבת אותו כמו בעבר. אלא שהוא אינו מוכן לסבול שיהיו לו פני זבוב ויד שכל הזמן מגרדת את חברתה. במוח הזבובי שלו הוא מבקש מאשתו להר-גו, אינו שוכח לציין על הלוח לפני מותו כי הוא אוהב אותה.

אחרי שמסקנה המשטרה שמע את הסיפור מפי האשה הוא אינו מאמין לו כמובן. אולם הוא עושה בכך טעות חמורה. משום שכעבור דקות מספר הוא מגלה את הזבוב בעל ראש האדם, נוכח בטעותו, סולח לאשה על הרצח שביצעה.

סיפור מאלף מעין זה, המוגש בצורה מלודרמטית מבצעתה, יכול בהחלט לאשר את ההנחה כי זבובים מתרועעים בראשם של אלה שיצרו סרט זה.

יומן החדשות

דין כאמצעי פירסומה

שערוריות כוכבים מוסיפות הצ-לחה. הוכחה נוספת לעובדה זו ניתנה לאחרונה, מאז נתגלתה פרשת יחסיהם של הכוכב אדי פישר ואלילת-הבד אליזבט טיי-לור. אשתו של פישר לשעבר, דבי ריי-גולדס, שבשנה שקדמה לשערוריה כמעט ולא הופיעה כלל בסרטים, הוצפה לפתע בזרם של הצעות קוסמות להופעה בסרטים רבים. אותו גורל צפוי כנראה גם לאנה קשפיר-בראנדו, שמאז הכרזת גירושה עם מרלון-בראנדו, עלתה הפופולריות שלה בקרב יצרני הסרטים. . . . **הצהרותיה הנל-הבות** של פרנסואז ארנול על הערצתה הגדולה למשה דיין ותשוקתה לפגוש בו בעת ביקורה בארץ, לא היו, כנראה, תמי-מות כל כך. מתברר שעוד לפני בואה של הגברת ארנול לארץ, יעצו לה סוכני-הפיר-סומת שלה כי פגישה בינה לבין דיין בלחי-ית תצלומים, עשויה לזכות לכיסוי בעתונות-חוק, כשבועון הנפוץ פרימאץ. . . . **תביעה על הוצאת-דיבה** בסרט, נגד הבמאי ההוליוודי המפורסם סטיל ב. דה-מיל, הוגשה על-ידי האזרח האמריקאי הנרי קליבורן. האחרון טוען כי בסרטו הבוקר-נירים, קושר דה-מיל, ללא שום יסוד מצד-אותו, את הפיראט גס-הרוח והניקלה ג'ון-לאפיס עם בתו. העדינה של אביסכו של התובע, מי שהיה מושלה של לואיזיאנה לפני 150 שנה, והסיל בכך כתם על המש-פחה כולה.

תדרין

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי-הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:
● **הגשר על נהר קוואי** (מוגבר, תל-אביב; פאר, חיפה) — שיר הלל לאמ-ביציה האנושית, כפי שהיא משתקפת בדמ-יותיהם של קצין בריטי שבוי, מפקד מתנה-שבויים יאפני, קצין-חבלה בריטי, וגשר-עץ אחד. אלק גינס.
● **החתולה** (מגדלור, תל-אביב) — פרנסואז ארנול בשורות המחזרת הצרפתית, מתאהבת בקצין גרמני.
● **מונפרנס 19** (ארמון דויד, תל-אביב) — פרק בחייו הסוערים והעלובים של הצייר אמדיאו מודליאני. ג'ראר פיליפ.
● **הדיקטטור הגדול** (תמר, תל-אביב) — ציירי ציפלין נלחם ברודנות בסרט מלפני 17 שנה.
● **אותלו** (פנור, תל-אביב) — היצי-רה השקפירית באינטרפרטציה סובייטית כבדה אך מנינית.
● **שכרון ההצנחה** (זמיר, תל-אביב) — עסקי המזוהמים של בעל-טור בעתון יומי אמריקאי, המנסה להשתלט על חי-אחותו. ברס לאנקסטר, טוני קורטיס.
● **איש ההמון** (אדיסון, ירושלים) — אנדי גריפית בסרטו של איליה קאזאן, על גגן גיטרה העולה לגדולה במהירות ויורד ממנה באותה מהירות.
● **לה גרלם** (עדן, ירושלים) — סיפור-רן של שלוש רקדניות בלהקה. ג'ין קלי.

עושה זאת במכנסים קצרים. כי סילבאנה אינה עוד אותה סילבאנה זוהרת, שאברה-מסעירים כל צופה קולנועי. היא הפכה ל-אשה בעלת פנים מענינים בלבד, הנראית כל-העת כאילו זה עתה בלעה צפרדע, והמק-פידה מאוד להראות או כשהיא עטופה במ-גבת בלבד, או כשהיא לבושה בצוארון-סגור.

שדות האורז בהם טובלות רגליה של מאנגנו הם הפעם שדות תאילנדים, הנמ-צאים בבעלותה של אמה הוועפת (ג'ון ואן-פליט), מורה לפסנתר, המקדישה את כל-מרצה להפיכת מה שהיה פעם ביצה לחוה-פורת. גם סילבאנה וגם אחיה הצעיר (אנתוני פרקינס) שגדלו בחוה, שונאים את-אמם ואת החוה גם יחד, רואים את עצמם ככבולים בכלא. הם נמנעים מלעזוב מחשש-פן יבולע לאם.

יום אחד נהרס הכל. רוח סערה ממוטטת את הסכר המגן על השדות, מיהים מציפים את השדות, הרוח הורסת את החוה. כדי-לבנותה מחדש יש צורך בכסף. אנתוני-פרקינס החביב, המקסים שוב במשחקו, יוצא לעיר, מוכר את עצמו לאשה מבוגרת ומשועממת, זונח את משפחתו.

הבכורה לרבי-חובל. אולם סילבאנה אינה מסוכרת את גופה בליכך למרות-שצעיר טיפש ומתועב (נחמיה פרסוף) בעל-הון רוצה לקנותה, היא מתלבטת. לבסוף, כשהיא מחליטה כבר למכור את עצמה, היא-מוסרת את הבכורה לרבי-חובל הבורח מפני

ג'ין מורו ב"הנאהבים"
גם בבעל, גם במאהב

עצמו, משום שהואשם בטביעתם של גיסיני-ריצ'ארד קונטה).
הסוף מלודרמטי יותר מההתחלה. האם-מתה, הבן חוזר לחוה והבת מוצאת את-בחיר-ליבה. כל זה מוגש בעטיפה של-שמות ממוצעים. אירוויין שאו הוא התסייטא, רנה (משחקים אסורים) קלמן הוא הבמאי, ווינו דה-לורנטיס הוא המפיק. השמות גור-לים. הסרט הוא קטן, כי הוא סרט המכחל-בראש וראשונה לעיניו של הצופה ולכיסו, ולא אל ליבו.

זבוב בראש

הזבוב (תל-אביב, תל-אביב; ארצות-הברית) הוא נסיון לכרוך בסרט אחד סיפור דמיוני, תעלומה בלשית, רומן מתקתק קצר והרבה-פנייחכמה, שכל מלה בהם אומרת מוסר-השכל. מה שמתקבל הוא הסיפור כדלהלן: בבית המלאכה האלקטרוני של האחים דל-מבר במונטריאל שבקנדה, מתרחש רצח-מורד. אשתו של אחד האחים דלמבר, צעיר-יפה, מוכשר ונוסף לזאת גם גאון, רוצחת את בעלה בשיטה מאוד מקורית. היא מהדקת אותו בין מלחצי מכשש הידראולי. אחר-כך היא חוזרת לדירתה, משתרעת בחיוך מתקתק על הכורסא ומציעה ספל קפה לחוקר ה-משטרה שבא לחקור אותה. היא מודה ברצח, אולם מסרבת לפרט את מניעיו.

רק אחרי הרבה הפצרות היא מסכימה לגלות מרע הרבה את בעלה. הוא, הבעל, איש המדע הגאון, הצליח להמציא שיטה-להעברת עצמים ממקום למקום. הרעיון היה-פשוט, כמו הרעיון המונח ביסודה של ה-

מקור

תפרים לשאנים

מדריך שמושי בתזונה (ש. זמיר, חוברת בת 85 עמודים). במחיר 875 סרוטה. תוכל להשיג הוראות מדויקות איך לאכול ולא להזדקק למכונות הרזאה. תפריט לדוגמא:

● ארוחת בוקר: 2 כוסות מיץ או מנה אבטיח.
● ארוחת צהרים: בורגול לא מבושל עם סלט.

● ארוחת ערב: אגוזים עם פרות מיר בשים, אפשר גם טחינה עם תאנים. קרוב לודאי כי הקורא לא יודק למכון שמשון אם יאכל בהתאם לתפריטים הללו. לעומת זאת יכול להיות שהספרו המפורסם של מנדלי על סוסתו המנוחה, יהיה שימושי גם במקרה שלו.

תרגום

מעשמה טובה מדי

וידויה של אשה (דיאנה בארימור וג'רלד פרנק, עברית: א. חשביה, הוצאת עידית, 322 עמודים) הוא עוד ספר סוחף ומעורר על בחורה, שרצתה מאד להיות שחקנית גדולה, הצליחה להפוך שכורה מועד.

דיאנה בארימור, בתו של ג'ון בארימור — כוכב־הבד ואלילהגשים של שנות העש'

רים — מספרת את תולדות חייה, אותם התחילה כנערה מס. 1 של החברה הגבוהה בניו־יורק, וסיימה בבית־חולים לרפוי אלכוהוליסטים.

צרתה של דיאנה היתה משפחה מפורסמת מדי. בניו יורק לא יכלה להתחרות במוניטין של אמה — סופרת ומחזאית ידועה בשם מייקל סטריינג, בתיאטרון ועל בר הקולנוע היו שמות אביה — ג'ון, ודודה אתל ודודה ליוגל בארימור ידועים מדי. כל אחד ציפה מדיאנה שתהיה גאון. אפילו כששיחקה רע, אמרה הבקורת: "היא יודעת לשחק, מדוע היא מסתירה זאת?"

דיאנה פנתה אל הבקבוק. אמנם גם בשטח זה הקדים אותה אביה, אך בעזרתו יכלה לפחות לשכוח זאת. לשכוח עזרו לה גם הגברים הרבים שהיו נקרים מדי פעם על דרכה, ביניהם גם חאן הפליו, שחקן הקולנוע המנומס, חיקטור מייצור האימתני ואחד רים. דיאנה אהבה אותם ימים וחטובי גורלה. לאחרים מהם נישאה, עם אחריה לא סרחה לעשות זאת, אך תמיד נשארה נאמנה לאהבתה הגדולה: הבקבוק. כשהיה נדמה שהיא הגיעה כבר אל קרקעיתו, הופיע המלאך הגואל בדמותו של אחיה החורג, ליאונרד, אשר הכניס אותה למוסד מיוחד לרפוי אלכוהוליסטים.

כשיצאה מן המוסד, שלמה בגופה ומוכנה להתחיל מחדש, נפגשה בעתונאי ג'רלד פרנק. הספור — שנחשט מפי הגבורה טפין טפין — מוגש בצורה מרתקת. לקוראי מחור אילן דמעה — חזרה משכ-

נעת, אם כי לא נוגעת ללב כל־כך.

באך בנייר-אריזה

מעבר לתשוקה (פיייר להמור, עב' רית: שרה רוז, הוצאת עידית, 428 עמודים). מחבר מוליך רוח חוזר עם ביוגרפיה נוספת. הפעם: פליקס מנדלסון, הקומפוזיטור המפורסם ויפה־התואר, נכדו של איש ההשכלה משה מנדלסון.

חייו של מנדלסון התחלקו בין שתי נשים. מריה סאלה, הזמרת האיטלקית חמת־המוג, שהיתה פילגשו; וססיל, בת־הכומר היפהפיה, אותה נשא לאשה וציית לרוב משאלותיה. ססיל אשתו היא שהכריעה בין שתי המשורות שהוצעו למנדלסון: האחת בברלין ה' בירה — משרה שצפנה בקרבה עתיד מזהיר ומפתה — והשנייה בלייפציג — עיר לא חשובה ביותר, שהציעה לקומפוזיטור הדגול משרת מנהל האקדמיה המקומית למוסיקה. ססיל הקרתנית בחרה בלייפציג. "יש לי הרגשה מוזרה", אמרה, "כאילו אל־היום רוצה שולך ללייפציג". דרושות היו מספר שנים ובקור אצל הקצב, כדי שיתודע רצונו של אלוהים. אך בסופו של דבר, כאשר מנדלסון גילה את הפאסיון של מתאוס הקדוש מאת יוהן סבסטיאן באך בין נייר־האריזה של קצב העיר, נוכח לדעת שהיה בעיר הקרתנית היתה כדאית.

שארית חייו של מנדלסון, שמת בגיל 38, הוקדשה למאבק על ביצוע יצירתו של באך. היה עליו להתגבר על קרתנותם של תושבי העיר, קמצנותה של גילדת הסוחרים

שמיננה את התזמורת והקנאות הדתית של הכומר המקומי. כאשר, אחרי מאבק של שנתיים, נצח מנדלסון סוף סוף על המתאוס פסיון, היה כבר אדם סחוט. חצי שנה אחר־כן נפטר בביתו בלייפציג.

למרות מאמציו של הסופר הוא אינו מצליח לחזור על ההצלחה שלה זכה בביוגרפיה של טולוז לזטרק מוליך רוח.

רצח מושלם מדי

כפיה (מאיר לוין, עברית ה. מ. זהבית, הוצאת עידית, 2 כרכים) פרשת בני־טובים, שהסעירה בשעתו את העולם, מתוארת ב' כשרון על־ידי העתונאי שכיסה את המאורע מתחילתו ועד סופו. לאופולד ולב, שני ה' נערים תושבי שיקגו, ילדי הורים עשירים, רצחו נער שלישי, ללא סיבה אחרת חוץ מהרצון לבצע רצח מושלם. כך, חשבו, יוכלו להוכיח כי הם שייכים לגזע "האדם העליון". אולם הרצח היה מושלם מדי, משקפיו של אחד החברים שנמצאו בס' ביבת הגופה, הובילו אל הפושעים ה' צעירים אשר הורשעו, ודונו למאסר עולם.

מאיר לוין הכותב את הספר שלוש שנה לאחר המעשה, אחרי שאחד מהצעירים נרצח בכלא, והשני שוחרר בגלל התנהגות טובה, מנסה להתחקות על גורמי הפשע. טוען כי הפושעים בכלל, ולאופולד ולב בפרט, אינם זורחים החיבים בעונש, אלא חולים הזכאים לריפוי. ספר מענין ומרתק.

כדאי להיות צרכן אמריקאי

מים חמים בין־רגע!

מחמם מים "אסקוט" הנודע בעולם מתוצרת אנגליה

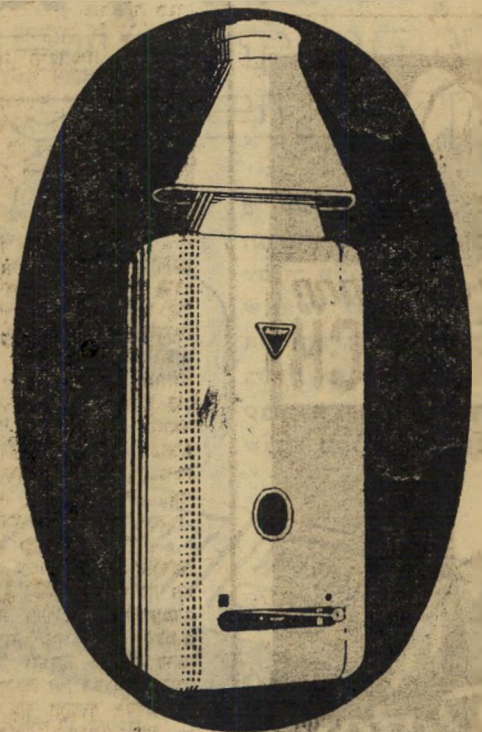
מיידי { הדלק הגז פתח הבדו ומים חמים זורמים מיידי ובשפע.

חסכוני { מבעירי הגז מועלים אך ורק עם זרימת המים.

בטוח { מצויד במנגנון סגירה טרמור־שמלי לקיום בשמוש { תנאי בטיחות מקסימליים

לכל { ניתן לחבור לכל נקודה: לאמבטיה, למקלחת, ה ב י ת { למטבח, למכונת כביסה וכו'

חדיש { מצופה אמאיל לבן מבהיק. בנוי בסגנון מהודר ו נ א ה

אמישראגז

פנה לסוכן "אמישראגז" באזורך או למשרדי החברה: תל־אביב, רחוב אחד העם 34, טל. 64534-7, ירושלים, רחוב המלך ג'ורג' 33, טל. 5622, חיפה, רחוב הנביאים 20, טל. 4713, באר שבע, רחוב מורדי הגטאות, טל. 272

המרשילד והרעיון השמי

מצברוח טוב היה לאנשי המטכ"ל, שערכו סיור בישובי החולה המופגזים. כשנשאל הרמטכ"ל, רב אלוף חיים לסקוב, באחד הישובים האם אין זה נס שלא היו קרבנות בנפש, התערב סגנו, אלוף מלאי (הורו) זורע והעיר: "הנס האחרון שהיה בגליל, היה כשישו עבר את הכינרת ברגל. מאז אין יותר ניסים". . . למרות המספר הרב של כסאות ריקים בכל ישיבה משיבות הכנסת, רבים הם חברי הכנסת הקופצים דואק על כסאו של ח"כ הפרוגרסיבים אירוב כהן. הסיבה: כסאו נמצא ליד דלת האכסדרה, שם אפשר לעשן ולשמוע את הדיונים בעת ובעונה אחת. פעמים רבות היה ח"כ כהן מוצא את כסאו תפוס בידי אחר. לאחרונה החליט כהן לחסל את ה"כיבוש הביתי חוקי, תלה על כסאו פתק האומר: "תפוס, מודיע על זכות ראשונים". . . סיפור מעורר מחשבה סיפר השבוע ח"כ חירות ד"ר יוחנן באר. כאשר נשאל על ידי אישיות צרפתית חשובה מהן הזכויות שהוענקו לחברי הכנסת בישראל, הרי שיש לו באר: בישראל אסור לאסור חברי כנסת לפי חוקי החירום, הם רשאים לנסוע לחוץ לארץ בכל עת שירצו וכן הם יכולים לקבל בנקל מכשירי טלפון בביתם. על כך העיר הצרפתי: "אצלנו נהנים 45 מיליון נפש מזכויות אלה". . . סיפור מסוג אחר היה בפיו של יעקב הרצוג, ציר ישראל בארצות-הברית, שהוצג השבוע בפני עתונאים בצירוף דברי שבח רבים. הרצוג הביע את הסתייגותו מדברי השבח בסיפור הבא: במר שבה הדיפלומטית בארצות-הברית, ישנו דיפלומט, שבזמן שהופיע באחד הכנסים הגדולים, הושמעו לכבודו דברי שבח כי הוא אחד האנשים הגדולים שנשארו לפליטה. בחזרו הביתה סיפר הדיפלומט לאשתו: את יודעת, בעולם ישנם רק מעט מאוד אנשים חשובים. הסיבה האשה: כן, אני יודעת, אך אחד פחות ממה שאתה חושב. . . כחובב הרעיון השמי נתגלה השבוע מזכיר יורק, ותמצית העיר כי העורך פועל למען שלום ישראל-ערב, האיר חיוך רחב את פניו של השבדי קר המוג. אז אנתרופוס עושים את אותו הדבר, אמר בלחיצת יד לבכית.

הרכוש של ביג

חברות של ראש הממשלה דויד בן גוריון בקיבוץ שדה-בוקר, היתה השבוע לרועץ למשק. אחרי שחבר המשק מיכה זאובר, מצא בעת חריש בשדה מטיל זהב במשקל של קילוגרם, שיוחזר לו אחרי תקופה של חדשים, לא יוכל המשק לבקש מאוחר לתרום את המטיל לקיבוץ, מאחר

שיש תקדים שרכושו של חבר אינו מותרת לטובת הקיבוץ — רכושו של ביג. . . חברי מפא"י בסניף המפלגה בצפון-תל-אביב התפלאו כשמצאו ברשימת המועמדים לועידת המפלגה מסתופם את שמה של שרת החוץ גולדה מאיר. כחברת המזכירות המצומצמת של המפלגה יש לגולדה זכות של ציר בלי בחירה. לאחר בירור הוחלט כי בסניף זה ישנו חבר ששמו הפרטי הוא מאיר ושם משפחתו גולדה. . . בסימפוזיון על חוק בטחון המדינה, שנערך במועדון צוותא, היה אחד השוללים החריפים של החוק עורך-הדף קלימנטינובסקי, איש המפלגה הפרוגרסיבית, שלא היסס מלצאת חריפות נגד שר המשפטים חבר מפלגתו ברצותו להוכיח את האידאולוגיה שבחוק סיפר קלימנטינובסקי: "בעומד בחור לקבלת בני זין הצטרף אלי איש השגרירות הסובייטית. מה היה קורה אילו היו עוצרים אותי בשל פגישת וזא אפילו אם הייתי מצליח לתת הסברה סבירה עלול הייתי להיות עצור קודם 15 יום". הסבר אחר של קלימנטינובסקי: לפי חוק זה מוטלת החובה על כל בן-אדם להוכיח שאינו גמל". . . אכזבה ספרותית נגרמה השבוע לסופר מ. (סמילנסקי) יזהר, שאחרי שהעיתונות פירסמה כי הוחלט להעניק לו את פרס ביאליק לספרות עברו ספרו ימי צקלג, התברר כי לא הוענק לו כל פרס. . . תקלה מסוג אחר נגרמה

שושנה רביר ב"ליזיסטרטה"

בטקס חלוקת הפרס הספרותי על שם הרב קוק, כאשר קרא היושב ראש, סגן ראש עיריית תל-אביב אברהם כויר, שלא כשורה את שמו של שמואל תנחום רובינשטיין מגבעתיים, אחד מחתני ה"פרס", לא קם החתן ולא ניגש לקבל את הפרס. רק כאשר היושבי-ראש נזכר בטעותו ותיקן את עצמו, קם האיש וניגש לקבל את הצ'ק ואת תעודת הפרס. . . יותר מול היה לסופר ש"י עגנון כשנפגש לפני שבוע עם בני עירו בוציא"י שבגליציה. באותו מפגש העלה הסופר "ישראל כהן" ליד אותה עיר, זכרונות נעורים הקשורים בעגנון. הוא סיפר כי בבית-המדרש הישן של העיריה מצא ספרים שבשוליהם הערות בכתב ידו של עגנון. באחד הספרים, במסכת ברכות של המשנה, במקום בו מסופר כיצד להוכיח קיומם של שדים — לשפוך אפר ליד המיטה ובבוקר יראו בו סימני כרעי תרנגול, למי שמעו גליו של השם, כתב עגנון הערה לגלגלית: ויש לשים באותו מקום גם תרנגול שיעשה את סימני הכרעים. הערה אחרת העיר באותו מפגש: "כל שעה שנפתחת דלת ביתי אני ירא: הנה בא אחד לגזול את זמני. אולם כאן אני שמח להיות, אף על פי שדאי אצטרך לקחת שלושה כדורי שינה בהוטל המוכתר שבחרתם בש"י בלי כדי לישון".

כעיות קטנות מאד

אפנת הגרבים הארוכות הצבעוניות הגיעה אף לישראל. ראשונות החברה התל-אביבית, שהחליפו את גרבי הניילון שלהן בגרביים צבעוניות, היו אביבה רוה, שראתה מגרבת גרביים אדומות בהירות וג'י קלי הצעירה החרשת-אילמת היפהפיה, המהלכת לאור היום בעיר בגרביים שחורות וירוקות. . . השמצה ארסית השמין איש הקאמרי את שחקנית הבימה שושנה רביר, המגלמת את התפקיד הראשי בליזיסטרטה: "הבימה לקחה את מלאך האבן שלה לשחק בליזיסטרטה". שמע על כך שחקן הבימה מישא אשכנזי ולא נשאר חייב: "גו, הבימה אינה סומכת כמוכם על אימפרוביזציה". . . אגב, כאשר נוכח ראש הממשלה בהצגת הבכורה של המחזה ליזיסטרטה והחזיק בידו באופן הפגנתי את כרר מתווה המקורי של אריסטופנס ביוונית, עקב כל זמן ההצגה אחרי הטקסט המקורי, שכח מישא להעיר לו כי יש רק קשר קטן מאוד בין מחזהו המקורי של אריסטופנס לעיבוד החדש של דאדלי פיץ שהוצג על הבמה. . . כאשר יצא העתונאי נתן רובינץ מהצגת הבאלט הכושף-אפריקאי, בו הופיעו ארבע רקדניות כושיות כשחזן חשוף, העיר דובניץ: "אני באמת לא מבין מה הבעיות בהתרת הרקוד, הבעיות הן בסך הכל קטנות מאוד". . . בעיות יותר גדולות עמדו בפני הכוכבת ההוליוודית ג'ינפר ג'ונס, ערב עזבה את הארץ בשדה התעופה בלוד. כאשר עמדה להכנס לחדרי הנחיתות, עטו עליה צלמים לצלמה. ג'ינפר חייכה והיתה מוכנה להציג טלם, אולם מלחמה סילקה את הצלמים, העיר רה להם כי אין זה מן הכבוד לצלם את הכוכבת כשברקע נראה השלט: "00 — גבירות".

הקורם החדיש
לטפול בידך

Magic Hands

חודר עמוק לעור
מזין - מרענן - מרדך
שומר על יפי הידים
מונע קמטים
והתחספסות

Helene Curtis

● החנות המובחרת לאריגי צמר לגברים ולגברות היא של בראון את בילר, ברחוב נחלת בנימין 43 בתל-אביב. אריגים מן המין המשובח ביו-תר לעונת החורף, מכל הצב-עים, מתוצרת הארץ ותוצרת חוץ, אצל בראון את בילר.

פסוקי השבוע

- דויד בן-גוריון, ראש-הממשלה: "אינני מכיר ארץ שיש בה חופש-עתונות יותר גדול מאשר במדינת ישראל".
- ד"ר אליעזר יפה, נציג ישראל בועדת האר"ם לטיפול בחופש האינפורמציה, בנאומו בפני הוועדה: "ישראל מקדישה תשומת לב רבה לקידום הצרכים המודרניים של העתונות לאור התפיסות הפרוגרסיביות המהות כבר למעשה יסוד לנוהג בשטח חופש האינפורמציה".
- היועץ המשפטי לממשלת ישראל, חיים כהן, בתשובה לעתונאי שביקש לראיין: "אינני מוכן להתראיין כי אינני רוצה שהצ'כור יחשוב כי ליועץ המשפטי יש על מה להצטדק".
- הד"ר ישעיהו פרר, יושב-ראש מלחה העליה: "שיהיה ברור לגמרי, אם לא נצליח לגבות עשרים מיליון ל"י בהתנדבות יהיה הכרח לנקוט באמצעים אחרים".
- ח"כ הפרוגרסיבים, יזהר הררי: "הצעתו של ח"כ יוסף אלמוגי, בענין שינוי שיטת הבחירות הקיימת, היא אחת השערוריות הגדולות ביותר בארץ".
- ח"כ מפא"י מאיר ארגוב, בהסבירו מדוע יש צורך בהגבלת חופש האינפורמציה לעתונות: "בנינו ההולכים להגן על המולדת צריכים להיות משוכנעים שהעורך בטוח. על האזרח להתר מרצונו ומהכרתו על חלק מזכויותיו למען הבטחון".
- הד"ר יגאל ידין, על המגילות הגנוזות: "הן הוכיחו כי הנצרות היא יותר יהודית ממה שאיזה שהוא נוצרי העיז פעם לחשוב".
- הסופר ש. (שפירא) שלום, על סיפור הארבעה של יהושע ברי-יוסף שחולל סערה: "מטעמי חוסר פרנסה אין סיפק בידי הסופרים לשבת כראוי על המדוכה, וזאת לדעתי הסיבה למה שקרה לבן-יוסף, שלא היתה בידו שהות לבדוק את כתב היד של סיפורו שנדפס בהארץ".
- מנחם באר, מנהל משרד הפיתוח, לחבריו בממשלה: "אילו הסתפקנו במשרד הפיתוח בשתיית-ההגיל היו זוכים לשבחים מראש הממשלה ושר האוצר. אבל אני צברתי את הגיל שבו מוצאים הנאה מגוריו עצמי".
- יעקב נמר, רכז המחלקה המקצועית במפ"מ, באסיפה פומבית של וועדי פועלים: "אני מצטער צער רב שמשה דיין התפטר מהצבא. קודם היה לנו אלוף טוב, עכשיו התחפף לנו כלכלן גרוע".
- השופט מנחם ורשאי, לעתונאי ישראל גינזבורג שהובא לפניו לדין בקבלנה פרטית: "כנראה שאני עובר על הוראות היועץ המשפטי. אני פותח תיק בפני עתונאי".

עם מאיר מרגלית.

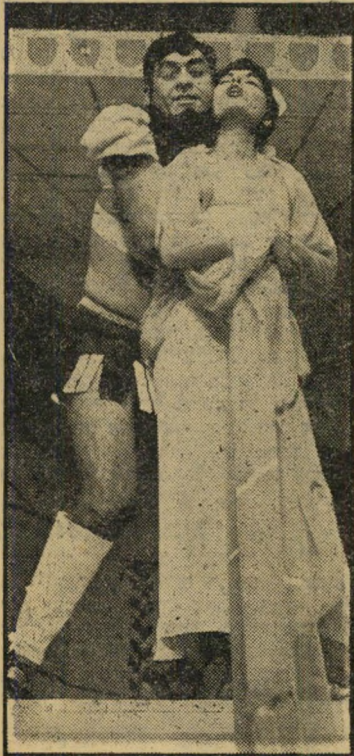
מלט אפילו מן הסכנה החמורה ביותר האורבת להופעת פולקלור — מן החדגוניות. הם קפצו בוריונות מקטע אחד לשני, מבלי שאחד מהם יימשך יותר מכמה דקות. בסך הכל, הרעיון להכניס מיניפוטור של חם לאהל-שם, הוכיח את עצמו כמוצלח.

ציור

כטנטים רשומים

יעקב אגם (מוזיאון תל-אביב) הוא צעיר חסון-גוף ומרובע-פנים, שהצליח לעי שות מה שלא הצליחו אלפי צעירים לפניו: למשוך את תשומת-לבה של פאריס בצוירו. עתה, שלוש שנים לאחר שפאריס הקפריזית הכניסה אותו להברה הטובה ביותר, הגיע גם לתל-אביב. תל-אביב היא קפריזית הרבה פחות, כשמדובר במשהו שפאריס כבר איש-רה.

יצירותיו של אגם הן מפתיעות — או לפחות היו כאלה בראשיתן — בכל הנוגע לצד הטכני. תחת בדים מרוחי צבע, מוצא לפניו המסתכל משטח-יעץ דקים בעלי צורות חופשיות, צבועים בסולם-צבעים מאופק, שי אינם קבועים במקומם. ברקע התמונה מצויים

פרידלנד וכוכמן ב"ליזיסטרטה"
טיגון לוחט במחבת המין

נקבים זעירים, ואילו במשטחים קבועים מס' מרים בולטים. הצופה מוזמן להיות שותף פעיל ביצירה: לארגן לעצמו את המשטחים והצורות על פני הרקע בצורה הטובה ביותר, ליצור לעצמו, מתוך החלקים הנתונים, את הצירוף המתאים לעצמו הוא.

מבט מימין ומשמאל. אגם בן ה-30, יליד ראשון-לציון, שהחל לצייר בשנות-הפ' נאי הרבות-מאוד אשר ניתנו לו, מאונס, שעה שהיה עצור שנתיים וחצי בלטרון כי איש אצ"ל, לא הסתפק באמצאה טכנית אחת. נוסף על הציור הנע — כך קרוי הסוג ה' מתואר — מציג גם ציור משתנה. המיוחד שבו: הציור מבוצע על גבי סידרת של לוחיות ניצבות, המסודרות בצפיפות זו ליד זו. מצד ימין, רואה הצופה ציור אחד (ה' מצוי על צידן הימני של הלוחיות). מבט מן האמצע יגלה ציור אחר (על הרקע שמ' אחורי הלוחיות), ואילו משמאל מגלה הוא ציור שלישי. רעיון זה, בטרם חדר לעולם האמנות הצרופה, שימש עוד לפני עשרים שנה כאמצעי-משיכה לשלטי פירסומה.

אגם בטוח בהחלט ביחס לעתיד המזהיר הצפוי להמצאותיו האמנותיות ולאמנותו כי ממציא. ההוכחה: הוא מיהר לרשום בפאריס פטנטים על המצאותיו אלה.

מאחורי הקלעים

חוזה חדש מטאטא היטב

חוזה עבודה חדש ובו כמה שינויים עקרוניים עומד התיאטרון הקאמרי לחתום

תיאטרון

היפוך זריז

ליזיסטרטה (הבימה). «אריסטופנס לא התכוון כלל שיהיה קלאסי. הוא כתב מחזה פופולארי פרוץ על נושא אקטואלי בוער, כתב הבמאי מינוס חלונאקיס בתוכנית. אבל הבימה דחקה התכונה להיות קלאסית. ה' תוצאה: אריסטופנס נעשה קלאסי. הצגת ה' בימה — לא.

דגש חזק מאוד הושם בהבימה על אותו חלק בגוף האדם שאין מרבים לדבר בו ב' פומבי בהודמנויות אחרות. הטקסט, לפי הנוסח האנגלי של דאדלי פיץ, שאינו נאמן במיוחד למקור היווני, שפע פסוקים מסוג זה:

● «כל חפצנו הוא היפוך זריז»
● «אתן יודעות איך מתחמץ ליבם כש' אנוסים הם לאנסנו. אין לגבר נחת, אם ה' אשה צלחת».

● «נסה לשים עליה את ידך, ובגני מעיך ייחלצו בדת אחורית!»

● «כל יודעי — עדי: זיקנתי לא ביישה את אחורי!»

● «דורך זקוף מזה יובלות!»

● «האם אתה אדם או סמל של פריז? תחת גלימתך מסתיר אתה חניתי? אינך הולך בדרך בני-אדם, וגלימתך כה מזוקרת! אולי סובל אתה מגפחות?»

הילולת ניבוליהפה. אך טיגון לוחט זה במחבת המין עם שפע פלפל, אינו מציל את ההצגה, המגיעה לקהל פושרת למדי ותפלה למדי. האשמה העיקרית נופלת — לא באשמתה — על שושנה רביד (ליזיסטרטה), שהיא סימפאטית מאוד על הבמה בשמלתה הירוקה-שחורה, אך לא רדיאקטיבית בית די הצורך, כדי שדמותה ונאומיה יהיו משקל נגדי אמיתי להילולה הסוערת של ניבוליהפה. בין שאר המשתתפים בלס (לא במובנה של המלה כפי שהוא בנוסח ה' הצגה) מאיר מרגלית, שכל תנועה מתנוער תיו מעבירה איוושת-חיוך אוהד בקהל.

המין שימש לאריסטופנס אמצעי להבעת רעיונותיו הפוליטיים. להבימה שימש המין אמצעי למשיכת קהל לקופה. מסתבר, ש' אריסטופנס הצליח יותר. גם כמשימה השנייה.

אופרה

יפאנית בתל-אביב

מדאם באטרפליי (האופרה הישרא' לית). מאז חיבר גיאקומו פוציני את יציר רתו, על אהבתה של הנערה היפאנית לקצין האמריקאי, הושרו המלים של הדראמה ה' קטנה בתריסר שפית. אפילו ביפאנית, כפי שנוכחו לשמוע השבוע חובבי האופרה של תל-אביב.

מיציקו סונהארה זימרה את תפקיד באטרפליי המקורית. קולה הנעים, שאינו מצטיין בכוח דווקא, הדגיש את הקו האופייני ל' תרבות היפאנית: העדינות. ולמרות שקימונו המשי שלה לא נבדל במאומה מאלה של חברותיה על הבמה, אמרה כל תנועת-יד או ראש של האורחת, מי מהן יפאנית ושח' קניית אמיתית.

החלק הישראלי של האופרה, אשר דיבר וזימר עברית, לא היה אחיד באיכות. ה' קצין האמריקאי (יעקב רודן) התגלה כסגור טוב, אם כי לא תמיד ידע מתי דרושה עצמה ומתי רצויה הלחישת הרכה יותר. הוא הסתער דרך טכט נשואיו לבאטרפליי, פרידתו ממנה ושוב אליה לאחר שנישא בינתיים לאשה אמריקאית, בקול חסר מע' צורים כמעט.

כאשר ירד המסך, אחרי החצאקאקרי של באטרפליי, אפשר היה בכל זאת להתעלם מן החסר: כי לא הושמע אף צליל צורמני אחד.

מחול

חם באהל-שם

הבאלט האמריקאי (קייסה פודייבה) הוכיח בהופעת הבכורה שלו דבר גדול — שהוא יכול להיות מעניין גם כאשר חזן של הרקדניות מכוסה כמיטב המוסר הצנוורי.

21 רקדני הלהקה וזמריה לא גילו מקצור עיות מבריקה — עובדה שהיתה בפירוש לטובת ההופעה. תחת זאת, גילו מעיין אדיר של מרץ בלתי-נדלה, חוש קצב מדויק ביותר, קולות זמרה מניחים את הדעת וכר שר קפיצה אקרובטי ממש. הם הצליחו להי

בקשי לראות את חליפות הטווייד ליצוא של „תלזה מודל" בסלוני האופנה המובחרים

Telva

אופנת „אורלון דיינל" של

תלזה מודל

מבוקשת בכל רחבי תבל

מעיל לוקסוס לשמוע מעשי עשוי מבד פלאים „אורלון דיינל", הקמטים נעלמים בהברשה לחה. מחיר 153 ל"י

זה הוא זה :

תשבץ העולם הזה 1108

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
	19		18	17		16		15
		24		23	22			21
	28		27			26		25
	33		32			31	30	29
		38		37		36		35
	43	42		41		40		39
	47		46			45		44
			52	51		50		49
	58		57		56	55		54
			60					59

מאונך: 1. תואר שם ההולם גאון; 2. תן; 3. ידע-עם; 4. ידע-עם; 5. ששה הסדר; 6. רים; 7. הוא ה; 8. שובר את גב הג; 9. מל; 10. מבושל; 11. מפעל של מולר; 12. איבה; 13. מסמר; 14. חק הקצר ביותר בין שתי נקודות; 15. שבעה מעת לעת; 16. מורח; 17. לט; 18. תפקיד לקיר; 19. טנה; 20. מידת שטח; 21. טעם של ש; 22. קד, לעתים; 23. יד; 24. הבן-הסופר של יהושע בר-יוסף; 25. המתנקש בכנסת; 26. מלאכותי; 27. צעיר; 28. תגובה; 29. תושב לונדון הוא כזה, על-פירוש; 30. עיר העתיד; 31. בונה התיבה; 32. תן; 33. מפעל מתקנים; 34. דרך; 35. יחידת חשמל; 36. מתנה; 37. נקי; 38. תיאטרון לסאטירה; 39. נוכל.

נסיון: 9. דיפלומט אמריקאי שביקר, לאחרונה, במרחב; 10. לאכילה; 11. אהוב על הפקיד; 12. ארמון; 13. מחומשי התורה; 14. קריקטוריסט; 15. ציפור; 16. נרו יאיר; 17. בית-חרושת בעכו; 18. מערב; 19. מוותיקי הבמה העברית; 20. ממוצרי תנובה; 21. מוכירן הוא האמרשילד; 22. ענן; 23. לא סמך; 24. בירה מרחבית; 25. על אודות; 26. חצי חברת התעופה הלאומית; 27. עני; 28. האיש העיקר; 29. רי; 30. בירה; 31. 47. ברכת בית-ר; 32. מחיצה; 33. קיים; 34. לכיוון; 35. חמש עשרה; 36. יצא, צווי, יחיד.

מאונך: 1. זקן; 2. מנהיג נאצי שנחת, בעת מלחמת העולם, באנגליה; 3. שמים; 4. הברה היוצרת שמות עצם; 5. עם; 6. מלת שלילה; 7. 8.

רדיו

מנגנון

כמה מורגנה

המאונכים שהקשיבו בשבוע שעבר לתכניתו של פטר פריי קול אחד ואחד, שנוש' אה היה הממשל הצבאי, לא יכלו להבחין כי חלק מהקטעים ששודרו במשדר הוקלטו לפני שנה. אולם מאחורי קטעים אלה הסתתרה פרשה מעניינת.

לפני שנה הקליט פטר פריי סידרה של תכניות מחיי המיעוטים. אולם התכניות עוכבו לשידור על ידי משרד ראש הממשלה. הרבה אנשים בהרבה דגים היו צריכים להכריע באם וכיצד לשדר את התכניות. ההחלטה העקרונית נעשתה בהתייעצות עם ראש הממשלה עצמו, כשהוחזרו התכניות אחרי הרבה חודשים, מצונזרות ומבוקרות, היתה תכנית אחת שהוחזרה כשאלה נוספה הערה.

היה זה ראיון עם שיין בידואי שהתלונן מרות כי לשבטו אין בית-ספר. אחרי שה' ראיון עוכב, והוחזר, נוספה אליו ההערה כי בינתיים כבר נבנה בית-ספר לשיין הממומר והתכנית, משום סיבה זו, אינה במקומה.

פריי לא התעצל. הוא נסע שוב לראיון את השיין שיספר איך בנו לו את בית-הספר. אמר השיין: "מה פתאום! אף פעם לא בנו לי בית-ספר". מענין יהיה לדעת כמה זמן תעוכב לשידור תכנית זו.

תוכניות

ללא תשובה

"איך התחלת לגנוב? מדוע עזבת את הבית? איך התרגשת להיות כלוא ומנוודה על ידי החברה?" שאלות מסוג זה נשמעו לפני חודש ימים, בחציה הראשון של תכנית פנים אל פנים, שהפגישה מעל גלי האתר עבריינים צעירים מכלל תלמונד ונח' לאים מדגניה. אותן השאלות בדיוק חזרו גם בחציה השני של התכנית, ששודר השבוע.

אחרי שהשידור נמשך כבר מחצית השעה מבלי שהישאל שאלה חדשה, הפסיק פטר פריי שהיה עם הנערים בבית הסוהר, את השיעור בפרט שהיה עם הקבוצה בדגניה, ביקש להעיר הערה. אמר פריי במבטאו ה' משובש ליושבים בדגניה: "גדמה לי שאתם מדברים במין הרגשה של עליונות שאינה כלל במקומה. אני לא עברין ומעולם לא הייתי כזה, ובכל זאת אני יכול להבין כי כל אדם מסוגל לטעות ולעבור עברה. מדברים אפשר לחשוב שדבר כזה מעולם לא יכול לקרות לכם".

תיקן את הרושם ותיק דגניה איינק צפת. שברך את נערי תלמונד, הזכיר לכולם כי גם בדגניה מצויים עבריינים שסוחבים טרקטורים, מכונות ומצרכים.

האהוב היה עברין. אפיני למשדר היה דושיח קצר בין הנחלית דבורה בדג' יה לבין אפרים, אסיר תלמונד. שאל אפי רים: "איך היית את מגיבה לו היית מתאהבת בבחור והיית מגלה מאוחר יותר כי הוא היה עברין?"

דבורה השתתקה. מהעבר השני נשמע כי צד מאיץ ישעיהו בן פורת בדבורה שתענה על שאלתו של אפרים. דבורה שיקתה על פר קודם לכן דיברה במילים נמלצות על ערך שחייו האנשים בעיניה, מילמלה משורה שלא נקלט בבירור, סיימה ב"אין לי באמת מה לענות לך".

תדרין

חצות וחצי (קול-ישראל, יום ד', 21.30) — אמנים ועיתונאים מעלים זכרונות על תל-אביב של לפני שלושים שנה. עשוי להיות מעניין.

קול אחד ואחד (קול-ישראל, יום ה', 21.30) — ויכוח בין חברי הנהלת קול-ישראל, עורכי התכנית ומבקרי רדיו, על התכנית ששודרה לפני חודשים, אשר דנה בחרשים-אילמים, וזכתה לתגובות רבות ו' שונות בשל חסגנותה היתרה בכל תנוגע לנושא זה.

יקוקט תחביבים (קול-ישראל, יום ו', 18.15) — אוסף תקליטים וקטעי-תענוגות של פקיד בית-משפט, שתחביבו הוא מחז' לותיעם של עמים שונים, החל מעמי אירופה וכלה באלה של דרום-אמריקה.

עם שחקניו. לפי חזוה זה, תוגבר מרותו של התיאטרון על שחקניו: הם לא יורשו להופיע מחוץ למסגרת התיאטרון, אלא ברשות ההנהלה ולא יוכלו לערער על קביעות ההנהלה וההעדר האמנותי בענייני חלוקת תפקידים. החזוה ישאיר עדיין את בעיית עצם מעמדם של התיאטרון פתוחה, אך יבטיח כי תוך שנה וחצי תתקבל החלטה סופית אם הקאמרי יתה בעתיד קואופרטיב, קולקטיב, או חברה המעסיקה שחקנים שכי' רים. בינתיים, תהינה ההחלטות, על שינוי מעמדם של שחקני, כלומר הענקת קביעות או פטורין, נתונות בידי ההעדר האמנותי, ההנהלה והרעצת התיאטרון, הכוללת 11 משחקניו ובמאיו המרכזיים. אגב: לא רק צעירים יהיו בין המפוטרים בקרוב. . . . **חידוש אחר** של הקאמרי: שניים מחברי הדעת הרפורמטור, משה שמיר ודן מירון, יתחילו לקבל בקרוב, במשרד התיאטרון, בש' עות קבועות, סופרים צעירים שיביאו אלי' הם את כתביהם, לצורך שיקול ויעוץ. . . . **נאנח השבוע** שלמה ברישביט, שחקן הבימה, אחרי שבעיתונות התפרסמו ידיעות על איסור הביצה בגלל הגילוי שמ' חברה היה משתף פעולה עם הנאצים: "איזה מזל שאריסטופאנס (מחבר לידוסטרטה) לא שיתף פעולה עם אנטיכוס!" בבדיחה אחרת הגיב ברישביט על הודעת קולנוע תל-אביב על עריכת תצוגות אופנה כהקדמה לטרטס: "אולי נזמין אנחנו את זינה שפיר לערוך לפני התצוגות הופעות חשפונות". . . . **בירדמן ומציית האש** — הוא שמו של מחזה חדש, פרי עטו של המחזאי השווייצרי פריש, שנתקבל להצגה בהבימה. המחזה הוא סאטירה חריפה על האנשים הקטנים, המסייעים בפחדנותם וחוסר-עקביותם על עליית דיקטטורים צמאי-שררה ודם לשלטון. . . . **שווייצרי אחר** שיבוא לישראל כבר בחודש הבא הוא קורט הירש' פלו, מנהל השאופ-פיל-תיאטר, שיביים בתיאטרון הקאמרי את נורה, עם חנה מרון בתפקיד הראשי. . . . **הסירוב**, מחזהו של יוהנה האורחי, גושאו הקרוב של ערב הקריאה למחזה המקורי בתיאטרון הקאמרי, יבויים בסופו של דבר, לא על-ידי הבמאי הצעיר חיים עינב, כי אם על-ידי הבמאי החותק ולמן לביוש. הסיבה הנלחשת: סירוב של המחבר. . . . **ההבט לאחור בזעם**, מחזהו המצליח-בעולם של ג'ון אוסבורן, שיבויים בקרוב בהבימה על-ידי היי קיילוס, ישתתפו מישא אשורב, מרים זוהר, אלישבע מיכאלי ושלמה ברישביט. . . . **אולם קטן** בן 350 מקומות, כולל יציע, יפתח בקומה השלישית באגף האחורי של בית הבימה. להצגת מחזות קאמרמי, נוסף על מחזות מקוריים, מעיינת עתה הדעת הרפורמטור של הבימה בשורה של מחזות המובאים בחשבון להצגות אלה. ביניהם: אופטוריון 38 או מלחמת טרויה של ז'אן גירודו, סוף המשחק של סמואל בקט, איד להיטר מזה של אוין יונסקו ופינג-פונג של אדאמה. . . . **עזריה רפופורט**, הוליה עובד באמריקה אל שירת כוכבי אד סוליבאן מישראל, שגויסה לשורת הופעות מטעם הסתדרות ציוני אמריקה, זוכה לת' ארים צנועים ביותר במודעות הפירסומת של השיירה. הוא מתואר שם כ"כוכב הקולנוע והבמאי-המפיק הבולט ביותר בישראל". . . . **כאילות** הוחל בבנין מוזיאון מקומי לאמ'נות, ליד בית העם על שם פיליפ מוריי. כנרעין לאוסף, ישמשו 100 תמונות מקר' ריות שנתרמו למוזיאון על-ידי מרים גוביק, חברת קיבוץ לוחמי הגיטאות.

תדרין

העולם הזה ממליץ על הופעות התרבות והאמנות הבאות:

הצגות

הערב אימפרוביזציה (הקאמרי) — הערב משחק אברהם חלפי במחזה מעב' יין ובהצגה בלתי-מגובשת.

מלאך האבן (הקאמרי) — בתיה לנגט ועודד תאומי יוצרים בכשרון את האחירה המחניקה בפנסיון האמריקאי הע' לוב, בו עברו ימי ילדותו של תומאס חלף.

תערוכות

האקספרסיוניזמים (בצלאל, ירו' שלים) — עבודות לא-מייצגות אך מעניינות, של כמה מהיוצרים בורס אמנותי זה, ביני' הם קיתה קולביץ, גיימס אנסור, אוסקר קוקושקה ויאנקל אדלר.

תערוכת המרד (מצודת זאב, תל-אביב) — ההיסטוריה של העשור שלפני האחרון עשויה להזכיר הרבה לאלה שחיו אותה, לחדש הרבה לאלה אשר לא חיו אותה.

בית ספר לפקידות
מרכז מורים מוסמכים
4 חדשים
קורס מזורז נפתח
בדצמבר
תל-אביב, רחוב הס 12, טלפון 65061

הווי

פלט ירקות

בירושלים, הודיעה האקדמיה ללשון העברית כי המלפפון שאוכלים אורחי ישראל אינו, בעצם, אלא קישוא ואילו ה"מילון" הוא הפרי הראוי להקרא בשם מלפפון, יחסה את השגיאה לאליעזר בן-יהודה, מחיה השפה העברית.

★ ★ ★

תוספת יוקר

בתל-אביב, הואשם דוד גמל, 24, בהעלבת פקח עירוני, אותו כינה בשם "כלב וחצי", הסביר לשופט: "הוא קרא לי כלב, אז התרגזתי וקראתי לו כלב וחצי".

★ ★ ★

אומדקריטיקה

בבון, גרמניה המערבית, בתחרות שנערך כה על הנושא "חיסכון", זכה בפרס הראשון בסך 100 מארק פקיד, אשר הציע לפטרו ממשרתו מטעמי חסכון.

★ ★ ★

עזות פנים

בחיפה, ניסה צעיר ערבי מהכפר קבריה להכניס עז לתוך אוטובוס, נתקל בסירובו של הנהג, סטר לו על לחיו, התנגד בכוח לשוטרים שבאו לעצרו, איבד תוך כדי המהומה את העז שברחה, הועמד ל"משפט ונקנס ב-40 ל"י.

★ ★ ★

ניתוק יחסים

ברג'יו דה-קלבריה, איטליה, אחרי שאכרי הכפר התיאשו מהבטחות ה"ממשלה" לסלול להם כביש לכפר, התארגנו לאסיפת מחאה, פרקו גם את קוי מסילת הברזל של הרכבת המובילה לכפרם.

★ ★ ★

מצרכינייים

בלונדון, קבע בית-דין לנפגעי תאונות עבודה, בפניו הובא צנינו של אחד הנפגעים, כי הנפגע "מתאים לעבודה מת" אימה, שאינה מצריכה עמידה, ישיבה, כריעה או שכיבה.

★ ★ ★

שעת ה"ש"

בתל-אביב, פרץ סכסוך שכנים, מלחה במכות, בין דיירי בית משותף ברחוב בן-יהודה, אחרי שאחד הדיירים, שטען כי הוא רגיל להתעורר לפי צלצולי השעון של שכנו, איחר לעבודתו במשך שלושה ימים רצופים, גילה כי שעון שכנו מפגר.

★ ★ ★

מס חנוכה

בתל-אביב, סירב האורח מ. שטנר להענות לבקשות בנו בן ה-8, להעניק לו דמי חנוכה בסך שתי לירות, כלא אותו כעונש על חוצפתו בבית-השימוש, שבר ברוב כעסו את המנעול, היה גאלץ להביא מסגר שיפרוץ את הדלת ויוציא את הילד, שילם ארבע ל"י למסגר.

★ ★ ★

יד נדיבה

בירושלים, דרשו שלטונות מטה הכנסה מסים בסך 467 ל"י, מאזרח שמקצועו הוא: מקבץ נדבות.

★ ★ ★

ניירות ערך

במאן אנג'לו, ארצות-הברית, רכשה ניסה יסס שטח מיותר בעתון סטאנ"דארד-טיימס, כדי להזהיר: "לא אהיה אחראית עבור שום המחאה חתומה עליידי בי שנה זו".

★ ★ ★

התנהגות כהמית

בחיפה, הובא מחמוד ראשיד, 20, לדיון באשמת גניבת פרות, הודיע לשופטת כי את הכסף שפדה ממכר הפרות הוציא "על בחורות יפות".

מצעד המקצועות

תשי"ט - 1959

1200 קורסים ומקצועות בכל הענפים יצעדו לפניך כאשר תעיון במדריכים שלנו המיועדים לקרום עתידך!

פנה עיד היום (או שלח את התלוש) עבור קבלת מדריך חינוך, שיורה לך את הדרך להשתלמותך בזמן הפנוי ובביתך בשיטת הלמוד המיוחדת שלנו

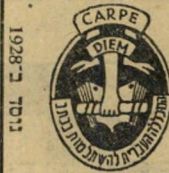
המכללה העברית להשתלמות בכתב בפקוחם של המכונים הבריטיים

ירושלים רחוב בן-יהודה 2
תל-אביב רחוב פינסקר 2
חיפה רחוב הבנקים 5

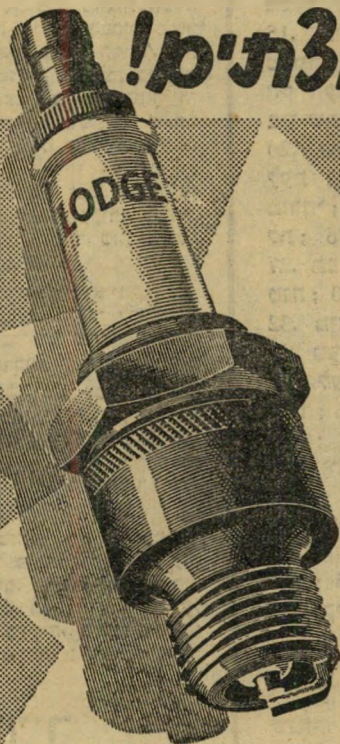
נא לשלוח לי את המדריך המקצועי שלכם חינוך!

שמי: _____ מעוניין ב: _____

כתובתי: _____

צרוש האוב שבמאצתיים!

✓ דאג להתאים את הסוג הנכון למכוניתך

✓ דאג שהרווח בין האלקטרודות יהיה לפי המלצת ביה"ח

✓ כל הסוגים הדרושים נמצאים במלאי

✓ מומחי החברה עומדים תמיד לשרותך - טלפון 73928

כל המצתים למכוניות

מכל הסוגים 1.500 ל"י לצרכן

בהשגחה מיב של מכון - התקנים להשיג בכל הארץ

צרוש מאצתי לודג'

גרטיס

קול את שחם בעמך

אכתדוק אלותי

עם כוונות

לפניכן קצין צעיר (1108/96), האומר שיש לו כוונות, אבל לא למה שאתן חושבות. יש לו כוונות להמשיך את לימודיו עם סיום שירותו הצבאי. ועוד משהו בנתיבי רגיל: הוא באמת רוצה להתכתב. לא איכפת לו כלל מניין את, אם את בת 18. קצת משונה, כל העניין, יש לו חברה, ובכל זאת הוא רוצה להתכתב אתך. בטח יספר לך במכתביו כמה שהיא לא מבינה אותו, הוא מלא הפתעות, קצינו הצעיר: הוא אומר, למשל, שהוא קצין מוסיקה קלאסית.

★ ★ ★

לא חכמה מדי

(1108/97) אומר שהוא סטודנט תל-אביבי שאינו אוהב מסיבות, מעדיף במקומן סיר לים בארץ — כיוון שהיה, בעבר הלא-רחוק, סיר. וזו גם הסיבה מדוע הוא אוהב הרפתקאות. ברגע האחרון הוא נזכר ששכח להוסיף שיש לו מכונת, אבל אל תתני לי דבר להשפיע עלייך, אם את בלונדית ונאה. העיקר שלא תהיי חכמה מדי — יואה, אני בטוחה, איננה כלל בעייה.

★ ★ ★

היתה צריכה

(1108/98) לא אוהבת לספר על עצמה. אבל אין ברירה, כאילו שמישהו כופה עליה. היא בת 22 ופשוט לא תתארו לכם מה שאומרים עליה. שהיא נחמדה, והיא בוגרת תיכון וצבא ובאמת אוהבת מוסיקה וטוילים וכל השאר. והיא מאד רוצה להתכתב עם צעיר כבן 26-27 גבוה-נחמד-יפה. חכם-משכיל-בעל-חוש-הומור-המאמין בידיות כנה. מסכיבה חיפה תל-אביב. היא עצמה "עירונית" אשר היתה צריכה להיות בקיבוץ. פה היא מתחילה לספר שאומרים על ה"גשם" שהן סקרניות ושהיא דחקה לא כל כך סקרנית, בעצם, אבל במקרה זה באמת שהיא רוצה תמונה.

★ ★ ★

החיים הטובים

אתם יכולים בשקט לכנותני סקרנית אם לא יקבלו (1108/99) המון מכתבים: "אני שני נחלים דרומיים... אמנם כלי רכב צמודים אין ברשותנו, עניבות פרפר לא קנינו, אך טרם הגיע הזמן להתיישש מן המין החלש. "ההיצע: בראי שנינו לא מתביישים ל"הסבכל! האחד מסתכל מגבוה והשני יותר נמוך. כיאות ללובשי הרקע האדום, אוהבים אנו טוילים ושאר הרפתקאות וחיים טובים. אם כי עירונים אנו, מאחורינו עשרים שנות חיי עבודה חקלאית והרפתקאות ברחבי הארץ; והחלטנו שחבל שחיים כאלה יתחלקו כך בין שניים, אם אפשר לחלקם בין ארבעה ולכן —

"הביקוש: מחפשים אנו שתי נערות תל-אביביות או חיפאיות. לא משנה צבע השיער או אורך השיער, אך הכרחי ש"תהינה חתיכות ובנות שיחה מעניינות. מוכן לך ודאי שתמונות הכרחיות במכתב ראשון. מפאת עייפות אין אנו מציינים את רשימת התהיבבים, אך רבים הם."

עולים ומעברות יוסיפון, הידוע בציבור כ"יוסוביץ": אחד מחכמי תל-ס.

★ ★ ★

לא עם ידך

(1108/95) גומרת או גמרה כבר את שירתה הצבאית, והיא רוצה להתכתב עם בחור יוצא-צבא בעל השכלה תיכונית. היא אומרת שאין אלה דרישות מופרזות, פשוט איננה רוצה להתכתב עם ילד. כאילו ש"באמת רצתה להתכתב אתו. היא אומרת שההובי שלה הוא תיאטרון ובאלט, וכש"היא אומרת שהיא רוצה להפגין את השיעור מום שלה, היא בטח מתכננת לומר להפיג. לשם כך אין צורך דחקה בהשכלה תיכונית, כדי לתקן לה שגיאות כאלה.

בשביב טוילים

(1108/94) — ארבעה חיללים צעירים טוילים שסיימנו בחיים היא "הכר את ארצך", וזו בדיוק הסיבה מדוע הם רוצים להכיר ארבע נערות כדי לטייל אתן בארץ.

★ ★ ★

אברהם שלונסקי, על מנהל תיאטרון ל

שיעור בהיסטוריה (המשך)

התסרוקת של מאדאם דה-פומפדור

נותרו — לא היו אלה פניו, למלך היה לעתים קרובות קהל בחדר משכבו. דבר זה מוכיח שלא היה זה יכול להיות קהל נרחב. היה צורך במשרתים רבים לעזור למלך לקום ממשכבו בבוקר. המשרת ה"עליון" עזר לו בלבישת כותנתו והמשרת התחתון עזר לו במכנסיו. עד שלואי עבר על מלכתו פיאודיו ה"נוכריות והחלים על תסרוקתו לאותו יום — הגיעה כבר העת לחזור למיטה.

כאשר לא היה המלך מת לבש או מתפשט היה חושב, בעיקר על עצמו. איש לא חשב יותר על לואי ה-15 מאשר לואי ה-15.

שתי מידגשים. אחת מהאובותיו האהובות ביותר של לואי היתה מדאם דה-פומפדור. שעת מהרה הד"י איתו בכף ידו. זה הגיע למצב כזה, שאחרי ארוחת הערב היה לואי מ"דיח את הכלים, בעוד מדאם דה-פומפדור מנהלת את אופנת צרפת. היא המציאה את התחפויות הרבות, ש"היו להן יותר שכבות מאשר לעונת כלולות, דבר שגרם לאשלייה שיש בתוכן משהו אפילו אם לא היה. תסרוקת תה הבלתי מסודרת הועתקה עליי כולם, והמון נשים מרושלות נראו בדיוק כמו מדאם דה-פומפדור משורשי שערן ומעלה.

אולם כעבור זמן מה טר חיה מעיני לואי ה-15, ש"לאושרו פגש במדאם דה-פומפדור. המלך העריץ את מצב רוחה הגבוה ומחשופה העמוק, מדאם דה-פומפדור תה נושא לצירורים רבים, ש"אחזים מהם מופיעים כיום על כריכות רומנים היסטוריים.

אנו מגיעים לתקופת התבונה, תקופה בה היתה התבונה באופנה. היה נפלא לחיות בתקופה זו. נשים היו אז כל כך נבונות, שאפילו הפועל יכול היה להר"שות לעצמו פילגש אחת או שתיים. באנגליה נתגלו תגליות חשובות על ידי אנשים כסר איזאק ניוטון, שראה תפוח נופל מן העץ והסיק מסקנה רצינית מאד (שהוא היה בשל). בצרפת, התמחה לבואזייה בשמירת דברים, ב"כך שאטף חבלים, שבוטרי נים ישנים וקופסאות ריקות, עד שבקושי היה לו מקום לעבוד. בהולנד עקב הולנדי אחד אחרי חידוקים מתחת למיקרוסקופ, והתנצל על ש"לא היו נקיים ביותר.

לכל אחד היה אז מצח מקומט מרוב מחשבה, ופנים מודאגים. המקומות האהובים ביותר למחשבה היו סרקלינים פא"ריסאיים. סרקלינים אלה נ"הלו ברוב המקרים על-ידי מדאם דה-פומפדור, שהייתה מונפפת בלי סוף במניפה, כדי שגבר זה או אחר יח"שוב שחם לה מאד ויוציא אותה אל מרפסת. היא גם לבשה נקודות-חן על לחייה, סנטרה, מצחה או כל מקום אחר עליו נדבקה והצליחה בכך להסתיר רבות מעצמה. האורחים שאמרו שהיא נ"יית יפה וצעירה הוזמנו לח"זור ולבקר.

לואי ה-15. בתחילת מלכותו חשבו שנישואיו של המלך לואי ה-15 ישימו קץ להתנהגות הפרוזה. אולם לא כך היה. היה זה לואי ה-15 שהנציח את הביטוי הצרפתי הנפלא: "Oh! C'est la vie!"

היה בו משהו שמשך נ"שים, אם לשפוט לפי תמו"

עוד כאלה הטוענים שהם מקימים חברה: "אנחנו חברה צעירה, כלומר חמישה בחורים וחמש בחורות. באסיפתנו השבוע הח"לסנו להרחיב את חברתנו עד כ-15 בחורים וכ-15 בחורות, והחלטנו לעשות זאת באמצעות מדורך.

"מאחר ואנחנו הבחורים כולנו אחרי גיל צבא, החלטנו לקבל לחברתנו בחירים בגיל 20-23, בחורות — 17-22. חברי בחברה ביקשוני להדגיש, כי מעוניינים בחברים אינ"טליגנטים ובעלי מרץ.

"אנחנו עורכים נשפים ומסיבות מדי מ"וצאיישבת, לפעמים יוצאים במאורגן לסרט, ולפעמים אפילו מכינים תוכנית ליום חול אחד, במידה ולחברה יש זמן. נפתח אצלנו חוג לריקודים שכל חבר יוכל להשתתף בו. במידה והחברה יהיו בסדר, נערוך בקרוב טיול בארץ ליום או יומיים.

"לחברתנו קוראים בשם חברת פאר. מדוע? כי חברינו כולם מפאורים. מען ל"מכתבים: עזרא אהרון, שכי התקחה, רחוב סמדר 18, תל-אביב."

★ ★ ★

קורה לעצמו אמן

זה נראה כמו בדיחה, אבל אני מבטיחה לכן (1108/92) התכחן בכל הרצינות: "אינני יודע מה שדחף אותי לא מומן לכ"תוב לך, אך יש לציין שמדור זה מאד מושך את תשומת לבו של סוג מסוים של אנשים.

"הנני אמן צעיר וניסיתי את מזלי עם בחורה אחת וזה יצא בדיוק, אפשר לומר, כמו מקס מנדלסון המוסיקאי עם בת זוג"תו — פשוט מאד: אשתו לא העריכה את יצירותיו. לא רציתי לחפש, כי חשבתי שאף פעם לא אמצא ומישהו הציע לי לכתוב לך. "היות ואינני יודע בדיוק מי ומה צריכים לעשות או לכתוב לך — הרי אני מפרט לך מעט מ"אני: אמן לא במוסיקה, בן 23. גובה — 180, משקל — 74. אוהב פוליטיקה עד מאד, ויש לי עתיד להיות אולי ראש ממשלה. אוהב ספרות, מוסיקה, משחק ואפילו ציור — אריסטוקרטיה — הומור דק — סינמה — סנוביות וסרקסס. ופירו שים נוספים אפשר לקבל אצל האמן — על כל פנים, כך הוא קורא לעצמו.

★ ★ ★

עניינים במורה

שוב שתיים. הפעם בנות 15 (1108/93). כנראה שזה סימפטום רגיל: נורא משעמם להן בחברה שלהן והן רוצות להתברר ב"חברת שני צעירים כבני 17. כאן באה ה"רשימה המפורטת: גבוהים, נחמדים, יודעים לרקוד. תמונה, דבר לא נעדר. הן רואות חובה לעצמן להודיע ששתיהן גבוהות, בע"לוח שיער שטיני ועיניים ירוקות, אותן הן נועצות במורה התיכון שלהן. מסכן. לא הייתי רוצה להיות בנעליים שלו.

BABY WHITE

להשיג בבת-המרקחת ובתמרקיות

sharon

"SHARON" CHEMICAL WORKS LTD.

"שרון" מפעלים כימיים בע"מ

החורף הגיע! שטפו לבנים ודברי הצמר הלבנים שלכם ב"ביבי וויט" ותתפלאו על לובנם וצחותם כשלג.

מוצר להלבנת צמר, משי וניילון אשר הצחיבו. מחזור לצמר, משי וניילון את צבעם המקורי. — איננו מכבסם אלא מלבין בלבד!

האמילטון קנדה

גם בה חי ישראלי בניכר, והוא חנוי על "העולם הזה", שבוטון החדשות הישראלי, המספק לישראלי בניכר, דויח מלא ונאמן על החתי רחש במולדת, מדי שבוע.

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של עשר לירות. הזוכה בפרס השבוע הוא הקורא דב זקן, תל-אביב.

ליל גלילי

במושב עולים בגליל מחפשים עתונאי עברי אחד, על-מנת למלוך את ראשו. "אצלנו עושים לעמים דברים לא טבעיים כל-כך", מתרחמים התושבים, "אבל עם תרגולות אף פעם לא שכחנו" וכל זה למה? מפני שאותו עתונאי כתב מאמר על הכפר, שכולו חיוב ותשבחות, אלא שהמאמר הסתיים במשפט המסעיר: "... אשר לשעות הערב והלילה יש לציין שהכפר נדם, וחילת שלוה ושקט נסוכה עליו כבר בשעות הערב הטורטות, כך שמרבית תושביו הולכים לישון עם התרגולות".

נחום לוי, גבעתיים

"הגברים הללו! אפשר לחשוב שמעולם לא ראו כובע של בחורה עם נוצה."

עמות לעולם צודקת

צרפת הפנתה עורף לישראל במושב הארון של האו"ם. (ידיעות אחרונות) יורם ברנשטיין, תל-אביב

ארון-מתיס לידיות?

הישו לקבוצות אחרות להקדימת כנבלת הליגה (חדשות הספורט)

מרכי דן, תל-אביב

מתו מבושה.

מר לויין עבד על קשיי הקליטה.

(חרות) אליק מג, חיפה

בגלל אדישותה של הסתדרות העומי

דים הכללית.

עומד לפרוש מתפקידו לפי הוראות

מכרו מפא"י. (חרות)

נחמיה לויין, נתניה

מינהג ישראלי מבוסס: פורשים מן

העבודה לפי מכרו, מתקבלים לפי

פרוטקציה.

חכמה דיומא

צעירה יפת-תואר אך מכשפתנית במקצת עוררה רוגז רב אצל אחד הבנים. הוא הביס לפניו ומלמל חרישית משהו, במבע של חולס-בהקץ: "את יודעת, לו היית חתולה..."

היא הביטה עליו בגדודנות גלויה: "מה היית עושה לי, אילו הייתי חתולה?" חיכתה, מן הסתם, שהוא יאמר שהיה לוקח אותה ביד ומלטף אותה, או משהו כזה. אך הוא ענה לה, ועדיין במבע של חולס-בהקץ: "הייתי תופס את הזנב שלך בדלת!"

★ ★ ★

הירדה עולה על העליה. חרדתנו הגיעה לממדים כאלה, שהחלטנו לשאול פיו של מומחה מארצות-הברית, כנהוג בימינו. המומחה שלנו חקר את הבעיה באופן יסודי מאד, ואת מסקנותיו העביר לנו לפני ימים מספר. והן — יש בארץ שתי סיבות לירידה:

● לאנשים הולך טוב מאד;

● לאנשים הולך רע מאד.

ובגלל זה הם יורדים.

דב זקן, תל-אביב

הרופא

"ואיך מרגישה היפהפיה שלנו הבוקר?"

"שוב פעם הכאב הקטן הזה בגב? חיכה נמצא לו תרופה."

"הנסיכה היפה תשתה טיפ-טיפונות והכל יהיה בסדר..."

"אז מה יש? אתם כאב גב מתור-בו... קחי אספירין והנחי לי!"

מאגדות בית-הספר העברי

דור דור ודורשין

בהתקרב מועד בחינות המעבר נכנס פרופסור ארמאי, המרצה להידראוליקה בטכניון, לשיחה עם הסטודנטים, על מעללי תלמידים בעת הבחינות ועל שיטות העתקה למיניהן. ומכיוון שהשיחה התנהלה בגלוי-לב, סיפרו לו הבחורים על כמה מנסיונותיהם להעתיק עלידי פתקים ("אקורדיון") והשגת ספסים לפני הבחינה.

"גם זה נקרא משהו!" השיב להם הפרופסור, "מה אתם יודעים? בזמני בגימנסיה (הרצליה) בעת בחינות הברגות הסתובב המשיגה בכיתה, ועל גבו היה מודבק טופס הבחינה — עם התשובות. אין צורך להוסיף, חמץ המרצה, "מי היה האחראי לעניין ההוא..."

אורי ב., צה-ל

★ ★ ★

אמרותיהם של מורים

מורה למתימטיקה, לתלמיד שרצה לסמן נקודה על פני משולש בפתרון שאלה הנדסית, וחזר בו: "כן, כן, התשובה היא באמת הנקודה. מ" שרצית לסמן והתחרטת מטעמים אידיאולוגיים" ... **מורה לחימיה,** לאחר ששאלה מה הצחק בכיתה, ונאמר לה על-ידי תלמיד שזה תוצאה מבדיחה: "אז למה לא צוחקים עליך? גם אתה תוצאה מבדיחה" (יגאל שפיצר, חיפה) ... **מה בין** זכוב לתלמיד? זה עף ומפריע, וזה מפריע ועף (אורי שיקה, חיפה).

חמשיריים

מעשה ברחל הגוצה,

שלהחזיק באמבטיה חפצה,

אך בגלל רוב שומן,

ואמבט כה קטן —

עם כף-נעליים היא פנימה קפצה.

יורם ברנשטיין, תל-אביב

מעשה בכחור בשם דן,

שהיה נורא גם וחוצפן,

בראותו איוו בת

הוא נעץ בה מבט —

והשאר כבר עשה לה בגן.

אהרן בכר, גבעתיים

הערות-שוריים

האמרשילד מקחה להרגעה בגבול ישראל-ערב...

... לאופטימיות שלך, על כל פנים, אין גבול.

★ ★ ★

המפלגה הקומוניסטית בחבל הסורי של רעים מתנגדת לעבד אל-נאצר...

... הוא מהדק יותר מדי את החבל סביב צווארה.

★ ★ ★

ראש עיריית תל-אביב התריע נגד ריבוי חלוקת פרסים לסופרים וטען

כי דבר זה מטפח פרויטזים...

... בקיצור: פרסטיטוציה.

★ ★ ★

ילד בן שמונה ביצע מספר פריצות בטכניה...

... הפורק המוצק.

כזבים לילקוט

מספרים על איציק אפתיה, זה שהיה פעם מכונאי מטוסים בחיל-האוויר, שיצא פעם עם עוד כמה חברה לטיול בנגב. שם פגשו בכבשה גוססת. מים לא היה להם, והכבשה המסכנה עמדה למות כל רגע. "יש לי רעיון!" צעק פתאום איציק. הלא נגיש לכבשה, חלב אותה והגיש לה לשתות.

★ ★ ★

ועוד על איציק: הפעם, במשפט אצל שליש היחידה, הואשם שצעק "חמור!" לסמל אחד, שלא מצא חן בעיניו. הש-ליש הדביק לו 21 יום ריתוק מחנה. ממורמר מפסק-הדין יצא איציק החוצה. "אני אגיש ערעור למגיד", הכריז.

"למה לך?" שאלו אותו, "הרי גם שם תצא חייב."

"אני יודע", הרגיץ אותם איציק, "אבל אני רוצה שגם המגיד ידע מה דעתי על הסמל."

בן-יאיר, תל-אביב